

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

106'ncı Birleşim
8 Temmuz 2025 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Pençe-Kilit Harekâtı kapsamında yapılan arama tarama faaliyetleri sırasında şehadet şerbetini içen ve yaralanan Mehmetçiklere ilişkin konuşması
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, yapılan yoklama işleminde İç Tüzük'e ve Anayasa'ya aykırı bir durum olmadığına ilişkin konuşması
- 3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, İç Tüzük'ün "Yoklama" başlıklı 57'nci maddesinin üçüncü fıkrasına ilişkin konuşması

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, gençlerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Van Milletvekili Kayhan Türkmenoğlu'nun, Van Kültür Festivali Programı'na ilişkin gündem dışı konuşması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

- 1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Uşak'tan gelen karate, tekvando ekibine "Hoş geldiniz." denilmesi
- 2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Resmiye Eroğlu Canaltay ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi
- 3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Ankara ili Beypazarı ilçesinden gelen mahalle muhtarlarına "Hoş geldiniz." denilmesi
- 4.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Denizli Tekstil ve Giyim Sanayicileri Derneği Yönetim Kuruluna "Hoş geldiniz." denilmesi

B) Tezkereler

- 1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenterler Asamblesi (KEİPA) ile Türk Devletleri Parlamenter Asamblesinde (TÜRKPA) Türkiye ile Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek grupları oluşturacak üyelere ilişkin tezkeresi (3/1150)
- 2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş ve beraberindeki heyetin 10-11 Temmuz 2025 tarihlerinde Bosna Hersek'te düzenlenecek 11 Temmuz Srebrenitsa Soykırımını Düşünme ve Anma Uluslararası Günü törenlerine katılımı hususuna ilişkin tezkeresi (3/1151)
- 3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş ve beraberindeki heyetin 29-31 Temmuz 2025 tarihlerinde İsviçre'de düzenlenecek 6'ncı Dünya Parlamento Başkanları Konferansı'na katılımı hususuna ilişkin tezkeresi (3/1152)
- 4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1153)

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1154)

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1155)

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Millî Savunma Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1156)

8.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dışişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1157)

9.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1158)

10.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1159)

11.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Anayasa Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1160)

C) Önergeler

1.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, (2/2636) esas numaralı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/110)

VII.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Şengül Karslı'nın, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının sözlerine ilişkin açıklaması

2.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olanlara ilişkin açıklaması

3.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, 12 askerin şehit olmasından sonra millî yas ilan edilmemesine ilişkin açıklaması

4.- Şırnak Milletvekili Arslan Tatar'ın, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olan 12 Mehmetçik'e, Şırnak Üniversitesinde yeni açılan bölümlere ve programlara ilişkin açıklaması

5.- Karaman Milletvekili Osman Sağlam'ın, metan gazından etkilenecek şehit olan ve yaralanan askerlere, Karaman Elma Borsası yatırımına ilişkin açıklaması

6.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, şehit olan 12 askere ve Kahramanmaraş'taki Arasa Otopark'a ilişkin açıklaması

7.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, muhtarların sorunlarına ilişkin açıklaması

8.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, milleti sokağa çağırıp galeyana getirenler ile ilişkin açıklaması

9.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Çorlu tren katliamının 7'nci yılına ilişkin açıklaması

10.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, şehitlere ve Uşak'taki trafik kazalarına ilişkin açıklaması

11.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'a ilişkin açıklaması

12.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, kuraklığa ilişkin açıklaması

13.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

14.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, şehitlere, Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanlarına yönelik gözaltılara ve tutuklamalara ilişkin açıklaması

15.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, şehitlere, Burdur'daki üniversiteye tıp fakültesi açılmasının onaylanmasına ve yıkılan devlet hastanesinin bulunduğu yere ilişkin açıklaması

16.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, fındık sektöründeki bir İtalyan firmasına ilişkin açıklaması

17.- Mersin Milletvekili Ali Kıratlı'nın, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olanlara ve yaralananlara, CHP Genel Başkanının ve Grup Başkan Vekilinin söylemlerine ilişkin açıklaması

18.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'ın, Mehmet Şimşek'in konuşmasına ve ormanları yakanların açıklanması gerektiğine ilişkin açıklaması

19.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Tokat'taki Çal Baba ziyaretine ilişkin açıklaması

20.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, enerjiye yapılan fahiş zamlara ilişkin açıklaması

21.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Yenice'nin yollarına ilişkin açıklaması

22.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, şehitlere ve Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun verilerine ilişkin açıklaması

23.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'e bağlı köylerde toplanmayan çöplere ilişkin açıklaması

24.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Kurdish Monitoring'in 2025 Ocak-Haziran Raporu'na ilişkin açıklaması

25.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat'ta yaşanan don nedeniyle zarara uğrayan çiftçilere ilişkin açıklaması

- 26.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, tutuklanan belediye başkanlarına ilişkin açıklaması
- 27.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'ya sormak istediğine ilişkin açıklaması
- 28.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, şehit olan askerlere, Çorlu tren katliamının 7'nci yılına ve Bolu Kartalkaya'daki otel yangınının dava sürecine ilişkin açıklaması
- 29.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ceylânpınar'ın sorunlarına ilişkin açıklaması
- 30.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, şehitlere ve baklava kutusu olayına ilişkin açıklaması
- 31.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, haklarını ve hukuklarını koruyan Muğlalı çiftçilere ilişkin açıklaması
- 32.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olan 12 askere, Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının yıl dönümüne, hafta sonu gerçekleştirilen gözaltılara, orman yangınlarına ilişkin açıklaması
- 33.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 1995-2011 yılları arasındaki 8 Temmuzlarda şehit olanlara ve Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olan 12 askere, terör örgütünün yaraladığı askerlere, beş yıl önce İdlib'de şehit olan Tekin Tuturga'ya, eski Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın bir sosyal medya paylaşımına, Erzincan Emniyet Müdürlüğü'nün Başbağlar katliamının yıl dönümüyle ilgili paylaşımına, Afyonkarahisar Çay Kaymakamının bir toplantıyla ilgili yolladığı davetiyeye ilişkin açıklaması
- 34.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olan ve yaralanan askerlere, Devlet Bahçeli'nin Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanlığındaki 28'inci yılına ve bugünkü grup toplantısında ifade ettiklerine, orman yangınlarına ilişkin açıklaması
- 35.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, metan gazı zehirlenmesiyle yaşamını yitiren askerlere, AİHM'in Selahattin Demirtaş'la ilgili yeni kararına ve Kobani kumpas davasına, 19 Marttan beri yapılan gözaltı operasyonlarına, İstanbul İl Emniyet Müdür Yardımcılığına atanan Hanifi Zengin'e ilişkin açıklaması
- 36.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, metan gazından etkilenerek yaşamlarını yitiren 12 askere ve tedavi altındaki 7 askere, 21 Ocakta Kartalkaya'da meydana gelen faciaya ve sorumlularına, 2 dönem milletvekilliği yapan eski bir vekilin ifadelerine, baklava kutusu olayına, 135 CHP milletvekilinin imzasıyla verdiği kanun teklifine ilişkin açıklaması
- 37.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, vekillerin yerinden laf atmalarına, metan ve karbondioksit gazından zehirlenerek şehit olanlara ve yaralananlara, Kartalkaya duruşmasına, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ve Genel Başkan Özgür Özel'in dün akşamki bir yayında kullandığı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 38.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı'nın YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 39.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 40.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 41.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar'ın tutuklandığı haberine ilişkin açıklaması

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

- 1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 21 milletvekili tarafından, kamu bankalarının özel ve tüzel kişilere sağladığı kredilerin hangi kıstaslara göre hangi miktarlarda verildiği, söz konusu kredilerin ne kadarının geri ödenmediği, ödenmeyen krediler için sorumlu Hükûmetin ne gibi yaptırımlarda bulunduğu araştırılması ve bu durumun ülke ekonomisine verdiği zararların tespit edilerek konunun her yönüyle incelenmesi amacıyla 8/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 2.- İYİ Parti Grubunun, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, Irak'ın kuzeyinde sürdürülen Pençe-Kilit Harekâtı kapsamında 2022 yılında şehit düşen Üsteğmen Nuri Melih Bozkurt'un naaşına hâlâ ulaşılammış olması, üç yıl sonra yapılan bir arama sonrasında 12 Mehmetçik'imizin metan gazına maruz kalıp şehit olması ve 7 askerimizin zehirlenerek hastaneye kaldırılması olayının tüm yönleriyle araştırılması, benzer faciaların önlenmesi, harekât güvenliğinin ve personel sağlığının en üst düzeyde korunması amacıyla 7/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, yerel yönetimlere yönelik yargısal operasyonların yaratacağı tahribatların araştırılması amacıyla 8/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, Cumhuriyet Halk Partili yerel yönetimlere yapılan sistematik müdahalelerin araştırılması amacıyla 8/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 215, 216, 124, 206 ve 189 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 2'nci, 3'üncü, 4'üncü, 5'inci ve 6'ncı sıralarına alınmasına, bastırılarak dağıtılan 217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ise kırk sekiz saat geçmeden aynı kısmın 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine; 216 ve 217 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine, 217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Adıyaman Milletvekili Resul Kurt ve Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç ile 50 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3186) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 217)

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, yurt dışından ithal edilen ürünlerin denetimine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/29235)

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, yurt dışında yaşayan vatandaşlar için koordinasyon kurulu kurulması talebine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/29240)

3.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde internet altyapısının yetersizliğine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/29290)

4.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, üniversitelerde görev yapan memurların tayin taleplerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/29475)

5.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, fakültelere alan dışından dekan atanması uygulamasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/29603)

8 Temmuz 2025 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.07

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), Rümeyza KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 106'ncı Birleşimini açıyorum. Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Pençe-Kilit Harekâtı kapsamında yapılan arama tarama faaliyetleri sırasında şehadet şerbetini içen ve yaralanan Mehmetçiklere ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, görüşmelere başlamadan önce, Pençe-Kilit Harekâtı kapsamında yapılan arama tarama faaliyetleri sırasında bir mağarada metan gazına maruz kalarak şehadet şerbetini içen kahraman Mehmetçiklerimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı ve sabırlar diliyoruz; mekânları cennet, makamları ali olsun inşallah; Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ve aziz milletimizin başı sağ olsun. Aynı olayda yaralanan Mehmetçiklerimize de Rabb'imden acil şifalar diliyoruz.

Şimdi gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kocaeli'nin yerel sorunları hakkında söz isteyen Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na aittir. Sayın Gergerlioğlu, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Kocaeli'nin en büyük sorunları ulaşım, çevre ve işçi haklarıdır. Birçok tesisin yapımı gecikmekte ve bitirildiği zaman sanki çok büyük iş başarılmış görüntüsü verilmektedir. Gebze Engelsiz Yaşam Merkezi yıllardır bitmemiş, ihalesi yapılmamıştır. Yeni vergi dairesi inşaatı yanlış yere yapılmış ve bu yüzden gecikmiştir. Memduh Tağmaç Kışlası boşaltıldıktan sonra âdeta yağmalanmış; güvensiz, atıl bir alan hâlinde beklemektedir. Bölgeye Kocaeli Adliyesi yapılacağı açıklandı, onu da beceremediler; Adliye hâlen eski binasında sıkışmış ve parçalı bir hâlde, çeşitli yerlerde hizmet vermeye çalışmaktadır. Kartepe'de yapılan Büyükşehir Daire

Başkanlıkları ve Kartepe Alikahya Spor Tesisi çok gecikmiştir. İzmit Millet Bahçesi'nin vadedilen bitim süresi çok aşılmış ve hâlen inşaat bitmemiştir. Büyükşehir Belediyesinin Kuruçeşme halkına vadettiği Kuruçeşme Camisi yapımı çok gecikmiş, halk cuma ve bayram namazlarını sokakta kılmaktadır. Yapamayacağınız niye halkı kandırıyorsunuz? Kocaeli Üniversitesinde, yıllardır, müteahhidi kaçan, ihalesi iptal edilen otopark ve cami inşaatları çok gecikmeli yeniden başlamış ancak büyük kamu zararı oluşmuştur. Gölcük, Karamürsel terminaleri çok uzayan yapım süreleriyle halka çile çekirmiştir. Çeşitli fuarlara ev sahipliği yapan İnterteks Fuar Alanı boş yere yıkılmış, yenisi yaptırılmamıştır; Kocaeli, fuar alanını kaybetmiştir. "Çalışınca oluyor." diyorsunuz ama gecikince olmuyor; tüm ihaleler patlıyor, müteahhitler kaçıyor, Kocaeli mağdur oluyor.

Kocaeli'de şu an trafik bir çile, yıllardır ihmal edilen metro çalışmaları yeni başlamış durumda ve ne zaman biteceği belli değil. Sabahları ve akşamları Gölcük-İzmit, Derince-İzmit istikametleri tamamen felç; D100'de binlerce tır cirit atmakta, her gün trafik kazaları yaşanmakta. Derince Liman Otoyol Projesi yirmi yıldır yapılmayı beklemekte, beceriksizlik ve ahbap çavuş ilişkileri nedeniyle ihaleler mahkemelerce iptal edilmektedir, faturayı Kocaeli halkı ödemektedir. Gebze-Darica metro hattını her yıl Bakanlığa sorarız, "Önümüzdeki yıl bitecek." derler; ne zaman biteceği belli değil. Kocaeli'de ulaşımda kredi kartından alınan komisyonun vatandaş yerine Büyükşehir Belediyesi tarafından karşılanması gerekir.

Kocaeli'de çevre sorunları çığırından çıkmıştır, haddinden fazla sanayileşme ve doğanın pervasızca işgal edilmesi büyük çevre sorunlarına yol açmıştır. Yıldızlar Holdinge ait haddehanenin yapılmasına Bakanlık izin vermiş ve yoğun tepki sonrası yargı iptal kararı almıştır. Havayı, toprağı, suyu pervasızca kirleten ve caydırıcı cezalar almayan sanayi kuruluşları kâr etmekte, Kocaeli'de kanser ve solunum yolu hastalıkları artmaktadır. Yukarı Hereke'de Simge Mat yerleşim yerini tehdit eden taş ocağını genişletme peşindedir; Kroman Çelik Darıca'da çevreye verdiği büyük kirlilik yetmezmiş gibi Gebze Tavşanlı Mahallesi'nde cüruf geri kazanım ve depolama tesisi kurma peşindedir. Bölgede hayvancılığı, tarımı bitirecek, tehlikeli hastalıklara yol açacak bu yapılara karşı sivil toplum ve muhalefet direnmektedir. Dilovası'nın bazı mahallelerinin çevre kirliliği nedeniyle taşınacağı açıklanmıştır ancak Tavşancıl bölgesine tehlikeli maddeler içerebilecek depolama alanı planlanmıştır. Dilovası'nda çevre kirliliğini artıracak depolama alanına karşıyız. Kule Deresi atılan kimyasal maddelerle sık sık kirlenmekte; koku, kirlilik saçmakta ve sorumlular cezalandırılmamaktadır. Kartepe'de tabii dokuyu yok edecek Özka Lastikin genişlemesine izin verilmiştir. Körfez'de arıtma tesisleri tam yapılmadan ve nitelikli çalışmadan yapılan temizlik çalışmalarının vasfı tartışmalıdır. Sık sık müsilaın belirdiğı Körfez her geçen gün kirlenmektedir.

Darica ve çevresinde PALGAZ'ın iktidara dayanarak yaptığı kötü hizmet en sonunda doğal gaz patlamasına yol açmış ve can almıştır. Hesap vermeyen ve korunan PALGAZ'ın kötü hizmetinin faturasını vatandaş ödemektedir. Derince Sapiport'un saçtığı trafik felaketi yetmezmiş gibi 3 kat genişleme peşindedir ve her gün denizi doldurmakta, doğal yaşamı bozmaktadır. Yasal olarak İsrail'le ticaret yasaklanmasına rağmen birçok gemi, en son "Marla Bull" isimli gemi Sapiport Limanı'ndan İsrail limanlarına mal götürmüştür. Sapiport, sırtını iktidara dayayarak paralar kazanmakta, soykırımcı İsrail'e gemiler göndererek suç işlemektedir. Sapiport'a Derince Belediyesinin 8 ruhsatsız bina nedeniyle kestiğı ceza inanılmaz bir şekilde yargıda durdurulmuştur.

İzmit'in sembolü tarihî İzmit Saat Kulesi son derece bakımsız bir hâldedir. İhaleleri iptal edilmekte ve yapımı çok gecikmiştir. Tarihî ve turistik örgüye yeterince ilgi ve saygı gösterilmemekte, binlerce yıllık tarihin altında yattığı Nikomedia'da yeterli arkeolojik çalışmalar yapılmamaktadır.

Millî Eğitimdeki MESEM yolsuzluğu çok büyük boyutlu bir skandaldı ve bir iki kişinin görevden alınmasıyla üstü örtüldü. Hesap vermesi gereken bürokratlar korundu, gereken açıklamalar yapılmadı, hesaplar verilmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gergerlioğlu, lütfen tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Sağlık alanında birçok kamusal yetersizlik dikkat çekmekte. Nüfusu sürekli artan Gebze, Darica, Çayırova'da kamusal sağlık hizmetleri son derece yetersiz. Darica Farabi Eğitim Araştırma Hastanesinde yeterli akademik kadro yok. Gebze Fatih Devlet Hastanesi ihtiyaca cevap vermemekte ve vatandaş sıra alamamakta. Çayırova Devlet Hastanesinin yapımı sekiz yıldır iptal edilen ihaleler yüzünden trajediye dönmüştür, hâlen temel alanında kargalar uçuşmakta. Bölgede yöneticisi AK PARTİ'li olan özel hastaneler yoğun iş yapmakta ve kamusal sağlık hizmeti yetersizdir. Dilovası Devlet Hastanesi birçok uzman eksikliğiyle çalışmakta, ne doğum ne de ameliyat yapılabilir. Körfez ilçemizdeki devlet hastanesi daha yeni genişletiliyor ancak ihtiyaca yine cevap veremeyecek. Ne Körfez'de ne Derince'de ne Dilovası'nda kamu hastanelerinde doğum yapılmaktadır. Derince Eğitim ve Araştırma Hastanesinde yanık ve onkoloji gibi birçok bölüm kapatılmış, hastane küçültülmüştür.

Yeni Kocaeli Stadyumu ilk önce yapılmış, sonra çevresinde yol olması gerektiğı akıllara gelmiştir. Kandıra'da yapılması planlanan çöp tesisi Kandıra'nın temiz doğasını kirletecektir. İşçiler grev yapmadan haklarını alamamakta ve her gün iş cinayetleri yaşanmaktadır Kocaeli'de.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gergerlioğlu, teşekkür ediyorum.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Uşak'tan gelen karate, tekvando ekibine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Uşak'tan karate, tekvando ekibi gençlerimiz misafir locasında Genel Kurulu izlemektedirler. Kendilerine Divan adına, Genel Kurul adına hoş geldiniz diyor, başarılar diliyorum. (Alkışlar)

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, gençlerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, gençlerin sorunları hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Bilal Bilici'ye aittir.

Sayın Bilici, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce şehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Bugün burada Türkiye'nin geleceği olan gençlerin haykırışı ve "Artık yeter." dedikleri için söz almış bulunuyorum. Gençlik sadece bir yaş grubu değil bu ülkenin umudu, enerjisi, geleceği, dolayısıyla yarınıdır. Ne yazık ki gençler artık umutla değil, gençler kaygıyla ve aynı zamanda korkuyla büyüyorlar. Sadece eğitim ve kariyer planlamıyorlar, bunun dışında, barınma, beslenme ve burs girdabı içinde hayata tutunmaya çalışıyor gençler. Bakın, Türkiye, Ekonomik Özgürlükler Endeksi'nde 102'nci sırada, Sefalet Endeksi'nde ise 5'inci sırada; yanlış duymadınız, 5'inci sırada Sefalet Endeksi'nde. 2025 yılı itibarıyla aylık KYK bursu sadece ve sadece 3 bin TL. Bu 3 bin TL ne 100 dolar ne 100 euro ne de 100 sterlin etmekte, gençler ailelerinden destek almak zorunda kısacası. Yani özetleyecek olursak, gençlerin ekonomik özgürlükleri yok, kiralara aşırı derecede artmış durumda, özellikle metropol, büyük şehirlerde barınmak öğrenciler için imkânsız hâle dönmüştü. Yolsuzluk Endeksi'nde ise Türkiye 115'inci sırada. Bu da ekonomik adaletsizliğin gençlerin sırtında ve omuzlarında olduğunu göstermekte. Bırakın ev, araba gibi ihtiyaçları, çok basit bir şekilde bakacak olursak, dünyada yaşlılarının elde etmek istediği akıllı telefonlara bakacak olursak, bir iPhone ülkemizde 70 bin lira, aynı iPhone "Bizi kısıyor." dediğimiz Almanya'da 44 bin TL; aynı zamanda kendi telefonunu üreten, kendi çipini üreten Güney Kore'de 36 bin TL ve savaş hâlindeki Rusya'da karaborsa olmasına rağmen 39 bin TL. Diğer hesaba bakacak olursak, "Telefonunu çıkar göster." diyen amcaların da çok sevdiği bir hesap var, o da simit hesabı. Bu hesaba gelecek olursak, yirmi yıl önce aylık KYK burslarıyla 275 adet çay-simit alınırken bugün, 2025 yılında aylık KYK bursuyla sadece 43 adet simit ve çay alınabiliyor. TÜİK'e göre 2024'te 15-29 yaş arası her 4 gençten 1'i ne okuyor ne de çalışıyor yani ne eğitimde ne de istihdamda. Sormak istiyorum: Yirmi üç yıldan beri ülkeyi kim yönetiyor? Bunun neresinde Türkiye Yüzyılı, neresinde gençler? (CHP sıralarından alkışlar) Bu koşullarda gençler ve gençlerin yaptığı beyin göçü planlaması bir tercih değil aynı zamanda mecburiyet hâline dönüşmüş durumda. Gençlerin yüzde 50'si ve yüzde 50'sinden fazlası yurt dışında yaşamak istiyor.

Yine, TÜİK'e göre 2023'te 291 bin kişi yurt dışına göç etti. Göç edenlerin yüzde 40'ı 20-34 yaş arasında yani bu grup eğitilmiş, üretken ve umutlu olması gereken genç nüfusumuz. Sosyal medyada görüyoruz, gençler paylaşıyor "Türkiye bir doktor, bir mühendis kaybetti; Fransa ise bir garson kazandı." diye; yazıktır, günahıdır, ayıptır diyorum.

Diğer taraftan, Avrupa'da Yunanistan'dan sonra en yaşlı parlamentoya sahip 2'nci ülke Türkiye ve bu durumdayız. Genç belediye başkanı oranı ise yüzde 1'in altında. "Gençler" derken şuna değinmek istiyorum: Gençlerin yakından takip ettiği ve yıllardan beri siyasetin içinde yetişmiş Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar gözaltında. Zeydan Karalar mert, çalışkan ve halk adamı olan bir siyasetçidir. (CHP sıralarından alkışlar) Gençler Zeydan Karalar'dan ilham alır, gençler Zeydan Karalar'ı idol olarak görür. Siyasi hayatı boyunca Zeydan Karalar Gençlik Kolları Başkanlığı, İl Başkanlığı, İlçe Belediye Başkanlığı, Belediyeler Birliği Başkan Vekilliği ve Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı yapmış muhterem bir siyasetçidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bilici, lütfen tamamlayın.

BİLAL BİLİCİ (Devamla) - Zeydan Karalar Adana sokaklarında yürüyen, halkın sofrasında oturan, dertleriyle dertlenen bir Belediye Başkanı olup hizmetleriyle tanınan, Adana halkının helal oylarıyla seçilmiş bir Belediye Başkanıdır. Kısacası, Zeydan Karalar Adana gibi bir Başkandır. Zeydan Karalar neden hedefte? Çünkü yaptıkları ile Adana'ya kattığı değerlerden dolayı, hizmetlerinden dolayı hedefte; Adana'ya sahip çıktığı için hedefte, "Önce Adana!" dediği için hedefte, Adana'yı sosyal demokrat belediyeyle buluşturduğu için hedefte; çünkü Adana'ya üst geçitler, alt geçitler, yollar, kent meydanları, sosyal tesisler, kültür merkezleri, kütüphaneler, hayvan barınakları inşa ettiği için Zeydan Karalar hedefte. Bu haksızlığı, hukuksuzluğu halkın vicdanına havale ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bilici.

Gündem dışı üçüncü söz, Van Kültür Yolu Festivali Programı hakkında söz isteyen Van Milletvekili Kayhan Türkmenoğlu'na aittir.

Sayın Türkmenoğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Van Milletvekili Kayhan Türkmenoğlu'nun, Van Kültür Festivali Programı'na ilişkin gündem dışı konuşması

KAYHAN TÜRKMENOĞLU (Van) - Değerli milletvekilleri, sözlerime başlamadan önce, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde metan gazına maruz kalan kahraman 12 Mehmetçik'imize Allah'tan rahmet, ülkemize başsağlığı diliyorum, metan gazından etkilenen kahramanlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Gazi Meclisimizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Kültür ve Turizm Bakanlığımız tarafından Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü vizyonuyla hayata geçirilen ve Türkiye'nin en kapsamlı kültürel atılımlarından biri olan kültür yolu festivalleri vesilesiyle söz almış bulunmaktayım.

Kıymetli milletvekilleri, 2021 yılında İstanbul'da "Beyoğlu Kültür Yolu Festivali" adıyla başlayan bu büyük kültür hamlesi bugün bir marka değerine ulaşmış yalnızca bir festival değil kültür, sanat ve turizm ekseninde Türkiye Yüzyılı'nın ruhunu yansıtan bir medeniyet yürüyüşüne dönüşmüştür. Bu şehirlerden biri olarak Van, 12-20 Temmuz 2025 tarihleri arasında bu organizasyona 2'nci kez ev sahibi olmanın onurunu ve heyecanını yaşamaktadır. Geçtiğimiz yıl Van'da ilk kez düzenlenen festival, konserlerden sergilere, şii gecelerinden söyleşilere, çocuk atölyelerinden tiyatro oyunlarına kadar yüzlerce etkinlikle kentimizin her köşesine kültür

ve sanatın izini bırakmıştır. Van, tarih boyunca medeniyetlere ev sahipliği yapmış; Urartular'dan Selçuklular'a, Osmanlı'dan cumhuriyete kadar kültürel sürekliliğin en nadide şehirlerinden biri olmuştur. Bu topraklar kültürle yoğrulmuş; sanatı, edebiyatı bir yaşam biçimine dönüştürmüş yüce bir medeniyetin taşıyıcısıdır. Artık biz biliyoruz ki kültür ve turizm sadece birer sosyal faaliyet alanı değil kalkınmanın, istihdamın, şehirleşmenin ve diplomatik ilişkilerin itici gücü olmuştur. Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan, İran'a açılan Kapıköy Sınır Kapısı üzerinden Asya'yla buluşma noktası olan Van, coğrafi derinliğiyle stratejik bir merkez, kültürel birikimiyle ise bir medeniyete vitrin olmuştur. Van Gölü'nün eşsiz manzarası, Akdamar Adası'nın zarafeti, Urartular'ın kalıntıları, kadim çarşıların samimi sıcaklığı ve insan dokusuyla özdeşleşmiş Van, kültür turizmi açısından artık yükselen bir değer olup istikrarlı bir cazibe merkezi hâline gelmiştir. Kültür Yolu Festivali, işte tam bu potansiyeli görünür kılmakta, Van'ın tarihî belleğini gelecekle buluşturmaktadır. Bu yıl da festival boyunca çocuklarımız için özel tiyatro oyunları, gösteriler ve atölyeler, yöresel el sanatları sergileri, müze ve kütüphane etkinlikleri, edebiyat buluşmaları ve konserlerle Van, kültür ve sanatın kalbinin attığı şehirlerden biri olacaktır. Festival boyunca artan şehir içi hareketlilik, otel doluluk oranlarındaki yükseliş, esnafa yansıyan ekonomik canlılık ve sosyal medyada oluşan etkileşim, kültür ve turizmin şehirlere nasıl can verdiğini, yerel ekonomiye nasıl katma değer sağladığını somut bir biçimde ortaya koymaktadır. Festival şehrin ruhuna dokunan, hafızasını tazeleyen, geleceğe ilham olan bir kalkınma hamlesidir. Van Kültür Yolu Festivali şehrimizin tamamına, kültürel mirasın sahiplenilmesine, turizm vizyonunun gelişmesine, sanatın halkla buluşmasına büyük katkılar sağlamaktadır. Bu büyük organizasyonda emeği geçen başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy ve ekibine, Van Valiliğimize, Büyükşehir Belediyemize, yerel kurumlara, gönüllülere ve kıymetli sanatçılarımıza sonsuz teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Türkmenoğlu, lütfen tamamlayın.

KAYHAN TÜRKMENOĞLU (Devamla) - 10'uncu yüzyılda Akdamar Kilisesi'nin keşişinin kızı Tamara ile Müslüman bir gencin aşk hikâyesini dinlemek için, 17'nci yüzyılda yaşamış Karakoyun Sultanı Selvihan'ın Ercişli Emrah'la olan aşkını anlamak için, eski bir Van şehrimizde görevi esnasında tarih yazdığı bir başarı hikâyesi sonucu 1907'de Ermeni komitacılar tarafından şehit olan Ali Paşa'nın hikâyesini görmek için tüm hemşehrilerimizi ve misafirlerimizi Van'ın kültürle, sanatla ve tarihî derinlikle buluştuğu bu özel iklime ortak olmaya davet ediyorum.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkmenoğlu, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 30 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk milletvekili İstanbul Milletvekili Şengül Karslı.

Sayın Karslı, buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Şengül Karslı'nın, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının sözlerine ilişkin açıklaması

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Ülkemizin gençliğini siyasi aidiyet üzerinden dışlamak, torpille yaftalamak vahim bir zihniyet örneğidir. Bu topraklar darbe dönemlerinde kim olduğuna bakılmaksızın nice gencimizin hayallerinin ve hayatlarının çalındığına şahitlik etmiştir. Gençlerimizi birbirine düşman eden o karanlık vesayetçi zihniyet bizzat Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğindeki kararlı mücadeleyle tarihe gömülmüştür. Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının "Ak gençlikten devşirme olmayan hukukçular olsun." diyerek kurduğu cümle, o karanlık günleri yıkarak geleceğe umutla bakan bir nesli hedef almıştır. Bu cümleyi hem siyaseten hem ahlaken reddediyoruz. Kendilerine hiçbir siyasi etiği takip etmeyen tavrı bir kenara bırakıp hiç olmazsa Gazi Mustafa Kemal'in "Bütün ümidim gençliktedir." öğüdünü dikkate almasını tavsiye ediyorum.

BAŞKAN - Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer...

2.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olanlara ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

6 Temmuz 2025 tarihinde Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde arama tarama faaliyetinde metan gazından etkilenen ve şehadete ulaşan şehitlerimizi anarak isimlerini sonsuza kadar kayıtlara geçirmek istiyorum: Üsteğmen Ege Akar, Teğmen Furkan Sert, Komanda Astsubay Kıdemli Çavuş Fikret Mangura, Astsubay Kıdemli Çavuş Abdurrahman Akdoğan, Uzman Çavuş Enver Yaman, Uzman Çavuş Kani Obi, Uzman Çavuş Ümit Üzümlü, Sözleşmeli Er Özkan Özkanlı, Sözleşmeli Er Mahsun Yeşildemir, Sözleşmeli Er Ahmet Kuşak, Sözleşmeli Er Celalettin Uyanık, Sözleşmeli Er Ahmet Gültekin.

Mehmetçiklerimize Allah'tan rahmet, acılı ailelerine ve yakınlarına sabır niyaz ediyorum, milletimizin başı sağ olsun diyorum.

BAŞKAN - Konya Milletvekili Barış Bektaş...

3.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, 12 askerin şehit olmasından sonra millî yas ilan edilmemesine ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Suudi Kralı öldüğünde millî yas ilan eden AKP iktidarı 12 askerimizin şehit olmasından sonra âdeta kafasını kuma gömmüştür. Buradan sormak istiyorum: Suudi Kralı için bayrakları yarıya indirdiniz, bu ülkenin öz evlatları için neden bunu yapmıyorsunuz? Şehitlerimizin canı Suudi Kralından daha mı kıymetsiz? Her fırsatta millîlik vurgusu yapanlar Türk askerini mi millî görmüyor yoksa Suudi Kralını mı daha millî kabul ediyor? Bu mudur sizin yerli

ve millî duruşunuz? Bu mudur sizin vatan, millet, bayrak sevdanız? Şehitlerimize gösterdiğiniz saygınız bu kadar mı? AKP iktidarının şehitlerimizle ilgili duyarsız tutumunu milletimizin vicdanına havale ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Şırnak Milletvekili Arslan Tatar...

4.- Şırnak Milletvekili Arslan Tatar'ın, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olan 12 Mehmetçik'e, Şırnak Üniversitesinde yeni açılan bölümlere ve programlara ilişkin açıklaması

ARSLAN TATAR (Şırnak) - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Pençe-Kilit harekât bölgesinde metan gazına maruz kalan 12 kahraman Mehmetçik'imize Allah'tan rahmet, kederli ailesine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Şırnak güçleniyor, Şırnak eğitimde de büyüyor. Şırnak Üniversitemize petrol, doğal gaz bölümüyle birlikte Şırnak'ımıza 7 bölüm daha kazandırdık. Yeni açılan bölüm ve programlarımızın şehrimize ve öğrencilerimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. Gabar'dan çıkan petrolü işleyecek mühendisler ve teknisyenler bundan böyle üniversitemizde yetişecek. Artık Şırnak'ta çıkan kömürü yeniden açılan Maden Mühendisliği Bölümü öğrencilerimiz çıkaracak ve şehrimizde daha fazla istihdam sağlayacağız. Bölgemizin ve Şırnak'ımızın kalkınmasında katkı sağlayan başta Sayın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Karaman Milletvekili Osman Sağlam...

5.- Karaman Milletvekili Osman Sağlam'ın, metan gazından etkilenerek şehit olan ve yaralanan askerlere, Karaman Elma Borsası yatırıma ilişkin açıklaması

OSMAN SAĞLAM (Karaman) - Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Sözlerimin başında, metan gazından etkilenerek şehit olan kahraman askerlerimize Cenab-ı Hak'tan rahmet; kederli ailelerine, silah arkadaşlarına ve aziz milletimize sabırlar diliyorum, yaralı askerlerimize de şifalar diliyorum.

Kıymetli milletvekilleri, Karaman Elma Borsası yatırımı Sanayi Bakanlığında imzalanacak protokolle artık hayata geçiyor. Özellikle bu yıl yaşanan zirai don felaketi sonrasında bu yatırım, hem zamanlaması hem de içeriği itibarıyla daha da anlamlı hâle gelmiştir. Bu süreçte bizlere desteğini her zaman gösteren Cumhurbaşkanımıza, Sanayi Bakanımıza, Orman Bakanımıza, Strateji ve Bütçe Bakanımıza, KOP Bakanımıza çok teşekkür ediyorum. Ayrıca, çalışmaların her aşamasını birlikte yürüttüğümüz Sayın Milletvekilimiz Selman Oğuzhan Eser'e, İl Başkanımıza, İl Genel Meclisi Başkanımıza ve Tarım İl Müdürümüze de çok teşekkür ediyorum. Karaman'ımıza, çiftçimize, ülkemize hayırlı olsun.

BAŞKAN - Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç...

6.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, şehit olan 12 askere ve Kahramanmaraş'taki Arasa Otopark'a ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

12 şehidimiz var; şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına baş sağlığı diliyorum, milletimize başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, Kahramanmaraş'ta Arasa Otoparkı var. Yedi yıl önce, 2018 yılında 22 milyon TL para harcandı, bin araçlık bir otopark yapıldı; şimdi, burayı yıkmaya çalışıyorlar. Yahu, daha yedi yıl oldu, elinizi vicdanınıza koyun! Niye yıkıyorsunuz kardeşim? Dünyanın neresine giderseniz gidin, bu tip otoparklar kırk yıl, elli yıl çalışırlar. Deprem oldu, depremde ayakta durdu. Bu otoparkı yıkıp şimdi birilerine peşkeş çekecekler, otoparkın arazisine AVM yapılacaktı. Yine kimi rant zengini yapmaya çalışıyorsunuz? Kahramanmaraş'ın en değerli yerinde trafiği düzenleyen otoparkın yıkılmasına karşı çıkıyoruz. Artık yeter, çekin elinizi Maraş'ın üzerinden diyorum.

BAŞKAN - Samsun Milletvekili Murat Çan...

7.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, muhtarların sorunlarına ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Bugün demokrasimiz her yönüyle can çekiyor. Demokrasi zincirinin ilk halkasını oluşturan muhtarlarımız sorunlar yumağı içinde hizmet üretmeye çalışıyor. Ülkemizde bugün görevde olan 50 binden fazla muhtarımız var. Selam verdiğimiz her muhtar hem temsil ettikleri mahallelerin sorunlarını anlatıyor hem de özlük ve mali hakları konusunda yaşadıkları sıkıntıları dile getiriyor. Muhtarlarımızın izin ve hastalık hâlinde ödeneklerinden kesinti yapılması yıllardır çözüme kavuşturulmayan büyük bir sorundur. Muhtarlarımız kamu görevi ifa ediyor. Kamu görevi ifa edenlere bir kesinti uygulanmıyorsa muhtarlarımızın da aynı imkândan yararlanma hakları vardır, bu hak gasbedilemez. Eğer sorun yönetmelikten, yönetmelikteki ödenek tanımından kaynaklanıyorsa o zaman ödenek tanımı "maaş" olarak değiştirilmeli, muhtarların hak gasbı sona erdirilmelidir.

BAŞKAN - Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı...

8.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, milleti sokağa çağırıp galeyana getirenlerle ilişkin açıklaması

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

"Bana bu milleti sokağa davet ettirme, televizyondan izlersiniz meydanları Mısır'daki gibi." diyerek milletimizi sokağa çağırıp, galeyana getirip kendince bir iç savaş hevesinde olan, hırsızlık ve yolsuzlukla yargılananların genel başkanı, orada dur bakalım. Kimi kime karşı kışkırtıyorsun?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Aynaya bakarak konuş, aynaya bakarak!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Haddini bil, haddini! Haddini bil biraz!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Terbiyesizlik yapma, terbiyesizlik yapma! Haddini bil, terbiyesiz adam!

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - Bu millet her şeyin farkında; baklava kutularıyla tatlı tatlı rüşvet yiyenlerin...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Aynaya bakarak mı konuşuyorsun? Terbiyesiz!

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Mahkeme misin sen, mahkeme misin, hâkim misin; delilleri gördün mü?

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - ...ihalelerdeki usulsüzlüklerin...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen kendi tarihine dön bak.

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - ...milletin parasıyla gazetecilere maaş bağlayanların, iş adamlarından haraç yiyenlerin...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Hâkim misin sen be? Delilleri gördün mü?

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - ...belediyenin gücünü cebini doldurmak için kullananların, hayali şirketler kurup milleti soyanların... Saymakla bitmez.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Çıkarın ortaya, çıkarın, yargılayın; TRT'den görelim canlı.

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - Bir de Cumhurbaşkanımızı seçimden korkmakla itham edenler var. Bugüne kadar girdiği tüm seçimlerde milletimizin teveccühüyle tarih yazan...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - En son seçimi unuttun galiba, en son seçimi! En son seçimi unuttun galiba!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Sandığı getir, sandığı!

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - ...Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'dır.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - İlk seçimde tokadı yiyeceksin.

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - Ha, siz tüm bunlara rağmen meydanlara çıkıp bir kargaşa peşindeyseniz biz meydanların dilini de iyi biliriz. 15 Temmuz da bunun en güzel örneğidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar...

9.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Çorlu tren katliamının 7'nci yılına ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, 8 Temmuz 2018'de Çorlu Sarılar'da 7'si çocuk 25 kişinin hayatını kaybettiği ve 350'den fazla kişinin yaralandığı tren katliamının üzerinden yedi yıl geçti. Ne yazık ki kamusal hizmetlerin özelleştirilmesi, demir yolu altyapısının ihmal edilmesi, gereken önlemlerin alınmaması sonucu yaşanan bu facia bir katliamdı. Altı yıl süren dava 25 Nisan 2024'te göstermelik cezalarla sonuçlandı. O dönem görevde bulunan Ulaştırma Bakanı, üst düzey yöneticileri, Devlet Demiryolları Genel Müdürü dâhil yargılanmadı, ifade vermedi, üstüne üstlük görevlerinde terfi aldılar. Ailelerin içi yanıyor, bu yangını bir nebze de olsun soğutmak için asıl suçlular ceza alana dek Çorlu davası bizim için asla kapanmayacaktır. Gerçek adaletin tahsisini bekliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Uşak Milletvekili Ali Karaoba...

10.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, şehitlere ve Uşak'taki trafik kazalarına ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Şehitlerimizi rahmetle anıyor, tüm halkımıza başsağlığı diliyorum.

Uşaklılar hemen her sabah trafik kazası haberleriyle uyanıyor. İki yıldır sürekli uyarıyoruz; yetersiz önlemler, bitirilmeyen çevre yolu, ölüm kavşağı OSB kavşağı... Uyarılara kulak vermeyen bakanlıklar Uşak'taki trafik kazası sorununu görmezden geliyorlar. İki yılda 8 kez soru önergesi verdik, bakanlara söyledik; tüm Türkiye ve Meclis duysun, üç günde 3 ölümlü kaza. İçişleri Bakanlığına, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına tekrar sesleniyorum: Uşak'ta bitirmedığınız yolları tamamlayın, denetimleri sıklaştırın, çevre yolunu bitirin. Uşaklıların her gün ölüm haberini almak istemiyoruz, Uşak'ta trafik kazalarıyla anılmak istemiyoruz. Uşak ve Uşaklılar hakkını alıncaya kadar susmayacağız, devam edeceğiz. Uşaklılar hakkını alacak.

BAŞKAN - Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez...

11.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'a ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, AKP Trabzon'u gözden çıkarmıştır. 2012'den 2024'e kadar geçen on iki yılda Trabzon sadece yüzde 0,39 yatırım ve yüzde 0,31 istihdam payı alabilmiştir. İlimiz, kişi başına düşen gelir sıralamasında 35'inci sıradan 53'üncü sıraya gerilemiştir yani Trabzon yoksullaşmış, fakirleşmiştir. Bu oranlar Trabzon'un AKP eliyle nasıl ihmal edildiğini açıkça göstermektedir.

Yeni teşvik sisteminde Trabzon'un bulunduğu 3'üncü bölge daha da gerilemiştir. Sigorta primi desteği beş yıldan iki yıla indirilmiş, faiz desteği kaldırılarak Trabzon'un yatırım çekme umudu tamamen ortadan kaldırılmıştır. Trabzon'umuzun da içinde bulunduğu TR90 Bölgesi'ndeki kıyı illerinin 5'inci, iç kesimlerinin ise 6'ncı bölge kapsamına alınması için gerekli düzenlemeler derhâl yapılmalıdır.

Trabzon sahipsiz değildir, biz buradayız. (CHP sıralarından alkışlar)
BAŞKAN - Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayhan...

12.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, kuraklığa ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu yıl bölge illeri başta olmak üzere ülke genelinde kuraklık alarmı verildi. Toprak Mahsulleri Ofisinin Mayıs 2025 Fenolojik Değerlendirme Raporu "Bölge illerinde hububat ürün kaybı yüzde 50'ye kadar ulaşabilir." dedi ve bugün bu sonuçları Urfa halkı çok yoğun bir şekilde yaşıyor. Verimli tarım arazilerine rağmen sulama kanalları yapılmamış, üstüne üstlük Sulama Birlikleri suyu, DEDAŞ ise elektriği keserek çiftçiyi tarlada ürünsüz bırakmıştır.

Tarım ve Orman Bakanlığına sesleniyoruz: Kuraklık için tedbir almadınız, çiftçiyi mağdur ettiniz. Mağduriyetlerin giderilmesi için derhâl acil eylem planı oluşturulsun, çiftçinin zararı giderilsin.

BAŞKAN - Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül...

13.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

MUSTAFA SARIĞÜL (Erzincan) - Teşekkürler Başkanım.

Sayın Başkanım, Türkiye Cumhuriyeti yüz iki yıllık devlettir. Siyasi görüşlerimiz, kimliklerimiz, inançlarımız farklı olsa da devletimize ve demokrasiye hep sahip çıktık. Son günlerde yaşananlar iç barışa, devlet işleyişine ve demokrasiye zarar vermektedir. Türkiye bir an önce normalleşmelidir, ülke siyaseti yeniden rayına oturmalıdır. Yapmamız gereken, tarafsız Cumhurbaşkanı, güçlü Meclis, bağımsız yargıya dayalı demokratik parlamenter sisteme bir an önce geçmektir. Yapmamız gereken, devlette liyakat ve adalet, ekonomide milliyetçilik; tarlada, fabrikada üretim; kamuda dürüst yönetim.

Can Erzincan'dan sizleri saygıyla selamlıyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Amasya Milletvekili Reşat Karagöz...

14.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, şehitlere, Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanlarına yönelik gözaltılara ve tutuklamalara ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Şehitlerimize Allah'tan rahmet, milletimize başsağlığı diliyorum.

Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanlarımıza yönelik olarak rutin hâle gelen gözaltılar ve tutuklamalar bu ülkeyi bir kez daha AKP'nin siyasi intikam sopasıyla karşı karşıya bırakmıştır. Kendisi gibi düşünmeyi düşman, demokrasi talep eden her yurttaş tehdit olarak gören bu iktidar, ekonomik krizin pençesindeki ülkeyi şimdi de bilinçli bir şekilde siyasi krize sürüklemektedir. Herkes bilsin ki Türkiye bu baskıcı düzeni taşıyamayacak kadar büyük, halkımız ise bu hukuksuzluklara boyun eğmeyecek kadar onurludur. Hiçbir gözaltı, hiçbir tehdit bizi demokrasi yürüyüşümüzden alıkoyamaz çünkü biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak arkamızda halkın desteğini, yanımızda halkı, haklı olmanın cesaretini, önümüzde ise aydınlık bir Türkiye hayalini taşıyoruz.

Tüm yurttaşlarımıza demokrasiyi ayaklar altına alan bu çürümüş düzeni ilk sandıkla yerle yeksan edeceğimizin sözünü veriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Burdur Milletvekili İzzet Akbulut...

15.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, şehitlere, Burdur'daki üniversiteye tıp fakültesi açılmasının onaylanmasına ve yıkılan devlet hastanesinin bulunduğu yere ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; öncelikle, şehitlerimize Allah'tan rahmet, yüce Türk milletine sabırlar ve başsağlığı diliyorum.

Çok kıymetli Burdurlu hemşehrilerimiz yıllardan beri sağlık yönünden birçok sıkıntı çekti, çok çile çekti, etrafındaki illere sürekli sevk edilmek durumunda kaldılar. Tıp fakültesi isteğimizi ve eğitim araştırma hastanesi isteğimizi milletvekili olduğumuzdan beri dile getirdik. Çok şükür, tıp fakültesinin Burdur'a gelmesi, Burdur'daki üniversitemize gelmesi onaylandı; emeği geçen herkese çok teşekkür ediyoruz. Tabii, Burdur'da bir tane devlet hastanemiz var şu anda. Yıkıldı, yenisi, yeni yapılan yerde, şu anda bir sıkıntımız yok ama eski bulunduğu yerde, özellikle etrafındaki birçok esnafımız muazzam derecede sıkıntı içerisinde. Orada âdeta bir durgunluk yaşanmakta. Yeni yapılacak tıp fakültesinin muhakkak bu bölgeye yakın bir yere yapılmasını talep ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel...

16.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, fındık sektöründeki bir İtalyan firmasına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Dünyada 1'inci olduğumuz fındık üretiminde bir İtalyan firması Ferrero üretimden ihracata tüm sektörü ele geçirmiştir. Hem Anayasa hem de Rekabetin Korunması Kanunu'na aykırı bu durum, Rekabet Kurumu tarafından da Mart 2024'te tescillenmiş, Ferrero firması da suçunu kabul ederek taahhütte bulunmuştur ama Rekabet Kurumu iki konuda eksiklik yapmış; ilgili firmaya kanun gereği olan para cezasını vermemiş ve faaliyetlerini de durdurmamıştır. İşte bu durum karşısında Ankara 15. İdare Mahkemesine itirazda bulunulmuş, mahkeme de Rekabet Kurumunun eksik işlem yaptığı yönünde karar almıştır. Şimdi, Rekabet Kurumuna düşen, mahkemenin kararı doğrultusunda Ferrero'yu ülke ve üretici aleyhine faaliyetlerini sonlandırarak sadece ithalatçı pozisyonuna, gümrük kapısının dışına göndermektir.

Yaşasın millî tarım, yaşasın tam bağımsız Türkiye!

BAŞKAN - Mersin Milletvekili Ali Kıratlı...

17.- Mersin Milletvekili Ali Kıratlı'nın, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olanlara ve yaralananlara, CHP Genel Başkanının ve Grup Başkan Vekilinin söylemlerine ilişkin açıklaması

ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüreğimiz yanıyor. Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde, arama tarama çalışmaları sırasında bir mağarada metan gazına maruz kalarak şehadete yürüyen kahramanlarımıza Yüce Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı ve sabır, olaydan etkilenen kahramanlarımıza ise Rabb'imden acil şifalar diliyorum. Vatan sağ olsun.

Diğer yandan, "Ce-Ha-Pe" Genel Başkanının ve zıp zıp zıplayan Grup Başkan Vekilinin "Ce-Ha-Pe"li belediyelerde ortaya çıkan yolsuzluk...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Terbiyeli olalım, terbiyeli! Sen kendi zıplamana bak, sen kendi zıplamana bak!

ALİYE TİMİŞ ERSEVER (Ankara) - Haddinizi bilin ya! Haddinizi bilin artık!

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - O ne biçim konuşma ya!

ALİ KIRATLI (Mersin) - ...hırsızlık, talan ve milletin alın terini gasbederek haksız kazanç sağlama haberlerini örtbas etmek...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Mersin'de dersinizi verdiler, hâlâ konuşuyorsunuz.

ALİ KIRATLI (Mersin) - ...gündemi değiştirmek için Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik hakaret sınırlarını aşan söylemleri, milletimizi sokağa çağırarak sokakları teröriste etmeye yönelik tutumları nafiledir.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Yine kaybedeceksiniz, yine, ne yaparsanız yapın! Milletin iradesini yok sayıyorsunuz, darbe yapıyorsunuz milletin iradesine!

ALİ KIRATLI (Mersin) - Milletin sabrını taşımayın, milletimiz ne zaman sokağa çıkacağını çok iyi bilir.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Ayıp ya, ayıp! Milletin iradesine darbe yapıyorsunuz!

ALİ KIRATLI (Mersin) - Bu aziz millet, vatan için, bayrak için, mukaddesat için sokağa çıkar, gerekirse canını da verir 15 Temmuzda olduğu gibi.

Sahi, 110 bin euronun baklava kutularında ne işi var? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - 15 Temmuz sizin besleyip büyüttükleriniz yaptı! Beraber yürüyordunuz aynı menzile ya!

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla...

18.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Mehmet Şimşek'in konuşmasına ve ormanları yakanların açıklanması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Mehmet Şimşek bir konuşmasında "Karbon salınımının vergilendirilmesi gerekiyor." diyor. Zaten İklim Kanunu bir bahaneydi, karbon endeksleri ve vergileri ve daha neler neler ardışık olarak gelecekler. Aynı konuşmada "Fosil yakıt sübvansiyonlarının da kaldırılması gerekiyor." diyor. Peki, mademki fosil yakıt sübvansiyonlarını kaldırmak istiyorsunuz, o zaman ne diye zeytinliklerimizi kömür uğruna helak ediyorsunuz? Neticede hem fosil yakıtlardan olacaksınız hem de zeytinliklerden ve zeytinden. Bu nasıl bir stratejidir, nasıl bir akıldır Allah aşkına?

Ayrıca, ormanlarımız yanmaya devam ediyor, İletişim Başkanlığı "PKK yakmadı." diyor. Kimin yakmadığını biliyorsan kimin yaktığını da bilmeniz gerekir. Öyleyse ormanlarımızı kim, niçin yakıyor? Açıklayın diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Celal Fırat...

19.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Tokat'taki Çal Baba ziyaretine ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkan, Tokat'ta halkın kutsal saydığı Çal Baba ziyareti Anadolu Selçukluları ve Danişmendiler dönemine kadar uzanan bir inanç geçmişiyle birlikte bugüne kadar gelmiştir. Halk yüzyıllardır bu bölgede kutsal sayılan ardıç, meşe ormanına hiç dokunmadan korumayı başarmış, Çal Tepe Ormanı'nın biyolojik döngüsünün devamı sağlanmıştır. Bölge devamlı olarak ziyaret edilmekte, Alevi canları bir araya gelerek inanç ritüellerini gerçekleştirmektedir. Siyanürlü altın madeni ruhsatının hemen yanı başında DSİ'nin 2 milyar TL harcayarak yaptığı, 31 köyü besleyen Güzelce Barajı ve geniş yer kaplayan ovalar bulunmaktadır. Ancak son yıllarda ülkenin tamamında yaşanan, altın madeni arama faaliyetleri doğa katliamından Çal Baba

da nasibini almıştır. Verilen ilk ruhsal iptal edilmiş, sonrasında ruhsat alan Zenit Madencilik altın aramak için silahlı kişilerle köye gelmiş, köy halkını tehdit etmiştir. Buradan çağrımızı yineliyoruz: Çal Baba, Alevilerin kutsal ocak mekânıdır. Yüzlerce yıldır ocaklarımızdan ne istiyorsunuz? Elinizi çekin diyorum.

BAŞKAN - Gaziantep Milletvekili Melih Meriç...

20.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, enerjiye yapılan fahiş zamlara ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Enerjiye yapılan fahiş zamlar esnaf ve sanatkârlarımızı zora sokuyor. Doğal gaza gelen yüzde 25'lik zam üretim maliyetlerini ciddi şekilde artırıyor. Elektrik faturaları da ticarethane tarifesiyle yüksek geliyor. Oysa esnafımız için olmazsa olmaz; dükkanının aydınlatması, soğutması, ısıtma ve üretim için kullanılan enerjidir. Bu yükü hafifletmez iseniz fiyatlar daha da artacak, enflasyon daha da yükselecek ve esnaf ayakta kalmakta daha da zorlanacaktır.

Buradan ilgili tüm bakanlıklara sesleniyorum: Bu soruna acilen çözüm üretin. Ekonomiyi canlandırmak ancak esnafımızın ayakta kalması ve istihdamın korunmasıyla mümkündür. Zam yaparak geçici ve işe yaramayan reçeteler yerine kalıcı destekler getirin. Elektrik, doğal gaz ve su maliyetlerini gözden geçirerek esnafa özel indirimli tarifeleri hayata geçirin.

BAŞKAN - Karabük Milletvekili Cevdet Akay...

21.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Yenice'nin yollarına ilişkin açıklaması

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

D30 Kara Yolu, Yenice ile Karabük merkezi birbirine bağlamaktadır. 2000'li yıllarda açılan 32 kilometrelik tek şeritli bu yola o tarihten bu yana bir kazma dahi vurulmamıştır. Bu yol artık bölge trafiğini kaldırmıyor; ağır tonajlı tırların, tomruk yüklü kamyonların geçtiği bu yolda her yıl onlarca ölümlü kaza meydana gelmektedir. Yenice-Yortan-Hasankadı ile Yenice-Gökçebey yolu da Karabük-Yenice yoluyla aynı kaderi paylaşmaktadır.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına çağrıda bulunuyorum: Yenice, Karabük'ün üvey evladı değildir; yirmi iki yıldır görmezden geldiğiniz yeşil Yenice'mizin yollarını bir an önce yapın, Karabük-Yenice yolunu yeniden yapın, Yenice-Yortan-Hasankadı yolu ile Karabük-Yenice-Gökçebey yollarını duble yola dönüştürün.

BAŞKAN - Osmaniye Milletvekili Asu Kaya...

22.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, şehitlere ve Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun verilerine ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şehitlerimize Allah'tan rahmet, milletimize sabır diliyorum.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerine göre yılın ilk altı ayında erkek şiddetiyle öldürülen kadınların sayısı 136; 145 kadın ise yılın ilk altı ayında yine şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdi. Yine, verilere göre, öldürülen 136 kadından 96'sı aile üyesi bir erkek tarafından öldürüldü. İstanbul Sözleşmesi'nden hukuksuzca çıktığınız 1 Temmuz 2021 tarihinden bu yana ise 1.310 kadın, erkek şiddetiyle öldürüldü, 982 kadın ise şüpheli şekilde ölü bulundu. 2.292 kadın, 2.292 yaşam, önlenabilir bir şiddetle yarım kalmış 2.292 hikâye. Sizin "'İstanbul Sözleşmesi yaşatır.' diyebileceğimiz bir veri yok elimizde." söylemi nasıl da boşa düşüyor aslında. Kadınların devlet koruması yok, can güvenliği yok, kadınların güvenli evleri yok, sokakları yok. Hayatlarını güvensiz hâle getirdiğiniz, imdat çığlıklarını duymadığınız o kadınlar sizden bunun hesabını soracak.

BAŞKAN - Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü...

23.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'e bağlı köylerde toplanmayan çöplere ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bingöl'e bağlı köylerde, toplanmadığı gerekçesiyle biriken çöpler, halk sağlığını ve çevreyi tehdit eden ciddi bir sorun hâline gelmiştir. Uzun zamandır devam eden bu sorun ne yazık ki yetkili kurumlarca yeterince önemsenmemektedir, her seferinde personel ve araç yetersizliği gibi gerekçelerle ertelenmektedir. Oysa bu tablo yalnızca idari bir yetersizlik değil aynı zamanda sorunlara yaklaşımda sergilenen ciddiyetsizliğin de bir sonucudur. Bu kayıtsızlık, köylerde yaşayan yurttaşlarımızın yaşam hakkını doğrudan ihlal etmektedir. Başta Bingöl İl Özel İdaresi olmak üzere tüm ilgili kurumların gerekli sorumluluğu ivedilikle yerine getirmesi ve bu sorunların kalıcı bir biçimde çözüme kavuşturulması çağrısını yapıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın...

24.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Kurdish Monitoring'in 2025 Ocak-Haziran Raporu'na ilişkin açıklaması

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Kurdish Monitoring'in 2025 Ocak-Haziran Raporu'nda Kürtçe'ye dönük saldırı ve yasaklamalar izlenmiştir. Kürtçe slogan atma ihtimaline karşı üniversiteli genç kadınların eylemlerinin yasaklanmasından Jin Art Sanatevi'ne yapılan baskında Kürtçe kitaplara el konulmasına, Amedspor formasındaki "hebûn"un sakıncalı bulunmasından sosyal medyadaki sansür uygulamalarına kadar kamusal hayatın her alanında Kürtçe'ye dönük sistematik saldırılar bu raporda yer almıştır. Engellemelerin büyük kısmı güvenlik gerekçesiyle yüzde 70'i kamusal alanda, yüzde 60'ından fazlası ise kamu otoritesi eliyle gerçekleşmiştir. Bireysel ve kurumsal ayrımcı pratiklerle Kürtçe'ye dönük saldırıların her gün yaşandığı göz önüne alındığında aslında var olanın bu rapordakinden çok daha vahim ve acil adım atılması gereken seviyede olduğu bir hakikattir. Kürtçe'ye dönük saldırılar sonlandırılmalı, kamusal alanda eşit, özgür kullanımın önündeki engeller derhâl kaldırılmalıdır.

BAŞKAN - Tokat Milletvekili Kadim Durmaz...

25.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat'ta yaşanan don nedeniyle zarara uğrayan çiftçilere ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

2025 Nisanda yaşanan don Tokat'ta kiraz, vişne, üzüm, erik, elma, ceviz olmak üzere 190 bin dönüm alanda 6,5 milyar çiftçi zararı oluşturmuştur. TARSİM, mevcut uygulamalarıyla çözüm olmaktan uzaktır; acilen kapsamı genişletilmeli, pirimler makul seviyeye inmeli, devlet desteği de artırılmalıdır. Çiftçinin dönüm başı AFAD yardımı bir an önce verilmeli, zirai komisyonun çalışmalarını bitirmesi beklenmemelidir.

Kazova'da, Erbaa'da ve Niksar'da çiftçi üreticileri perişandır. Şu anda Erbaa ve Niksar ovalarında karpuz 1-2 TL'den, soğan 4 liradan alıcı bulmamaktadır. Devlet, acilen çiftçilerin prim borçlarını ödemeli; Ziraat Bankasına, Tarım Krediye, devlet bankalarına ve özel bankalara olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever...

26.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, tutuklanan belediye başkanlarına ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu halk parsel parsel satanları, "Ne istedilerse verdik." diyenleri, ayakkabı kutularını, paraları sıfırlayanları unutmadı; kendi bakanlığına temizlik malzemesi satanları, gözleri ışıltı ışıltı parlayıp 128 milyar doları iç edenleri unutmadı.

Yerel seçimlerde, Cumhuriyet Halk Partisi 14 büyükşehir belediyesini kazanarak Türkiye'nin 1'inci partisi oldu, rant düzeninin yıkılmasını ve kaybetmeyi hazmedemediniz. Şimdi ise düzmece delil, gizli tanık ifadeleriyle seçilen belediye başkanlarımızı tutukluyorsunuz; milletin iradesini yok sayıyor, adaleti siyasi çıkarlarınıza alet ediyorsunuz. Korkunun ecele faydası yok; yerelde yenildiniz, genel seçimde de yenileceksiniz. Seçim yakındır, bu halk size tarihî bir hezimet yaşatacak.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Özgül Saki...

27.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'ya sormak istediğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Buradan İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'ya sormak istiyorum: Hakkında kadınlara ve LGBTİ+'lara uyguladığı cinsel taciz, şiddet, işkence, sistematik, üstelik yıllarca uygulanan... Bu şiddet faili eski İstanbul Güvenlik Şube Müdürü Muhammet Hanifi Zengin'i hangi vasıfları nedeniyle tekrar İstanbul Emniyet Yardımcılığı görevine getirdiniz; özellikle buradan sormak istiyorum, hangi vasıfları? Sakın "İddia." demeyin. Bugün hemen bütün vekillere sesleniyorum: Hemen Google'da Hanifi Zengin'in ismini yazsınlar, çıkan görüntülere baksınlar. Sayısız cinsel taciz fiilen kameralara yansımış hâlde var, sayısız işkence görüntüleri var. Zaten kendisi de bununla övünüyor, bunu saklamıyor. Böyle bir şahsiyetin bir süre görevden alındıktan sonra ve hakkında soruşturma varken tekrar İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı yapılmasının mesajı nedir, İçişleri Bakanına soruyorum.

BAŞKAN - Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun...

28.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, şehit olan askerlere, Çorlu tren katliamının 7'nci yılına ve Bolu Kartalkaya'daki otel yangınının dava sürecine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine sabır dilerken, millî yas ilanını için ne beklediğimizi merak ediyorum.

Bugün Çorlu tren katliamının 7'nci yılı. 8 Temmuz 2018 günü yağışın çok fazla olacağı belli olduğu hâlde önlem alınmadı, rayların altı boşaldı ve 25 canımız gitti. Hepsini rahmetle anıyorum. Bu olaydan sonra Devlet Demiryollarının Japonya örneğini inceleyerek meteorolojik verileri takip eden birim oluşturduğunu öğrendik. Keşke canlarımız gitmeden yapsaydınız. Ailelerin adalet arayışı, o da tam altı yıl sonra son buldu. Şimdi aynı filmi maalesef Bolu Kartalkaya otel yangını dava sürecinde görüyoruz. 78 canımız göz göre göre gitti. Denetimsizlik, lakaytlık... Kültür ve Turizm Bakanı sorumluların yargılanmasına izin vermiyor çünkü ucu kendine dokunacak. Bu ülke sorumsuzlar yüzünden sürekli can kaybediyor. Ancak elbet bir gün devran dönecek, bugünün mağdurları yarın hesap verecek diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal...

29.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ceylânpınar'ın sorunlarına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şanlıurfa yıllardır hizmetten mahrum, işsizlikle boğuşuyor. Şanlıurfa'nın sınır taşı Türkiye'nin gururu Ceylânpınar yıllardır yatırımlardan, hizmetten, planlamadan mahrum bırakıldı. Çocuk parkı yok, halı saha yok, belediye otobüsleri yetersiz, otopark sorunu var, mülkiyet sorunu var, trafik karmaşası sürekli artıyor; içme suyu boruları otuz yıllık olduğu için sürekli patlaması neticesinde sular yetmiyor, doğal gaz Ceylânpınar'ın yüzde 15'inde var. Ceylânpınar ile Kızıltepe arasındaki yol yapılmadı, yapılan yüksek meslek okulu kapatıldı, gençler göçe zorlanıyor, mezarlıklar doldu, yeni alan açılmadı, halk pazarı yetersiz, hayvan pazarı yok, buğday pazarı yok, otogar yok, organize sanayi bölgesi yok. Bunların üzerine bir de Ceylânpınar'da işsizlik kol geziyor; gençler işsiz, uyuşturucu sorunu var, insanlar doğduktan sonra topraklarına tutunamıyorlar. Say say bitmiyor Sayın Başkan.

BAŞKAN - Rize Milletvekili Harun Mertoğlu...

30.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, şehitlere ve baklava kutusu olayına ilişkin açıklaması

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Öncelikle, şehitlerimize Allah'tan rahmet, milletimize başsağlığı diliyorum.

"Hak, hukuk, adalet." diye yola çıkan CHP'nin rotası baklava kutusundan sızan şerbetle rüşvete, yolsuzluğa sapmış görünüyor. "Tatlı yemeyelim, rüşveti konuşalım." dediler ama kutudan akanlar vicdanları yapış yapış etti. Şimdi soruyorum: 110 bin avronun baklava kutusunda ne işi var? 110 bin avronun baklava kutusunda ne işi var?

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Ayakkabı kutularında ne vardı?

HARUN MERTOĞLU (Rize) - 110 bin avronun baklava kutusunda ne işi var?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - O baklava kutusunu sana göstereceğim ben, sana göstereceğim o baklava kutusunu ben.

HARUN MERTOĞLU (Rize) - 110 bin avronun baklava kutusunda ne işi var?

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Para sayma makinelerinde ne vardı?

HARUN MERTOĞLU (Rize) - 110 bin avronun baklava kutusunda ne işi var?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen önce geçmişi bir akla, ondan sonra bize söyle ya!

HARUN MERTOĞLU (Rize) - 110 bin avronun baklava kutusunda ne işi var?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yirmi yıldır çaldıklarınızın bir hesabını ver, ondan sonra sen bir konuş!

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Ayakkabı kutularının hesabını ver, ondan sonra...

HARUN MERTOĞLU (Rize) - 110 bin avronun baklava kutusunda ne işi var?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Utanmaz adam!

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Türkiye'yi çaldınız, ne baklavası! Türkiye'yi çaldınız.

HARUN MERTOĞLU (Rize) - 110 bin avronun baklava kutusunda ne işi var?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bütün kutulara, bütün kutulara karşı çıkabiliyorsan adamsın.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Ayakkabı kutusunda ne işi var?

HARUN MERTOĞLU (Rize) - 110 bin avronun baklava kutusunda ne işi var? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - 17-25 Aralıkta vardı o.

BAŞKAN - İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş...

31.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, haklarını ve hukuklarını koruyan Muğlalı çiftçilere ilişkin açıklaması

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maden Kanunu tartışmalarıyla birlikte Meclis önüne kadar gelerek hak ve hukuklarını koruyan bütün Muğlalı çiftçilerin - dün akşam parklarda yatarken kendilerini ziyaret ettim- mücadelelerini kutluyorum. Bahse konu bölgedeki Kemerköy ve Yeniköy santrallerinin toplam üretim kapasitesi 1.100 megavattır. Bu santrallerin kapatılmış olması herhangi bir enerji açığına sebebiyet vermeyecektir. Ayrıca, hatırlatmak isterim ki geçen sene tonu 7 bin dolar olan dökme zeytinyağı bugün 4 bin dolara inmiş olsa bile 1 ton boraks 500 dolar mertebesinde. Bunun dışında, bu insanların haklarını korurken Maden Kanunu'na eklenilmek istenilen acele kamulaştırma ve "ÇED raporuna gerek yoktur." raporu da birden bire bu insanların mallarına, mülklerine, bağlarına, bahçelerine, ürünlerine kepçelerin dalması suretiyle onların hak ve hürriyetini ayaklar altına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi YENİ YOL Partisi Grup Başkan Vekili ve Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'e ait.

Sayın Ekmen, buyurun.

Yalnız söze başlamadan önce bir hususu hatırlatmak istiyorum: Söz bütünlüğü bozulmasın diye beş dakika, arkasından iki dakika, arkasından bir dakika şeklinde mikrofonu açacağım. Eskiden bir bir şekilde mikrofonu açıyordum. Söz bütünlüğü bozulmasın diye böylesi bir uygulamayı yapacağım. Şimdiden hayırlı olsun diyorum.

Sayın Ekmen, buyurun.

32.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olan 12 askere, Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının yıl dönümüne, hafta sonu gerçekleştirilen gözaltılara, orman yangınlarına ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, nezaketiniz nedeniyle teşekkür ediyoruz.

Geçtiğimiz günlerde Pençe-Kilit Harekât bölgesinde 12 askerimizi şehit verdik. Burada "12 asker" deyip deyip geçiyoruz ama bunlar bir sayı, bir istatistik değil birer can, birer çocuk, eş ve baba olduğunu, her birinin birer büyük hayat olduğunu unutmamamız gerekiyor.

Mühimmat Astsubay Kıdemli Çavuş Abdurrahman Akdoğan Malatya Pütürgeliydi, bekârdı ve 4 kardeşi vardı. İstihkâm Uzman Çavuş Ümit Üzümlü Kayseriliydi, 34 yaşındaydı; Hacı Mehmet, Ayşe Mina ve Aysima adında 2 kızı, 1 oğlu bulunuyordu. Piyade Sözleşmeli Er Celattin Uyanık Bitlisliydi; sosyal medyada Kur'an-ı Kerim okuduğu bir videoda "Eğer ben şehit olursam sonra yayınlarsınız." dediği, aynı şekilde, altı ay önce başka bir mağaraya gönüllü olarak girerken "Eğer bana bir şey olursa TSK'deki tüm sözleşmeli erlere yardımcı olun." dediği görülüyordu. Piyade Sözleşmeli Er Ahmet Gültekin İstanbulluydu, 23 yaşındaydı ve bekârdı. Piyade Sözleşmeli Er Özkan Özkanlı Aksaraylıydı, çocuk yaşta yetim kaldığı için İHH'nin Yetim Programı'nda bir başka yetime düzenli olarak destek sağlıyordu. Piyade Sözleşmeli Er Mahsun Yeşildemir Bitlisliydi ve babası Nevzat Yeşildemir sadece "Vatan sağ olsun." diyebildi. Piyade Sözleşmeli Er Ahmet Kuşak Balıkesirli ve 23 yaşındaydı, bekâr ve 5 kardeşi vardı, babası Mehmet, annesi Cemile ise 60'lı yaşlardaydı. Uzman Çavuş Kani Obi Ordulu, 29 yaşındaydı; pek fotoğraf çekirtmeyi sevmediği, hiç yayınladığı söyleniyor ancak şehadetinden sonra yayınlanmak üzere birkaç fotoğrafının bulunduğu görülüyor sosyal medyada. Piyade Teğmen Furkan Sert Malatyalıydı, Kara Harp Okulundan mezun olduktan sonra piyade sınıfında teğmen rütbesiyle görevine başladı; ailesi onun için "Güler yüzlü, sorumluluk sahibi ve vatansever birisiydi." diye anlatıyor. Komando Astsubay Kıdemli Çavuş Fikret Mangura Manisalıydı, 2013'te TSK'de görevine başladı, 2018'de evlendi ve 6 yaşında da bir kızı vardı. Üsteğmen Ege Akar, İzmirliydi, 26 yaşındaydı, asker kökenli bir ailenin evladıydı bu mesleği seçtiğinde, bekârdı. Piyade Uzman Çavuş Enver Yaman da Niğdeli, 31 yaşındaydı, evli ve 2 çocuk sahibiydi.

Bu elim olay hepimizin yüreğini bir kez daha dağladı ancak unutmayalım ki her bir şehidimiz birer sayı, birer istatistik değil candır, çocuktur, eştir, babadır. Ümit ediyoruz ki bu kayıplar terörle mücadele başlığı altında verdiğimiz son kayıplar olur. Terörsüz Türkiye yarınlarda askerlerimizin terörle mücadelede hayatını kaybetmediği, vatan savunmasını daha güvenli ve güçlü bir biçimde sürdürebileceği bir düzeni, bir ülkeyi hep birlikte inşa ederiz. Vatan kaybettikleriyle değil yaşattıklarıyla güzeldir. Ancak böylesine vahim bir olayın ardından elimizi vicdanımıza koymalı ve sorumluluğu olanlar hakkında gerekli adımların atılmasını sağlamalıyız. Boş bir mağarada yürütülen arama tarama faaliyeti sonucu 12 askerimizin metan gazına maruz kalarak vefat etmesi kabul edilemez bir durumdur. Yas süreci elbette saygıyla beklenmeli ancak ardından idari bir soruşturmayla bu olayın tüm yönleriyle araştırılması, varsa ihmallerin ve sorumluların tespit edilerek cezalandırılması gerekir. Bölgede savaş çanlarının çaldığı bir dönemde açık alanda, çatışmasız bölgede yapılan bu ihmaller çok sert bir şekilde sorgulanmalıdır.

Şehitlerimizin hatırası önünde saygıyla eğilirken Şehriyar'dan bir dizeyi okumak istiyorum: "Bir insan göçerse dünyadan eğer/Sen öyle bilme bir tek can gider/Her sönen bakışta sayısız dilekler/Her küçük tabutta bir cihan gider." Allah rahmet eylesin.

Sayın Başkanım, hukuk uygulamaları açısından da yoğun bir hafta içerisindeydik, gözaltılara az sonra değineceğim. Ama bugün aynı zamanda 8 Temmuz 2018 tarihinde Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan elim tren kazası sonucu hayatını kaybeden 25 vatandaşımız ve 340 vatandaşımızın yaralandığı olayın da yıl dönümü. Aradan geçen yedi yıl boyunca hayatını kaybedenlerin yakınları, adaletin gereğinin bulunması ve benzer acıların yaşanmaması adına büyük bir metanet ve onurla mücadele etmişlerdi. Bugün de buradan kendilerine bir kez daha sabır, sağlık, selamet ve vefatlar için rahmet diliyorum. Ancak bu olay bile sorumluların yargı önünde hesap vermediği bir ülke fotoğrafının en net örneğini vermiştir.

Kartalkaya yargılaması devam ediyor. Zaman kısıtı nedeniyle gün içerisinde veyahut da yarın buna değinmeye çalışacağım.

Halk TV ve Sözcü TV'yle ilgili kararlar ortada. Gazeteci Timur Soykan'ın maruz kaldığı muamele ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ekmen, lütfen tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Selahattin Demirtaş hakkında bugün AİHM'in yeni bir kararı yayımlandı. Tüm bu konulara, ihlal yönündeki karara bugün ve yarın değinmeye çalışacağız.

Hafta sonu güne âdeta rutine döndüğü üzere gözaltılarla uyandık. Bilemiyorum, bu savcılar, bu gözaltılardan nasıl bir tatminlik veyahut da nasıl bir nema elde ediyorlar? Çünkü birçok veriye göre 2015 yılındaki bir olay nedeniyle Sayın Zeydan Karalar gözaltına alındı. Keza, Sayın Abdurrahman Tutdere'nin -ki Sayın Abdurrahman Tutdere'yi şahsi olarak da yakından tanıdığımı; dürüstlüğüne, namusluluğuna ve Adıyaman'la kurduğu bağa şahit olduğumu ifade etmek isterim- az önce ev hapsiyle salıverilmiş olması da bu gözaltı işleminin ne kadar yanlış olduğuna delalettir. Sayın Tutdere kendisinden önce ihale alan bir firmayla ihale ilişkisini sürdürmediği için bir iftiraya maruz kalmıştır, bu da en yakın zamanda ortaya çıkacaktır. Ancak bu veya başka bir iddianın henüz görevi başında olan belediye başkanlarının ifadeye davet suretiyle, bırakınız tutuklamayı, gözaltına alınmadan dahi soruşturmaların sürdürülmesi niçin mümkün değil? Biz onlarca gün, aylarca tutuklu kalan kişilerin beraat ettiği bir yargı pratiğiyle karşı karşıyayız. Dolayısıyla başsavcılık siyasal ajandadan hızla uzaklaşmalı, bunları bir hesaplaşma aracı görmekten çıkarmalı ve ülkenin büyük bir çürüme içerisinde olduğu bir dönemde sadece belli belediyelere değil bütün bakanlıklara, bütün kurumlara, bütün belediyelere yönelik hakkaniyetli bir soruşturma dönemini başlatmalıdır diyoruz.

Yine, bu hafta ciğerlerimiz yandı. Sadece İzmir'de değil Hatay'da, Mersin'de orman yangınları yakıcı bir şekilde canlarımıza mal oldu; insanlarımız öldü, hayvanlar canlarını kaybetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ekmen, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Orman yangınlarına baktığımızda konuşulacak çok konu var, gündemde de var ama iki konuya dikkat çekmek istiyorum. İl bazlı, bölge bazlı, ülke bazlı ve komşu ülkeleri kapsayan bir bütünleşik orman yangınlarıyla mücadele eylem planımız yok. Bu bir kere daha ortaya çıktı. Keza, sadece Orman Genel Müdürlüğünü değil büyükşehir belediyelerini, ilçe belediyelerini, itfaiye teşkilatını, Türk Silahlı Kuvvetlerini ve polisi de sisteme dâhil eden bütünleşik bir eylem planımız yok. Afet Eylem Planı on yıldır yenilenmiyor. Orman yangınlarıyla ilgili özel bir eylem planı düzenlenmelidir.

İkinci ve daha vahim bir konu da hem İzmir Valisi hem Mersin Valiliği bu orman yangınlarında enerji nakil hatlarının yarattığı riske dikkat çekmiştir. Bu kadar para alınıyor, bu kadar sübvanseler yapılıyor, bu kadar özel yollarla onlar için özel yasalar çıkarılıyor ama gereken altyapı yatırımları neden yapılmıyor? Bu konuları da inşallah bugün ve yarın konuşmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Ekmen.

Diğer söz talebi İYİ Parti Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Buğra Kavuncu'ya ait.

Sayın Kavuncu, buyurun.

33.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 1995-2011 yılları arasındaki 8 Temmuzlarda şehit olanlara ve Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olan 12 askere, terör örgütünün yaraladığı askerlere, beş yıl önce İdlib'de şehit olan Tekin Tuturğa'ya, eski Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın bir sosyal medya paylaşımına, Erzincan Emniyet Müdürlüğü'nün Başbağlar katliamının yıl dönümüyle ilgili paylaşımına, Afyonkarahisar Çay Kaymakamının bir toplantıyla ilgili yolladığı davetiyeyle ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli Genel Kurul, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bugün kederliyiz, üzüntülüüz. Biz, ben ve arkadaşlarım, Genel Kurulda, o gün şehit olmuş, yıl dönümü olan şehitlerimiz varsa hep onların ismini andık. Bugün 8 Temmuz. 8 Temmuz tarihinde 1995 ile 2011 yılları arasında hayatını kaybetmiş tam 21 şehidimiz var: Ahmet Ece, Alaattin Bozarslan, Ali Kurt bunlardan sadece 3'ü. Bununla beraber 12 şehidimiz daha eklendi: Ümit Üzümlü, Celattin Uyanık, Ahmet Gültekin, Ege Akar, Kani Obi, Ahmet Kuşak, Mahsun Yeşildemir, Özkan Özkanlı, Furkan Sert, Fikret Mangura, Enver Yaman ve Abdurrahman Akdoğan. Allah rahmet eylesin, mekânları cennet olsun; acılı ailelerine de sabırlar diliyoruz.

Tabii, bu gencecik canların kaybolmaması, evlatlarımızı kaybetmememiz için hepimize sorumluluk düşüyor iktidarıyla muhalefetiyle. Söylediğimiz sözler, yaptığımız yorumlar... Bu konu, hamasete konu edilecek bir konu değil. Bu konu, üzerinden siyaset yapılacak bir konu da değil. Hepimiz bu sorumluluk içerisinde hareket etmek mecburiyetindeyiz. Bu konular karşısında kim sessiz kalıyorsa; bu konular, bu olaylar konusunda kim suskun kalıyorsa veya kim bir hamaset diliyle bunun üzerinden siyaset yapmaya kalkıyorsa da ona lanet olsun. Bunların sorumluluğu, bu konuların üzerinde sorumluluğu olanlara da lanet olsun diyoruz. İki duygu yaşıyoruz burada; bir, acımız büyük; iki, çok fazla da soru işaretimiz var. Soru işaretimizin olması da herhâlde anlaşılabilir, zira geçtiğimiz hafta bu kürsüde terör örgütünün yaraladığı askerlerimizden bahsetmiştik. Bizzat ben Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesine gittim, diğer Grup Başkan Vekilimiz Sayın Turhan Çömez'le beraber bu askerleri orada ziyaret ettik. Onlar yaşadıklarını anlattılar; kaç askerin yaralandığını, saldırının nasıl gerçekleştiğini, mağarada bulunan kırmızı kategoriye giren 2-3 terör örgütü üyesini yakalamak üzereyken bu saldırıların gerçekleştiğini bize uzun uzun anlattılar ama biz ona rağmen Millî Savunma Bakanından bu konuyla ilgili detaylı açıklama istedik, dedik ki: "Bu milleti aydınlatın, bu süreçleri şeffaf hâle getirin." Bu millet anlayan, basireti olan, olayları idrak edebilen büyük bir millettir. Bunları anlatmaktan çekinmeyin, korkmayın çünkü herkes neyin ne olduğunu gayet net biliyor ama bu soru önergemize herhangi bir cevap verilmedi, hiçbir şekilde de bir açıklama yapılmadı. Bu konuyla ilgili de yeterli derecede bir açıklama yapılmadı, bununla alakalı da biz bugün bir araştırma önergesi verdik, tüm yönleriyle bu şaibeli olayın aydınlatılmasını istiyoruz ve Meclisten de bu konuda destek bekliyoruz. Eğer anlatıldığı gibiyse çok ciddi bir ihmal söz konusu, yok bize anlatıldığı gibi değilse o zaman da bambaşka, çok daha farklı bir problemimiz var.

Bakın, niye önemli bu konular? Biz niye hatırlatıyoruz şehitlerimizi? Bundan beş yıl önce İdlib'de şehit olan bir özel harekât polisi, Tekin Tuturğa hayatını kaybetmiş ve önce "şehit" demişiz. Daha sonra bu şehidimize, işte, bayraklara sarılıp yapılan törenden sonra, aradan beş yıl geçmiş, SGK çıkmış demiş ki: "Zaten kalp hastasıydı, dolayısıyla şehit sayılmaz." Bugüne kadar yapılan ödeme olan 1,5 milyonluk farkı da geri talep ediyor. Bu insanlara bu zulmü yapmayın, bu millete bu eziyeti etmeyin. Tekin Tuturğa'nın hatırasına ve ailesine reva görülen bu zulmü de buradan lanetliyoruz. Ben SGK'yi arattırdım, bu işi burada gündeme almadan önce doğruluğunu sordum. Evet, aynen böyle, doğru bu hadise yani anlatıldığı gibi değil çıkar bazen, aynen anlatıldığı gibi hatta çok daha vahim. Bu, bu ülke için utanç vericidir. Bir şehidimizdir, 3 kız evladı var; 1'i doktor, 2'si hâlen öğrenci. Siz bu aileden 1,5 milyon Türk lirası talep edemezsiniz. Ben bu ülkenin bir ferdi olarak da bunu reddediyorum ve bunu da burada gündeminize getiriyorum; anlaşılır ve kabul edilebilir değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Arkadaşlar, şeffaf olmayan her sürecin sonu güven kaybıdır. Eğer bir süreç yürütülüyorsa bunun olanca çıplaklığıyla anlatılması ve ifade edilmesi gerekir. Millî Savunma Bakanı buraya gelip yaşanan bütün bu hadiselerle ilgili bilgi vermek zorunda.

Yine, bizi çok sinirlendiren, öfkeliendiren başka bir olaydan bahsedeceğim, o da eski AK PARTİ milletvekiliyle ilgili. Aslında reklamını da yapmak istemiyorum. AK PARTİ'den bu konuyla ilgili duyduğumuz açıklamalar da son derece yetersiz çünkü eski bir milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın sosyal medyada hepimizin gördüğü, paylaştığı bir paylaşımı var. Bununla ilgili birkaç açıklama yapıldı ama kendisinin adı dahi zikredilmedi. Bakın, ne diyor -bunları seçmen bilmek ve görmek zorunda, 3 dönem üst üste vekillik yapmış bu kişi- söylediği de şu: "Kadim bir geçmişe sahip aziz millet ve büyük devlet kanlı 1923 darbesiyle hesaplaşmadan ve

helalleşmeden yeni terörsüz ve büyük devlet yolunda ilerleyemez." Bakın, bu açıklama ile daha önce yapılmış olan açıklamalar da nasıl birbiriyle örtüşüyor, ona dikkatinizi çekerim. Üç dönem milletvekilliği yapmış bu kişinin bu açıklamasıyla ilgili sadece ben Ömer Çelik'ten bir açıklama duydum, o da bunu kınayan veya disipline sevk eden, kabul edilemez bir ifade olarak değil; işte "Cumhuriyet bizim için çok kıymetlidir." açıklamasından ibaret. Parti devleti hâline getirerseniz bu ülkeyi, yarın en büyük acısını siz çekersiniz.

Bakın, başka bir örnek, gene benzer: Biz Başbağlar'a gittik, Başbağlar katliamının yıl dönümünde Genel Başkanımızla beraber oradaydık. Bizimle beraber Sayın Veli Ağbaba, aynı zamanda Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül de oradaydı, farklı siyasi partilerin temsilcileri de vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, son kez uzatıyorum, lütfen buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Bu da Erzincan Emniyet Müdürlüğü'nün konuyla ilgili paylaşımı, sadece AK PARTİ Genel Başkan Vekili Sayın Efkân Ala'dan bahsediyor. Biz gittik ama Erzincan Emniyet Müdürlüğü'ne göre biz gitmemişiz, ne biz gitmişiz ne Cumhuriyet Halk Partili vekiller gitmiş. Bunları, bu örnekleri ben daha önce de buradan paylaştım. Afyonkarahisar Çay Kaymakamı yaptığı bir toplantıya AK PARTİ logosuyla vatandaşlara davetiye yolluyor. Devleti partileştiremezsiniz, bunun acısını yarın siz de çekersiniz, bizim çocuklarımız da çeker; buradan da bunu kınadığımı ifade ediyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kavuncu.

Diğer söz talebi Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili ve Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'a ait.

Sayın Kılıç, buyurun.

34.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olan ve yaralanan askerlere, Devlet Bahçeli'nin Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanlığındaki 28'inci yılına ve bugünkü grup toplantısında ifade ettiklerine, orman yangınlarına ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden necip Türk milleti; Pençe-Kilit Harekât bölgesinde 28 Mayıs 2022 tarihinde şehit olan Piyade Üsteğmen Nuri Melih Bozkurt'un naaşına ulaşmak için 6 Temmuz 2025 tarihinde yapılan arama tarama faaliyeti sırasında metan gazına maruz kalarak şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet, tedavi gören Mehmetçiklerimize acil şifalar diliyorum. Hepimizin ciğeri yandı. Aziz milletimizin başı sağ olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "Türklük ormanında bir ulu çınar, yaprakları, dalları, kökleri Türklük üstüne. Türk'e rahmet olan o coşkun pınar, uzar gider kolları Türklük üstüne. Engeller bir bir geçilsin diye, milletin bahtı açılsın diye, gönüllere huzur saçılınsın diye geçen yirmi sekiz yıl."

Aklında hep Türkiye, gönlünde hep Türk milleti, kutlu bir şafak ve milyonlarca ocak için adanmış bir ömür. Bazı insanlar vardır, sadece bir partinin değil bir milletin kaderine ışık olurlar. Sayın Devlet Bahçeli işte böylesi bir isimdir. Sükûnetin, sağduyunun, adanmışlığın ve tertemiz bir vicdanın sembolü. Siyasetin en fırtınalı günlerinde bile kavganın değil uzlaşının, kavganın değil birliğin, karanlığın değil ferasetin tarafında durmuştur; birleştirmiştir, biriktirmiştir; milletin sesine kulak, devletin bekasına yürek olmuştur. Bugün onun liderliği sadece bizlerin değil bütün bir ülkenin dirliği ve düzeni için en kıymetli teminatıdır çünkü bilinir ki onun varlığı umut, sözü güvendir. Nice yıllar, nice yollar, adanmış yüreklerle selam olsun. Bilge liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanlığındaki 28'inci yılını kutluyoruz. Cenab-ı Allah liderimizi başımızdan eksik etmesin; sağlıklı, hayırlı ve uzun bir ömür ihsan eylesin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Genel Başkanımızın bugünkü grup toplantısında ifade ettikleri gibi, vatan ve millet sevgisi her şeyin önünde ve üstündedir. Ülkülerimizden, kutlu hedeflerimizden asla vazgeçilmemiştir. Terörsüz Türkiye hedefimizden rahatsız olanlar ne yaparsa yapsın bu kutlu yürüyüşten geri dönmeyecektir. Fitneye, dedikoduya, provokasyona asla geçit verilmeyecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet İttifakı'nın temsilcileri olarak davamız dünle, bugünle ve yarınla yoğrulmuştur. Bu dava tertemiz bir gelecek için verilmektedir. Türkiye terör belasından kurtularak barış ve kardeşlik içinde yoluna devam edecektir. Bu uğurda Sayın Cumhurbaşkanımızın yanında ve arkasında dimdik durmaya devam edeceğiz. Ne diyor liderimiz? "Güneş tuğumuz, gökyüzü çadırımızdır." Kutlu ecdadımızın emanetine zeval getirmeden Türk-Kürt kardeşliğini millet varlığı içinde sonsuza kadar yaşatmak boynumuzun borcudur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak ifade etmek isterim ki bir diğer önemli konumuz orman yangınları. Günlerdir içimiz yanıyor, ciğerlerimiz kavruluyor. İzmir ve Antalya'da yaşanan yangınlar hepimizi derinden yaraladı. Her bir Ülkü Ocaklı kardeşimiz devletimizin saha ekipleriyle birlikte sahadadır, işbaşındadır, yeşil vatanımızı korumaya yeminlilerdir. Yangınların çıkış sebebinden sorumlu olanların, ihmali olanların hukuk önünde hesap vermesi için gereken hassasiyet gösterilecektir. Yangınlar üzerinden toplumu tahrik etmeye çalışanlara fırsat verilmeyecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulumuzu saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grup Başkan Vekili ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'e ait. Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

35.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, metan gazı zehirlenmesiyle yaşamını yitiren askerlere, AİHM'in Selahattin Demirtaş'la ilgili yeni kararına ve Kobani kumpas davasına, 19 Marttan beri yapılan gözaltı operasyonlarına, İstanbul İl Emniyet Müdür Yardımcılığına atanan Hanifi Zengin'e ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir mağarada arama tarama faaliyetleri sırasında metan gazı zehirlenmesiyle yaşamını yitiren askerlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyorum.

Böyle zamanlarda barışın ne kadar acil bir ihtiyaç olduğunu, toplumsal barışa ne kadar büyük ihtiyacımız olduğunu bir kez daha hatırlıyoruz. Başka acıların yaşanmaması, başka ocaklara yeni ateşlerin düşmemesi için herkesi, Meclisi özel olarak da Kürt sorununun demokratik çözümü, barış ve demokratik toplum çağrısına ses vermeye, sorumluluk almaya ve elini taşın altına koymaya da davet ediyoruz. Bu sorun hepimizin sorunu, bu sorun bu ülkenin sorunu, bu sorun 86 milyonun sorunu. Gelin, el ele verelim ve gerçekten bu ülkede kalıcı barışı inşa ederek insanların ölmeyeceği, insanlarımızı yaşatacağımız bir ülkeyi birlikte var edelim diyoruz.

Sayın Başkan, sayın vekiller; bugün AİHM, Demirtaş'la ilgili yeni bir ihlal kararı daha verdi. Ne diyor Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kendisi? Özgürlük ve güvenlik hakkı, yargıç önüne çıkarılma hakkı, tutukluluğun yasallığı hakkında hızlı karar ve dosyaya erişim hakkı, hakların kötüye kullanılmaması hükümlerine yönelik ihlal kararı vermiş. Ne demek bütün bunlar? Yani Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi diyor ki: "Sayın Demirtaş makul bir suç şüphesi olmadan tutuklanmıştır, tutukluluk süresi hiçbir hukuki gerekçeye yaslanmamaktadır. Kendisinin ve avukatlarının soruşturma dosyasına erişimi engellenmiş ve savunma hakları gasbedilmiştir. En vahimi, bu tutukluluk hukuki değil siyasi bir kararın sonucunda olmuştur, siyasi saiklerle yapılmıştır." Yani aslında AİHM, Demirtaş'ın yargı kararıyla değil iktidar kararıyla içeride olduğunu, amacın cezalandırmak, susturmak, siyaset alanını daraltmak ve halkın iradesini yok saymak olduğunu bir kez daha bu kararıyla tescillemiş oluyor. Daha önce de 2020 yılında yine AİHM'in verdiği bir ihlal kararı vardı, Büyük Daire yine Sayın Demirtaş'ın serbest bırakılması gerektiğine hükmetmişti ama ne oldu? Yine aynı gerekçelerle, hiçbir yeni delil olmadan, hiçbir somut gerekçe olmadan gerekçesiz bir şekilde tutuklama yapıldı. Şimdi, bir kere daha Avrupa'nın en yüksek mahkemesi, Türkiye'nin de taraf olduğu bir mahkeme, üyesi olduğu bir mahkeme yeni bir ihlal kararı verdi. Tabii ki bu tutukluluğun keyfi olduğunu, bu tutukluluğun siyasi olduğunu, bu tutukluluğun insan haklarına aykırı bir tutukluluk olduğunu bütün Türkiye'de bilmeyen yok, sanırım bir tek iktidar bunu bilmiyor. Sayın Demirtaş hakkında verilen bu karar sadece bir kişinin özgürlüğüyle ilgili bir karar değil aslında; bu karar, Kürt halkının siyasi temsil hakkına, demokratik siyasetin varlık koşullarına, adaletin evrensel ilkelerine dair bir söz söylüyor, bir hüküm kuruyor. O anlamıyla bu hükme derhâl uyulması çağrısını buradan bir kez daha yapmak istiyoruz. Bu kararla beraber, Kobani davası adı altında devam ettirilen kumpasın tamamen çöktüğünü, Sayın Demirtaş başta olmak üzere tüm arkadaşlarımızın siyasi nedenlerle rehin tutulduğunun bir kez daha tescillendiğini ifade etmek istiyoruz.

AİHM, aynı zamanda, Anayasa Mahkemesinin dosyayı dört yılı aşkın bir süredir bekleterek karar vermemesini de ihlal gerekçesi saymış. Yani, Türkiye yargısının içerisine düştüğü vahim durumun altını kalın kalın uluslararası bir mahkeme çizmiş oluyor. Artık söz bitmiştir bizim açımızdan da, Kobani kumpası çökmüştür. Adaletin, hukukun, insan onurunun gereği çok açıktır, Demirtaş ve bütün arkadaşlarımızın serbest bırakılması ve Kobani kumpas davasının beraatle sonuçlanması gerektiğini bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, sayın vekiller; tabii, sadece, AİHM kararlarının çiğnenmesi ve Türkiye'de hukukun ayaklar altına alınması Demirtaş nezdinde değil 19 Marttan beri Cumhuriyet Halk Partisi ve onun yerel yönetimlerine yönelik de sürdürülen bir yargısal operasyonlar silsilesiyle karşı karşıyayız. Evet, iktidar, siyasal muhalefeti, toplumsal muhalefeti, demokratik zemini sınırlandırma, seçme ve seçilme özgürlüğünü, yerel demokrasiyi, aslında, mahvetme, yok etme üzerine yemin etmiş durumda. En son CHP İzmir il örgütüne, ardından Antalya, Adana ve Adıyaman Belediyelerine yapılan gözaltı operasyonları; yine, eski İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in gözaltına alınması ve tutuklanması, az önce haberini aldığımız Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik'in gözaltına alınmış olmasının her birinin aslında sandığa yönelik ve siyasi muhalefeti sınırlandırmaya yönelik hamleler olduğunu açık ve net bir şekilde ifade etmemiz gerekiyor.

Bütün bu operasyonlar seçmen iradesinin gasbedilmesidir; kent hakkının, kentte yaşayan insanların haklarının yok edilmesidir; kentlerde yaşayan halkın cezalandırılması, hizmetsiz bırakılmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sandıkla gelenin aslında yargı eliyle sandıktan ve koltuktan uzaklaştırılmasıdır. O anlamıyla, oya kelepçe vurulma operasyonudur ve hukuk devleti ilkesiyle asla ve asla bağdaşmadığını ifade etmemiz gerekiyor. Tam da barış imkânlarının arttığı, demokratik çözümü konuştuğumuz bu sürecin ilerlemesi için hep beraber çabaladığımız bir dönemde muhalefete yönelik artırılan baskı, sürecin ruhuyla da ritmiyle de asla ama asla uyuşmamaktadır. Barış ve demokratik çözüm herkes için demokrasiyi, herkes için özgürlüğü, herkes için ulaşılabilir bir adaleti, herkes için siyasi özgürlüğü öngörmek zorundadır. Dolayısıyla iktidarı bu sürece bütünlüklü yaklaşması, çözüm zeminini zorlayacak, toplumsal kırılmaları ve kutuplaşmaları büyütecek, hukukun üstünlüğünü yok edecek ve seçimi, sandığı anlamsızlaştıracak tam anlamıyla darbe dönemlerinin uygulaması olan bu tür uygulamalardan geri durmaya, hukuka dönmeye davet ettiğimizi bir kez daha ifade etmek istiyorum.

İzin verirseniz Sayın Başkan, bir konu daha var, önemli gördüğümüz için de ifade etmek istiyorum açıkçası. Biliyorsunuz -birkaç gündür sosyal medyada da gündem oldu- İstanbul İl Emniyet Müdür Yardımcılığına Hanifi Zengin getirildi. Hanifi Zengin kimdir? Hep beraber yakından bakalım siciline. Artı Tv kameramanını tehdit etmiş, onur yürüyüşünde LGBTİ+'lara karşı şiddet uygulamış, kadın vekil danışmanlarını darbetmiş; hakkında yapılan suç duyuruları, yürütülen soruşturmalar göstermelik kalmış; kameraların önünde kadınların taciz edildiği kamera kadrajına yansımış bir Emniyet görevlisidir ama şu anda kendisi İstanbul Emniyet Müdür Yardımcılığına atanmıştır. Buradan neyi anlıyoruz biz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen tamamlayın, son kez uzatıyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kadın özgürlüğüne düşman olan, kadınlara şiddet uygulayan, LGBTİ+'ları hedef alan, basın emekçilerini susturmaya çalışan bu anlayışın Hükümet tarafından meşru olduğunu görüyoruz aslında. Bu anlamıyla Hanifi Zengin'in yükseltilmesi anlayışını asla kabul etmediğimizi bir kez daha ifade etmemiz gerekiyor. Yapılması gereken, gerçekten bir soruşturma yürütülmesi, görevden uzaklaştırılması ve tacizci olduğu kanıtlanan, taciz ettiği görüntülere yansıyan bu Emniyet görevlisinin asla ama asla toplumsal bir alanda görevlendirilmemesi ve gerekli cezayı alması gerekirken bugün kendisi terfi ettirilmiş; kadına yönelik şiddet, kadına yönelik tacize müsamaha gösterildiğini de bu örnekten bir kez daha görüyoruz. Bu atamayı kınıyoruz, kabul etmiyoruz. Kadınlar olarak bu atamaya da bunun gibi erkek egemen tacizci anlayışların yükseltilmesine karşı da sonuna kadar sesimizi de sözümüzü de yükselteceğiz.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, teşekkür ediyorum.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Resmiye Eroğlu Canaltay ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Sayın Resmiye Eroğlu Canaltay ve beraberindeki heyet Genel Kurulumuzu teşrif etmişlerdir. Kendilerine Meclisimiz adına hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Ankara ili Beypazarı ilçesinden gelen mahalle muhtarlarına "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Ayrıca, Ankara ili Beypazarı ilçemizin değişik mahalle muhtarlarından bir grup misafir locamızda Genel Kurulumuzu takip etmektedirler. Kendilerine hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Sayın Gökhan Günaydın'a ait.

Sayın Günaydın, buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, metan gazından etkilenerek yaşamlarını yitiren 12 askere ve tedavi altındaki 7 askere, 21 Ocakta Kartalkaya'da meydana gelen faciaya ve sorumlularına, 2 dönem milletvekilliği yapan eski bir vekilin ifadelerine, baklava kutusu olayına, 135 CHP milletvekilinin imzasıyla verdiği kanun teklifine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün gerçekten çok acı bir gün yaşıyoruz. Metan gazından etkilenerek yaşamlarını yitiren 12 kahraman askerimizin anısı önünde eğiliyoruz; onlara Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyoruz. 7 askerimizin de hâlen tedavi altında olduğunu biliyoruz, onlara da acil şifa dileklerimizi iletiyoruz.

Elbette, rahmet ve şifa dileklerinin arkasından bir etkili ve ivedi soruşturma talebimizi ifade etmek ve açıklamak zorundayız. 2022 yılında şehit olan bir üsteğmenimizin naaşına ulaşmak için mağaraya girenler metan gazından zehirleniyorlar. Hangi çağda yaşıyoruz? Çocuklarımızı kimlere emanet ediyoruz? Acaba bir teçhizat, bir donanım eksikliği mi var? Acaba teknolojiyen yeterince yararlanılamadı mı? Eğitim ve tecrübe meselesinde bazı eksiklikler var mı? Bunların tamamını son derece saydam bir soruşturma ve etkili bir soruşturmaya ortaya koymak ve milletimize bu soruşturmanın sonuçlarını iletmek ve bu sonuçlarla yüzleşmek ve bir daha böyle elim olaylarla askerimizin ve milletimizin karşılaşmamasını sağlamak zorundayız.

Evet, bir diğer büyük facia Kartalkaya'da neredeyse altı ay evvel meydana gelmişti. 21 Ocak günü sabaha karşı 36'sı çocuk olmak üzere 78 yurttaşımız yanarak hayatını kaybetmişti. Başka hiçbir ülkede olamayacak ve olmaması gereken bir olay - ihmaller zinciriyle- aileleriyle en güzel günlerini geçirmeye hazırlanan insanların hayatını mahvetmişti. Üzerinden altı ay geçti, normal bir yaşam sürüyor gibi görülüyor ama orada çocuklarını, torunlarını, eşlerini, babalarını kaybedenler açısından aslında 21 Ocakta hayat durdu. Peki, bütün bunların sorumluları ne yapıyorlar? Memleketin Turizm Bakanı yani denetlemekten sorumlu olan ve o denetim görevini yerine getirmediği için bu facianın ortaya çıkmasına neden olan kişi 50 metrelik, 50 milyon dolarlık yatıyla Yunan adalarında sefa yapıyor. Yazıklar olsun! İnsan hiç olmazsa bu duyguyu içinde hisseder, bu sorumluluğu içinde hisseder. Dolayısıyla elbette bir yargılama faaliyeti var ama bu yargılama faaliyetine gerekli izinler verilmediği için dâhil olamayan Çalışma ve Turizm Bakanlığı personelini ve sorumlu olanları bu yargılama faaliyetinden uzak tutanları da milletin vicdanına havale etmek isterim.

Arkadaşlar, bugün "Kanlı 1923 darbesi." diyen insanlara değinemeyen bir iktidarla karşı karşıyayız. "Kanlı 1923 darbesi." diyerek Kurtuluş Savaşı ve kurulan cumhuriyete yani Mustafa Kemal Atatürk ve kurucu kadromuza dil uzatılmaya çalışılıyor. Bu adam sıradan bir adam değil. Bu adam yıllarca Recep Tayyip Erdoğan'ın şoförlüğünü yapmış, yıllarca İstanbul'da AKP'nin İl Genel

Meclis üyeliği ve Belediye Meclis üyeliğini yapmış, 2 dönem milletvekilliği yapmış; adını anarak kınayamıyorsunuz bile, yazıklar olsun! Gerçekten yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Söylettiriyorlar, söylettiriyorlar.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sonra burada kalmıyor, diyor ki: "Bir düdük çalarak yeni bir sayfa açmak lazım." Yani bu "Yeliz'e göre, bu meczuba göre "Cumhuriyetle hesaplaşmak, bir düdük çalmak ve darbe yaparak bunlardan kurtulmak lazım." diyerek cumhuriyetin kadrolarını, öncülerini ve onların takipçilerini gösteriyor.

Bakin, "darbe" deyince aklınıza ne geliyor bilmiyorum, size hatırlatayım ben. 12 Eylül 1980 darbesinde Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı tutuklandı; Cumhuriyet Halk Partisinin mal varlığına, binalarına el konuldu, siyasi yasaklar getirildi ve o dönem Türkiye'de siyasal İslamcılar beslendi, büyütüldü ve şımartıldı. 15 Temmuzda yaşadığınız, koalisyon ortağınızın size yaptığı darbedir. Devlete sızanların değil koalisyon ortağınızın size yaptığı darbedir ve 15 Temmuzda Başbakanınız Binali Yıldırım Çankırı'da tünele saklanarak 15 Temmuz karşıladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Günaydın, lütfen tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - 15 Temmuzda kahramanlık destanları dizmeye çalışan "Oradaydım, şöyle karşı çıktım." diyen Kazan Belediye Başkanınızın aynı tarihte tatilde olduğu ortaya çıktı. Oysa Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri burada, Gazi Mecliste darbeye "hayır" dediler, karşı çıktılar. (CHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla kim darbeci kim değil iyi hesap edin. Biz Mısır'a, Tahrir Meydanı'na baktığımız zaman orada darbeye ve özgürlüklerinin elinden alınmasına direnen yurttaşları görüyoruz. Mısır'a ve Mısır'da Tahrir Meydanı'nda yapılan atıfları başka türlü almaya çalışanlara buradan açıkça ifade ediyorum: Türkiye'de ve dünyada bütün meydanlar darbelere karşı çıkmak, özgürlükleri savunmak için savaşanların meydanları olmuştur. Biz de memleketimizi gerekli durumlarda her yerde savunmaya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Ha, şunu söyleyeyim: Baklava kutuları ile çikolata kutularını yarıştırmaya kalkmayın. Sizin çikolata kutularıyla yaptığınız imtihanı biliyoruz. Mesela, söyleyelim size: Rıza Sarraf'ın önüne yatan İçişleri Bakanınıza ne yaptınız? Soruyorum size, ne yaptınız? Rüşvet saati koluna takıp da şurada kürsüden konuşan Sanayi Bakanına ne yaptınız? Çikolata kutusunda rüşvet alıp da her cuma ayet sallayan Avrupa Birliği Bakanına ne yaptınız? "Ben ne yaptıysam senden talimat alarak yaptım." diyen Çevre ve Şehircilik Bakanına ne yaptınız? "30 milyon dolar mı kaldı, euro mu kaldı, sıfırla diyorum oğlum." diye sesini küçülterek konuşan lideriniz nerede? Dolayısıyla sizin çikolata kutularıyla imtihanınız ortadadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Cumhurbaşkanımıza laf söyleyeceğine belediyenin bindiğin arabalarını anlat sen.

BAŞKAN - Sayın Günaydın, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Baklava kutusuna gelince, o baklava kutusu için muhakkiklerimizi gönderdik.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Baklava kutularını anlat baklavacı!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - O baklava kutusu sonrasında o baklava kutusunda eğer rüşvet aldığı saptanıyorsa o arkadaşın nasıl ihraç edildiğini hep beraber göreceksiniz.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Belediyenin aracına da nasıl bindiğini anlat buraya. Cumhurbaşkanına laf edeceksin, yok ya!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Senin baban Ankara'yı parsel parsel sattı mı, satmadı mı?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Burada Ankara'yı parsel parsel satanların, İstanbul'a ihanet edenlerin hâlâ utanmazca konuşmalarına tanık oluyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bunun babası Ankara'yı parsel parsel sattı mı, satmadı mı?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Dolayısıyla şunu söyleyeyim, bitirirken şunu söyleyeyim: Buradan çok hamaset meydanları yapıyor, çok söyleyebiliriz, konuşabiliriz; "Sen suçlusun, ben suçluyum." diyebiliriz. Bir tane kanun teklifi verdim, 135 CHP milletvekili imzaladı; birisi milletvekili mi oldu, belediye başkanı mı oldu, bakan mı oldu, Cumhurbaşkanı mı oldu, yardımcısı mı oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Sayın Günaydın, teşekkür için açıyorum, lütfen tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Siyasete girmeden evvelki beş yıl önceki mal varlığını beyan etsin; yetmez, MASAK onu saptasın ve böylece siyasete girmeden evvelki hâlini bir öğrenelim. Siyasete girdikten sonra her yıl hem kendisi beyan versin hem de MASAK bunu saptasın, bu raporların tamamını internete koyalım. Böylece, baklava kutusu mu, çikolata kutusu mu; Ankara'yı parselleyenler mi, İstanbul'a ihanet edenler mi; görelim. 135 milletvekili imzaladı, ben de imzaladım; burada bağırانlar da imzalasınlar da görelim; bu kadar basit. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Günaydın.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı Vekili ve İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'e ait.

Sayın Zengin, buyurun.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Baban Ankara'yı parsel parsel sattı mı, satmadı mı; Sayın Arınç diyor, buna cevap verir misin oğlum? Utanmadan gülüyorsunuz! Sayın Arınç ne dedi? Baban parsel parsel Ankara'yı sattı, yanlış mı?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Ya, seni İzmir'de bozdular, rezil ettiler; nasıl konuşuyorsun ya hâlâ! Kooperatif üyeleri rezil etti İzmir'de seni!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Zengin, siz buyurun konuşun. Konuşun efendim, Genel Kurula hitap edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Gökçek, lütfen...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, ben Genel Kurula hitap ediyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Tanal, rica ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Tanal, Sayın Gökçek; lütfen... Bakın, hatipler meramını gayet güzel anlatıyorlar, onların yetersiz kaldığı bir şey yok. Bırakın hatipler meramlarını anlatsınlar; millet de bizi dinliyor, hakem onlar.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sayın Başkanım...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Lütfen, ben her iki tarafı da Sayın Grup Başkan Vekillerimizi saygıyla dinlemeye davet ediyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Divana hitap ediyorum Sayın Başkanım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Tanal, rica ediyorum... Hakkımı gasbediyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Tanal, Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Arınç "Ankara'yı parsel parsel sattı." dedi. Beyefendi de oğludur, gelip bir anlatsın bize.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Tanal, Sayın Tanal...

BAŞKAN - Sayın Tanal, Grup Başkan Vekilleri konuştular.

Sayın Zengin, lütfen Genel Kurula hitap edelim.

Buyurun.

37.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, vekillerin yerinden laf atmalarına, metan ve karbondioksit gazından zehirlenerek şehit olanlara ve yaralananlara, Kartalkaya duruşmasına, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ve Genel Başkan Özgür Özel'in dün akşamki bir yayında kullandığı ifadelerle ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, sizleri ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Pek çok laf atma var, arkadaşlarımız konuşurken de vardı. Eğer atılan sözlerle cevap verirsek bugün Genel Kurulu çalıştırmak mümkün olmayacak. O sebeple, sabırla bize sıra gelmesini bekliyoruz laf atmadan.

Bakın, Sayın Tanal kendi Grup Başkan Vekilinin konuşmasına dahi tahammül edemiyor, önce Sayın Grup Başkan Vekilleri konuşsun. Tanal biliyor, kürsüde hangi usullerle nasıl konuşulur biliyor. O yüzden, varsa sözleri, lütfen usulüne uygun söz talebinde bulunsunlar. Ya, bu bağış çağrışı gerçekten çok yoruyor. En önemlisi...

YUNUS EMRE (İstanbul) - Efendim, sizin milletvekiliniz bağırıma başladı.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bakın, hanım arkadaşlarınız bile çok çirkin sözler attılar, biz bir şey söylemiyoruz; kelime kelime işitiyoruz, hiç laf atan olmadı.

Bugün zaten zor bir gün; bakın, çok değerli evlatlarımız şehit oldu, hayatını kaybetti; bizim için çok önemli. Bir şehidimizin naaşına ulaşılammış, 2022 yılında şehit olmuş Nuri Melih Bozkurt'un naaşını bulmak üzere... Kendisi de şehit oldu bu görevi ifa ederken, onların başında; 19 askerimizin başında yine bir üsteğmen vardı, gencecik bir kardeşimiz Ege Akar. Gittiği yerleri biliyorlardı, daha evvel bu mağaraya defaatle gitmişlerdi; bu mağara terör örgütü tarafından bir hastane olarak kullanılıyordu, içeride pek çok teçhizat, bir taraftan da bozulmuş gıdalar vardı ve peyderpey gidildi aslında buraya. Buraya gelmeden evvel Sayın Bakanımızla tekrar konuştum Sayın Başkanım, olayı kendisinden bizzat bir kez daha dinledim ve bu olay neticesinde, daha evvel bildikleri, gittikleri, defaatle temizledikleri ama orada kalan artıklar yüzünden oluşan, hem metan hem de karbondioksit gazından kaynaklı olan bir zehirlenmeyle karşı karşıyayız. Şimdi, burada, hayatını kaybeden kardeşlerimizi -çok anlamlı buluyorum- ben de zikretmek istiyorum: Ege Akar, Kıdemli Başçavuş Abdurrahman Akdoğan, Sözleşmeli Er Özkan Özkanlı, Piyade Sözleşmeli Er Mahsun Yeşildemir, Sözleşmeli Er Ahmet Kuşak, İstihkâm Uzman Çavuşu Ümit Üzümlü, Piyade Sözleşmeli Er Celalettin Uyanık, Piyade Sözleşmeli Er Ahmet Gültekin, Piyade Teğmen Furkan Sert, Piyade Komando Astsubay Kıdemli Çavuş Fikret Mangura, Piyade Uzman Çavuş Enver Yaman ve Piyade Uzman Çavuş Kani Obi. Tüm bu kardeşlerimiz şehit oldular, yaralılarımız var, arkadaşlarımız da bugün onları ziyarete gittiler. Şimdi, öncelikle şunu belirtmemiz lazım: Bu konuyla ilgili olarak hem idari bir soruşturma Bakanlığımız tarafından başlatılmış durumda hem de yargı makamları adli süreci muhakkak takip ediyorlar. Bakanlığımızın bu olayın neden olduğuna dair tahkikatı başladı ve neticelendiğinde de hem kamuoyuyla hem de Genel Kurulda bu konuyu bizler paylaşacağız. Şehitlerimiz bizim için çok önemli çünkü her biri vatan savunması için kendilerini feda ediyorlar. Yaralılara baktığım zaman -benim memleketim- Tokatlı bir kardeşimizin de olduğunu gördüm. Türkiye'nin her yerinde bugün kalplerde hüznün var, herkes ağlıyor şehitlerimize; milletvekili arkadaşlarımız oradalar, memleketlere gittiler. O yüzden, öncelikle, bu duygular içerisinde hüznümüzü, memleketimizin hüznünü paylaşmak istiyorum. Onlara sorduğumuzda, anne babalarına sorduğumuzda her biri canıyürekten "Vatan sağ olsun." diyorlar. Bize düşen de bundan sonraki süreçle ilgili ne yapmamız gerektiğini takip etmek.

Şimdi, bir diğer konu Kartalkaya duruşması. Kartalkaya'ya sanki tek bir parti, tek bir milletvekili gitmiş gibi bir hava esiyor. Kartalkaya'ya biz de -özellikle Araştırma Komisyonumuzu çok önemsiyoruz, hep beraber kurduk bu Komisyonu- Komisyonun Başkanı Selami Altınok Milletvekilimizle beraber, yine, Genel Başkan Yardımcımız Ali İhsan Yavuz, milletvekillerimiz, hemen burada Nurettin Alan Bey -kendisinden dinledim gözlemlerini- yine, İsmail Erdem Bey, Tuba Köksal Hanımefendi ve Yüksel Coşkunyürek arkadaşlarımız, milletvekillerimiz; onlar da duruşmaya katıldılar, biz de hep beraber takip ediyoruz. Bu konuyla ilgili olarak hukuken yapmamız gereken neyse bunu sonuna kadar yapacağız ve AK PARTİ olarak, tüm milletvekilleri olarak bence hepimizin sorumluluğu. Böylesine bizleri üzen, herkesi çok yaralayan bu olay karşısında hukuken yapmamız gereken neyse yapacağız. Devamında da Komisyonumuzun raporundan sonra da bunların tekrarının olmaması için işleyişle ilgili yapılması gerekenler nedir, bize düşen nedir; bu konuyla ilgili olarak yapmamız gerekenleri yapacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Zengin, lütfen tamamlayın efendim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Şimdi, bir diğer önemli konu, -iki Grup Başkan Vekili arkadaşımız dile getirdiler- AK PARTİ cumhuriyetle alakalı bir teste tutulamayacak bir parti. Biz hepimiz buradayız, Türkiye Büyük Millet Meclisindeyiz, bu cumhuriyetin milletvekilleri ve bugüne kadar yaptığımız bütün icraatlar cumhuriyetle olan hukukumuzu zaten teyit ediyor. O sebeple, münferit olarak ifade edilen bir şeyden yola çıkarak ne partimiz ne Cumhurbaşkanımız ki Cumhurbaşkanımızla ilgili olarak da tuhaf sözler... "Nerede?" diye soruyorsunuz. Nerede olacak? Memleket yönetiyor, Cumhurbaşkanı. Seçimleri kazanarak kazandığı Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı olarak onurla, gururla Türkiye'nin içinde ve dışarıda ülkemizi temsil ediyor ve ülkemizi yönetiyor. O sebeple, böyle bir testi, imtihanı reddediyoruz. Şunu bir kez daha söylemem lazım: Şahsi görüşler asla partileri ilzam etmez, bunlar kişilerin şahsi görüşleridir.

Sayın Başkanım, genel olarak konulara dair söylediğim konular bunlardır; başka söylenen ifadeler vardı, bunları da belki açarız fakat şunu belirtmek istiyorum: Şimdi, Manavgat'la ilgili olarak, burada o kadar somut bir hadise varken bu somut konuyla alakalı hiç oraya değinmiyorsunuz. Bakın, Sayın Genel Başkanınız Özgür Özel Bey dün akşam yaptığı yayında çok net bir şekilde dedi ki: "Bu yanıltıcıdır, ben bu yapılan yanıltıcıyı gördüm." Hatta belki de okudu kendisi. Yani burada şunu görmemiz lazım: Bazı olaylar olduğu zaman böyle suçüstü olur. Bakın, Milletvekili Kanunu'nda da var, eğer bir şey suçüstü ise onunla alakalı farklı bir prosedür işliyor ama bazı şeyler suçüstü değil. Bir şüphe var, savcıların yaptığı, harekete geçtiği eylemler var, bir süreç devam ediyor. Siz tüm bunlarla alakalı dönüp dolaşıp "darbe" kelimesini kullanıyorsunuz, "darbe" kelimesini ve "darbe" kelimesini kullanırken bir taraftan böyle kullanıyorsunuz, diğer taraftan da 15 Temmuz sanki AK PARTİ'ye yapılmış bir şey diye anlıyorsunuz; bu bence sizin temel bir sorunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)..

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Tamamlayacağım.

BAŞKAN - Sayın Zengin, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sağ olun, teşekkür ediyorum.

15 Temmuz Türkiye'ye yapıldı; 15 Temmuz sadece AK PARTİ'ye, sadece Cumhurbaşkanımıza karşı yapılmadı. Bakın, Türkiye Büyük Millet Meclisini bombaladılar, burada bulunanların en önce bunu idrak etmesi lazım. O sebeple, 15 Temmuz darbesi -ki hakiki bir darbeydi, sonradan onun suyunu da çıkaranlar oldu, onunla ilgili hatırlayınız daha evvelki Genel Başkanınızın söylediği ifadeleri- Türkiye'ye karşı yapılmıştır, gerçek bir darbedir. Gerçek darbeleri yerinde kullanmak lazım ve "darbe" kelimesini de diğer türlü kullanırken bunun ne anlama geldiğini iyi idrak etmek lazım. Hukuk her birimize lazım olacak diye düşünüyorum. Hukuk hepimizin hayatında vazgeçilmez bir unsur, biz hukukun en iyi şekilde işlemesi için gayret sarf ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Zengin.

Evet, şimdi gündeme geçiyoruz.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenterler Asamblesi (KEİPA) ile Türk Devletleri Parlamenter Asamblesinde (TÜRKPA) Türkiye ile Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek grupları oluşturacak üyelere ilişkin tezkeresi (3/1150)

BAŞKAN - Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

7/7/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi uyarınca Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenterler Asamblesi (KEİPA) ile Türk Devletleri Parlamenterler Asamblesinde (TÜRKPA) Türkiye ile Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek grupları oluşturacak üyelerin isimleri ekte yer almaktadır.

Genel Kurulun bilgisine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) Türkiye Delegasyonu Üyeleri

Fatih Dönmez Eskişehir

Vezir Coşkun Parlak Hakkâri

Engin Altay İstanbul

Mustafa Hamarat Ordu

Erhan Usta Samsun

İlyas Topsakal Samsun
Nazım Maviş Sinop
Sibel Suiçmez Trabzon
Yılmaz Büyükkaydın Trabzon

Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) Türkiye Delegasyonu Üyeleri

Osman Mesten Bursa
Mahmut Rıdvan Nazırlı Elâzığ
Cemal Enginyurt İstanbul
Ömer Faruk Gergerlioğlu Kocaeli
Tahir Akyürek Konya
Filiz Kılıç Nevşehir
Mahmut Özer Ordu
Kadim Durmaz Tokat

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 10 tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

İlk tezkereyi okutuyorum:

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş ve beraberindeki heyetin 10-11 Temmuz 2025 tarihlerinde Bosna Hersek'te düzenlenecek 11 Temmuz Srebrenitsa Soykırımını Düşünme ve Anma Uluslararası Günü törenlerine katılımı hususuna ilişkin tezkeresi (3/1151)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Profesör Doktor Numan Kurtulmuş ve beraberindeki heyetin 10-11 Temmuz 2025 tarihlerinde Bosna Hersek'te düzenlenecek 11 Temmuz Srebrenitsa Soykırımını Düşünme ve Anma Uluslararası Günü törenlerine katılımı hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş ve beraberindeki heyetin 29-31 Temmuz 2025 tarihlerinde İsviçre'de düzenlenecek 6'ncı Dünya Parlamento Başkanları Konferansı'na katılımı hususuna ilişkin tezkeresi (3/1152)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Profesör Doktor Numan Kurtulmuş ve beraberindeki heyetin 29-31 Temmuz 2025 tarihlerinde İsviçre'de düzenlenecek 6'ncı Dünya Parlamento Başkanları Konferansı'na katılımı hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1153)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1154)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyonun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Diğer tezkereyi okutuyorum:

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1155)

8/7/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Diğer tezkereyi okutuyorum:

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Millî Savunma Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1156)

8/7/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Millî Savunma Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Diğer tezkereyi okutuyorum:

8.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dışişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1157)

8/7/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Dışişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Diğer tezkereyi okutuyorum:

9.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1158)

8/7/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Diğer tezkereyi okutuyorum:

10.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1159)

8/07/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Son tezkereyi okutuyorum:

11.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Anayasa Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1160)

8/07/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Anayasa Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Değerli milletvekilleri, şimdi grup önerilerinin görüşmelerine geçiyoruz.
YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, öneriyi işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.
Şimdi öneriyi okutuyorum:

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 21 milletvekili tarafından, kamu bankalarının özel ve tüzel kişilere sağladığı kredilerin hangi kıstaslara göre hangi miktarlarda verildiği, söz konusu kredilerin ne kadarının geri ödenmediği, ödenmeyen krediler için sorumlu Hükümetin ne gibi yaptırımlarda bulunduğu araştırılması ve bu durumun ülke ekonomisine verdiği zararların tespit edilerek konunun her yönüyle incelenmesi amacıyla 8/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

8/07/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/7/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Emin Ekmen

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Muğla Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Selçuk Özdağ ve 21 milletvekili tarafından, kamu bankalarının özel ve tüzel kişilere sağladığı kredilerin hangi kıstaslara göre hangi miktarlarda verildiği, söz konusu kredilerin ne kadarının geri ödenmediği, ödenmeyen krediler için sorumlu hükümetin ne gibi yaptırımlarda bulunduğu araştırılması ve bu durumun ülke ekonomisine verdiği zararların tespit edilerek konunun her yönüyle incelenmesi amacıyla 8/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 8/7/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'a söz veriyorum.

Sayın Özdağ, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamu bankalarından kimlere, hangi kıstaslara göre kredi verildiği ve heba edilen kamu kaynakları üzerine vermiş olduğumuz grup önerimiz üzerinde söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce burada tartışmalar oldu. Bu tartışmalarda hep böyle temiz ellere atıfta bulunuldu. Türkiye'de gelin şunu yapalım: Birkaç defa bu kürsüde söyledim arkadaşlar, Türkiye'nin bir temiz eller operasyonuna ihtiyacı var ama temiz eller, temiz bir yargıyla, temiz bir yürütmeye, temiz bir yasamayla olur yani kirli ellerle değil, kirli bir yargıyla değil, -iyileri tenzih ederim- ve kirli olan bürokrasiyle değil, temizle yapılır; bunu yapmamız lazım. Ben buradan Meclis Başkanına sesleniyorum: Biz burada mal varlıklarımızı bildiriyoruz; günden güne, bu mal varlıklarımız değiştiği zaman da bildiriyoruz; açıklasın bu mal varlıklarımızı bizim; birinci derece akrabalarımız dâhil olmak üzere, ikinci derece akrabalarımız dâhil olmak üzere açıklasın. Hazine ve Maliye Bakanına sesleniyorum: Bizim, birinci ve ikinci derece akrabalarımız dâhil olmak üzere, milletvekillerinin, bürokratların tüm mal varlıkları açıklansın. Bunları niye açıklamıyorlar? Açsınlar bunları; kimin ne kadar tarlası var, arsası var; kim emsal almış, kim almamış, bunları görsünler. Milletvekillerinin hangilerinin elleri kirli, nasiyeleri kirli veyahut da bu paralarla, bu maaşlarla veya mal varlıkları varsa, bunlarla eşzamanlı olarak, eşgüdümlü olarak doğru mu diyerek bunları araştırmamız gerekiyor mu? Gerekiyor. Bakın, bu kısır döngüden, kavgalardan çıkmamız lazım arkadaşlar. İtalya yaptı bunu, Antonio Di Pietro diye bir savcı geldi ve temiz eller operasyonunu yaptı. Ama o temiz eller operasyonunu yaparken hükümet arkalarındaydı bunların ve dedi ki: "Yap bu temiz eller operasyonunu." Şimdi bizde şöyle oluyor: İktidara gelenler yargıyı arka bahçesi yapmak istiyor veyahut da bürokrasiyi arka bahçesi yapmak istiyor veya üniversiteleri arka bahçesi yapmak istiyor veyahut da biz aynı zamanda medyayı arka bahçemiz yapmak istiyoruz. Bu doğru değil mi? Çok partili hayata geçtiğimiz andan itibaren niye bunlardan ders almıyoruz? Aynısını şimdi iktidar yapıyor, "Gelin, bunların hepsini ben arka bahçesi yapayım, benimle ilgili olan konuları unutturayım, bunlarla ilgili yargı bir şey yapmasın." diyor. Yani bu Adalet ve Kalkınma Partili belediyelerde hiçbir şey yok mu? Ya, var ya. Nasıl yok? Öncesinden var bunlar, 8 tane belediye başkanıyla ilgili işlem yapılmadı mı? Yapılmadı. Bunlar FETÖ'den mi alındılar yoksa bunlar yolsuzluktan mı görevden alındılar da istifa ettirildiler, bilen var mı? Yok, bilmiyoruz. Mevcut belediyelerde de kimin ne yolsuzluğu varsa AK PARTİ'li demeden, CHP'li demeden, HDP'li kalmadı zaten, sizlere de tekrar yeniden bakıyorum, hep kayyum atandı sizlere, sizler HDP'li kalmadınız veya MHP'li veya varsa İYİ Partili, İYİ Partili de var mı bilmiyorum ve bunlarla ilgili olarak hep beraber yargı herkesi görsün, Sayıştay herkesi görsün. Görüyor, Sayıştayın namuslu insanları da var; her türlü baskıya rağmen, 15 Temmuzdan sonraki baskılara rağmen bunlar var değerli arkadaşlarım.

Şimdi gelelim grup önerimizle ilgili konuya. Bu kamu bankaları var biliyorsunuz, bu ülke kaynakları doğru bir şekilde kullanılmıyor, doğru bir şekilde de değerlendirilmiyor. Şimdi, Sayıştay raporları var, bu Sayıştay raporlarıyla ilgili işlemler de yapılmıyor artık, Sayıştay da görevini yapamıyor. Bu bankalardan, devlet bankalarından, kamu bankalarından kimler, hangi kişiler, hangi kuruluşlar, hangi şirketler ve hangi belediyeler kredi aldılar biliyor muyuz? Bilmiyoruz bunları. Öğrenmek istiyoruz, soru önergesi veriyoruz; ne diyor biliyor musunuz Cumhurbaşkanı Yardımcısı veya Hazine ve Maliye Bakanı veya İçişleri Bakanı bize? Şunu söylüyor: "Bunlar devlet sırrı." Ticari sırmış bunlar. Yahu, niye ticari sır olsun? Bu banka devletin değil mi? Devletin bankası. Kim kredi aldı kardeşim buradan ve kim bu kredileri aldıktan sonra ödemedi; bunlarla ilgili bir açıklama yapın diyoruz, yapmıyorsunuz.

Şimdi, aynı şekilde, bu Ziraat Bankasıyla ilgili bazı tasarruflar yapılmış. Mesela ben okuyayım sizlere: Son günlerde birçok belediye ve yöneticilerine yönelik olarak kamu kaynaklarının usulsüz ve kanunsuz şekilde belli bir amaç için aktarıldığı iddiasıyla güya yolsuzluk operasyonları yapılmaktadır. Söz konusu belediyelerin tamamının muhalefet parti yönetimindeki belediyeler olması bu operasyonların siyasi bir gayeyle yapıldığını göstermektedir. Aksi bir durum olsaydı geçmişte hangi gerekçelerle görevden alındığını ya da istifa ettirildiğini öğrenemediğimiz, mesela diğer 8 belediye başkanına, büyükşehir belediye başkanlarına yönelik iddialar da araştırılır, yargıya intikal ettirilir ve kamuoyu bilgilendirilirdi. Yine aynı şekilde, kamu bankaları tarafından dağıtılan, çoğu geri ödenmeyen ve ülke ekonomisine ciddi zarar veren kredilere imza atanların niçin bu kararları aldığının araştırılmadığı gibi yakın zamanda Ziraat Bankası Başkan Vekili Veysi Kaynak'ın Yönetim Kurulu Başkanı olduğu "Kuvva Gıda" adlı şirkete Ziraat Bankası üzerinden milyonlarca liralık kredi sağladığı ortaya çıkmış, şirketin banka borcunun bir yılda 98,8 milyondan 161 milyona çıktığı açıklanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Kuvva Gıdanın hisseleri borsada hızla değer kazanırken şirketin devletten toplam 840 milyon lira teşvik aldığı, medyaya yansıyan şirketin sahipleri arasında olan eski Bakan Veysi Kaynak'ın hem kamu bankasında üst düzey görevde olması hem de kamu kaynaklı desteklerle şirketini büyütmesinin etik manada tartışılmaması bile yeni Türkiye realitesi olarak karşımızda durmaktadır. Kaldı ki görevi kanunlarda açıkça yazılan Ziraat Bankasının asıl işi siyasi kişiliklere kredi ve imkân sağlamak değil son yıllarda yok edilen Türk çiftçisine yardımcı olmak, tarıma ve üretime katkı sağlamaktır. Ziraat Bankası çiftçilerimize kredi vermek yerine mesela, Sayıştay raporuna göre, Yıldırım Demirören'e medya grubu alsın diye 895,6 milyon dolar, yine bir kamu bankası olan Halk Bankası da MASAK raporuna göre, Ayhan Bora Kaplan'ın şirketlerine 700 milyon lira kredi vermiştir. Bunları araştırmayalım mı arkadaşlar? Araştıralım, gelin hep beraber araştıralım. Bunlar niye ödenmedi? Devletin parası değil mi bunlar, milletin parası değil mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Ya, sizde Allah korkusu yok mu? Kul hakkı yok mu? Kamu kaynaklarını hiç etmenin bir değeri yok mu Allah aşkına? Ahiret yok mu? Var. Gelin, araştıralım bu bankalardan kim kredi aldıysa. Ama "Araştıralım." deyince şöyle yapıyorsunuz: Yok, araştırmayın bunları. Niye araştırmayacağız. Ama bir gün keser dönecek, sap dönecek, hesap dönecek, bunların hepsi tek tek araştırılacak. Kimin ne yolsuzluğu varsa, kimin ne haksız kazancı varsa mutlaka -Türkiye bunları taşıyamaz- araştıracğız. O gün belki birileri bir daha güneş yüzü görmeyecek.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. İnşallah desteklersiniz. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde söz talebi İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz'a ait.

Sayın Beyaz, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERSİN BEYAZ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bölücü terör örgütü hain PKK tarafından üç yıl önce şehit edilen Üsteğmen Nuri Melih Bozkurt'un naaşını arama çalışmaları esnasında metan gazına maruz kalarak şehit olan 12 kahraman Mehmetçik'imize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine, sevenlerine ve yüce Türk Milletine başsağlığı diliyorum; ruhları şad olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ'nin yirmi üç yıllık iktidarı boyunca kamu kaynaklarını kullanmasına ilişkin hep şaibe olmuştur. Yolsuzluk, adam kayırma ve siyasi rantla yönetilen kaynak dağıtımı neredeyse devletin yönetim modeli hâline gelmiştir. Kamu kurum ve kuruluşlarımız iktidarın ideolojik amaçlarına hizmet eden araçlara dönüştürülmüştür. Kamu bankalarının iktidar gündeminde çalıştırılması da bunun en bariz örneklerindendir. Ziraat Bankası, Halkbank ve Vakıfbank gibi vatandaşın güveniyle ayakta duran kamu bankaları son yıllarda doğrudan yandaşlarına sermaye üretmenin, medya kontrolü sağlamanın, inşaat rantı dağıtmanın ve siyasi yandaşlığın finansman aracı hâline dönüştürülmüştür. İbretlik örneklerden biri Demirören Grubuna Ziraat Bankası üzerinden sağlanan geri ödeme planı belirsiz, teminatsız ve siyasi amaçlı devasa kredi işlemidir. Bu krediyle Doğan Medya Grubu satın alınmış, Türkiye'deki medya yapısı büyük ölçüde iktidarın kontrolüne geçirilmiştir. Kamu bankasının parasıyla yapılan bu işlem -yani halkın parası- iktidarın medya hâkimiyetini kurması için bir kaldıraç olarak kullanılmıştır. Buna rağmen Sayıştay raporlarında sağlıklı bir denetim yapılmamış, Meclis denetimi işletilmemiştir. Soru önergelerine "ticari sır" olarak cevap verilmiştir, süreç milletimizden gizlenmiştir. Vatandaşın parasıyla yapılan işlemin ayrıntıları yine vatandaşın saklanmaktadır. Kamu bankaları eliyle oluşturulan bu sistem ekonomide büyük çarpıklıklar yaratmıştır. Küçük işletmelerimiz, çiftçilerimiz, genç girişimcilerimiz kredi almakta zorlanırken iktidara yakın sermaye grupları hiçbir teminat göstermeden adrese teslim kredilerle beslenmiştir. Sıfır faizli ya da geri ödemesi ertelenmiş bu krediler kamu zararını büyütmüş fakat bu zarar bütçe açıkları ve yeni vergiler yoluyla halkımızın sırtına yüklenmiştir. Zararlar 2023 yılı itibarıyla milyarlarca lirayı bulmuş ancak bu zararların oluşum süreçleri kamuoyuyla paylaşılmamıştır. Sayıştay raporlarının sansürlenmesi, zararın sorumlularının gizlenmesi, adaletin değil, iktidarın çıkarlarını önceleyen bir yapıya işaret etmektedir. Aynı sektörde faaliyet gösteren ama iktidarla bağı olmayan işletmeler kamu kaynaklarına ulaşamazken belirli gruplara âdeta sınırsız çek verilmiştir. Özel sektörün özgür rekabet hakkını ortadan kaldıran bu yaklaşım haksız rekabete sebep olarak kul hakkının yenildiğini de göstermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Beyaz, lütfen tamamlayın.

ERSİN BEYAZ (Devamla) - İktidar bankalardan elini çekmelidir. Kamu bankacılığı yeniden yapılandırılmalı; şeffaflık, liyakat ve kamu yararı ilkeleri temel alınmalıdır; aksi hâlde, finans sistemimizin, millî ticaretimizin, bankalarla işi olan hemen hemen tüm vatandaşlarımızın vebali iktidarın boynundadır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Beyaz, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek'e ait.

Sayın Çiftiyürek, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SİNAN ÇİFTYÜREK (Van) - Sayın Başkan, sayın vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

YENİ YOL Partisinin grup önerisi üzerine konuşacağım. Kamu kaynaklarının yerinde ve doğru kullanılmadığına ilişkin bir araştırma önergesi var. Aslında bu konuda hepimiz gayet iyi biliyoruz ki on yıllardır -halkımız da toplum da gençler de işçiler de anneler de- kamu kaynaklarının yasal kılıflar adı altında hukukuna uydurulmuş olarak nasıl hırsızlandığı, nasıl gasbedildiği toplumda yerleşik bir yargı hâline geldiği içindir ki halkımız çok güzel iki şey söyler; ne der: "Devletin malı deniz, yemeyen domuz -ya da- keriz." Daha önemlisi, mülkiyet hırsızlığını, çıplak olarak, kılıfına uydurulmuş mülkiyet hırsızlığını vurgulamak için der ki: "Vallahi, minareyi çalan kılıfını hazırlar." Bu konuda benden önce konuşan hatip de örnek vermişti; iki örnek var, bu örneklerden bir tanesi Ziraat Bankası örneğidir. Ziraat Bankası, adı üstünde "Ziraat Bankası" yani tarım, üretici, çiftçiyle ilgilidir; vermesi gereken krediyi, sağlaması gereken desteği esas buraya sağlaması gerekir. 800 milyon dolar Demirören grubuna veriyor. Sayıştayın en son söylediği şey şudur: "İki defa yapılandırmış olmasına rağmen, faiz indirimi gerçekleştirmiş olmasına rağmen söz konusu ödeme planına uygun davranmamıştır." Hükûmet ne duruyor? 65 ilin 36'sı çok ağır zarar gördü, biz gezdik Komisyon olarak; belirlenen zarar tespiti 21 milyar, ödemesi yapılan 10 milyar; e, neden Demirören grubundan bu para alınıp üreticiye, çiftçiye, tarıma verilmiyor?

İkincisi daha çıplaktır ve daha vahimdir. Nedir ikinci örnek? Malum, yine önergede var: Bir holding sahibi borcuna karşılık AVM'sini Halkbanka satıyor, nedense Halkbanka satıyor; niyeyse, Halkbank ne yapacaksa. Halkbank da üç yıl sonra aynı AVM'yi bu defa yüzde 50 düşük fiyatla geri sahibine veriyor, kimseyi bulamıyor, geri sahibine veriyor.

Şimdi, Sayın AK PARTİ'lilere soruyorum: Rızık burada Allah'tan mı geldi? Bu 50 milyon dolar kısa sürede tekrardan aynı işverene dönerken bu rızıkın kaynağı mülkiyet hırsızlığı mıdır, gasp mıdır, değil midir? Dolayısıyla burada çıplak olarak görülüyor ki, nettir ki söz konusu olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çiftyürek, lütfen tamamlayın.

SİNAN ÇİFTYÜREK (Devamla) - ...kısa sürede 50 milyon dolar civarındaki bu mülkiyet hırsızlığının kaynağı ne rızıktır ne de mülkiyet Allah'tan gelmiştir; kılıfına uydurulmuştur, hırsızlığın ta kendisidir.

Şimdi önergede belirtiliyor, deniliyor ki... Biz de genel olarak zaman zaman konuşuyoruz, Hükûmet zaman zaman dert yanıyor, diyor ki: "Aidiyet duygusu zayıflıyor; devlete, ülkeye, topluma aidiyet duygusu, bağlılık duyguları zayıflıyor." Niye zayıflamasın ki? Toplum şöyle düşünüyor: "Kamu kaynakları alenen, göz göre göre çarçur ediliyor, peşkeş çekiliyor." Ya da yıllarca çalışan bir emekli şöyle düşünüyor: "Ya, ben yıllarca çalıştım bu ülkede, emek verdim, sonuçta emekli oldum, açlık ve yoksullukla imtihan ediliyorum." Ya da bir öğrenci düşünüyor, diyor ki: "Ben yıllarca okudum, onca masraf ettim, mezun oldum ama sonuçta aç ve işsizim." Dolayısıyla Avrupa kapıları açsa bu toplumun yarısı burada durmayacak. Gençlerin yüzde 73'ü diyor ki: "Biz memnun değiliz, gidecek yer arıyoruz."

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çiftyürek, teşekkür ediyorum.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

4.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Denizli Tekstil ve Giyim Sanayicileri Derneği Yönetim Kuruluna "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Denizli Tekstil Giyim Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu misafir locamızda Genel Kurulu izliyorlar. Kendilerine hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 21 milletvekili tarafından, kamu bankalarının özel ve tüzel kişilere sağladığı kredilerin hangi kıstaslara göre hangi miktarlarda verildiği, söz konusu kredilerin ne kadarının geri ödenmediği, ödenmeyen krediler için sorumlu Hükûmetin ne gibi yaptırımlarda bulunduğu araştırılması ve bu durumun ülke ekonomisine verdiği zararların tespit edilerek konunun her yönüyle incelenmesi amacıyla 8/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Karabük Milletvekili Cevdet Akay'a ait.

Sayın Akay, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

(Gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Akay, izin verir misiniz.

Değerli arkadaşlar -yayladaki arkadaşlara söylüyorum- sohbetlerinizi neredeyse buradan duyacak kadar oluyoruz. Lütfen, kendi aramızda, başkalarını rahatsız etmeden konuşursak daha isabetli olur.

Evet, Sayın Hatip, buyurun.

CEVDET AKAY (Devamla) - Teşekkürler.

YENİ YOL Grubu önerisinin üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Kamu bankalarından kullandırılan kredilerin araştırılmasıyla ilgili bir önerge, çok da anlamlı; kesinlikle araştırılması gerektiğini düşünüyoruz ve bu önergeyi destekliyoruz. Kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasıyla ilgili zaten sorun var; kaynaklar etkin ve verimli kullanılmıyor. Yolsuzluk, usulsüzlük ve kanunlara aykırı işlemler almış başını gitmiş, devam ediyor; bir taraftan israf devam ediyor, bütün kamu kurum ve kuruluşlarında söz konusu, aynı durum kamu bankalarında da söz konusu.

Kamu bankalarıyla ilgili daha önce birkaç açıklama yapmıştım. Kamu bankalarındaki üst düzey yöneticilerin, yönetim kurulu üyelerinin bulunduğu hatta bunların ortak olduğu şirketlere Bankalar Kanunu'na aykırı vaziyette kredi kullandırmaları var. Hâlbuki bu bankalar çiftçiye, esnafı desteklemeleri gerekirken kendi yönetim kurulu üyelerine düşük faizli krediler veriyor, aktarıyor ve böylece çiftçiye, esnafa, KOBİ'ye gitmesi gereken paralar da haksız yere bunlara gidiyor ve kanuna ve Bankalar Kanunu'na aykırı bir şekilde gidiyor.

Yine, Ziraat Bankasında -daha önce örnek vermiştim- israf almış başını gitmiş; tasarruf tedbirlerinin bulunduğu bir ortamda bu tasarruf tedbirlerine riayet edilmiyor. Şunu size göstereceğim: Bakın, Ziraat Bankasının burada eski ve yeni amblemini görüyorsunuz. Sadece "a" harflerindeki biçimsel değişikliğe harcanan para 1 milyar. Bakın, "a" çengelli, altta da yeni. Bu "a" değişikliğiyle ilgili Ziraat Bankasında harcanan paranın 1 milyar olduğunu bir kez daha vurguluyorum. Dijital materyaller değişiyor, fatura değişiyor, kartvizit değişiyor, bunun gibi birtakım bankamatikteki logolar değişiyor ve Ziraat Bankasının şube hizmet binalarındaki bütün tabelalar değişiyor. Bunu sorduğumuzda "deprem bölgesi" demişlerdi. Öyle değil, bütün şubelere, bankalara bakıyorum ben, süratle de devam ediyor. Bir de önümüzdeki dört yıl içerisinde de şube hizmet binalarının tefrişi ve tadilatıyla ilgili de 27 milyar para harcayacaklar yani israf almış başını gitmiş.

Yine, tasarruf tedbirleri devam ederken bu bankalar Akdeniz'de, Antalya'da yıl sonu toplantılarını lüks bir ortamda yapıyorlar; her bir banka 150 milyar para harcadı. Bunu soruyoruz, niçin devam ediyorsunuz? Bir dahaki sefere genel kurulda değişir mi diye bekledik. Bu yöneticilerin hiçbirisi değişmedi değerli milletvekilleri, genel kurulda tekrar atandılar, görevlerine devam ediyorlar ve usulsüzlük ve israfa, tekrar had safhada yüksek miktarlarda harcamalara devam ediyorlar.

Şimdi, yine burada Ziraat Bankasında altın bankacılığıyla ilgili dijital sistem üzerinden birtakım usulsüzlükler vardı, piyasa değerinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akay, lütfen tamamlayın.

CEVDET AKAY (Devamla) - ...daha üstünde alım yaparak bankayı kilogramda 210 bin TL zarara soktular. Bir de basiretsiz yöneticiler bu bankaların yönetimine atanıyor, bankacılıkla hiçbir alakası yok. Örnek vereceğim: Nadir Alpaslan, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı, Kuveyt Türk Katılım Bankası Yönetim Kurulu üyesi; Sinan Aksu, Vakıflar Genel Müdürü, Kuveyt Türk Katılım Bankası Yönetim Kurulu üyesi, eski Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı; Veysi Kaynak -örnek verildi az önce- Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Başkan Vekili, eski AKP milletvekili, Kuvva Gıda Yönetim Kurulu Başkanı. Şimdi, bunun ortağı kim? Kendisine kredi kullandırmış, başka bankadan da kefalet imzası olduğu için oradan da kullanmış. Kurucu ortağı Mehmet Sait Kanbur. Bu kişi kim? Kahramanmaraş'ta 35 kişinin hayatını kaybettiği Manolya Sitesindeki yıkımdan sorumlu kişiler. Bunun gibi bir sürü örnek verilebilir. Yani Mevlüt Uysal Halk Bankası Yönetim Kurulu Üyesi örneğini Grup Başkan Vekilimiz Gökhan Günaydın vermişti, Mihrimah Belma Sekmen diye bir kişi var, Halk Bankası Yönetim Kurulu Üyesi, Halk Varlık Kiralama AŞ Yönetim Kurulu Üyesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Yetmez, vakit yetmez.

CEVDET AKAY (Devamla) - Saksak saksak bitmiyor. Bu basiretsiz yöneticilerin olduğu ortamda önümüze gelen dosyalarda sağlıklı kredi verip vermediğinizi nasıl tespit edeceksiniz, nasıl ayıracaksınız? Onun için kimlere ne kredi verildiğinin detaylı araştırılması ve hatalı uygulamalarla ilgili de hesap sorulması gerekir diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akay, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı'ya ait.

Sayın Açıkkapı, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Partisinin vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; muhalefet partileri tarafından sunulan bu araştırma önergesinde kamu bankalarının kaynaklarının siyasi saiklerle kullanıldığı, bazı şirketlere usulsüz şekilde kredi verildiği ve kamu kaynaklarının yandaşlara aktarıldığı yönünde iddialar dile getirilmektedir ancak bu önergenin içeriğine baktığımızda soyut isnatlar, spekülatif ifadeler ve siyaseti yıpratmaya yönelik bir algı çalışmasından ibaret olduğunu görüyoruz.

Kamu bankalarının görevi ve denetim mekanizmalarına bakıldığında, kamu bankaları cumhuriyet tarihimizin en köklü, güvenilir finans kurumlarıdır. Bu bankalar KOBİ'lere, sanayicilere, çiftçilere, esnafa, öğrencilerimize ve afet mağdurlarına yönelik destek kredileriyle milletimizin yanında olmuş, ekonomik kalkınmamızda öncü rol üstlenmişlerdir.

Muhalefetin iddia ettiği gibi, bu kurumlar keyfi değil BDDK, TMSF ve Sayıştay denetiminde, Bankacılık Kanunu ve sermaye yeterliliği kriterlerine göre faaliyet göstermektedirler. Verilen kredilerde ticari risk, teminat, gelir durumu gibi objektif kriterlere dayalı olarak tahsis yapılmaktadır.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Gerçekten mi!

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) - İddialar somut değil algıya yöneliktir. Araştırma önergesinde dile getirilen kişi ve kurumlara dair iddialar büyük ölçüde kamuoyunu etkilemeye yönelik, yargı süreci tamamlanmamış olaylardan ibarettir. Siyasi isimler üzerinden kamu bankalarına çamur atmak bu kurumlara güven duyan milyonlarca vatandaşımıza da hakarettir.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Çamur atmıyoruz, gerçekleri söylüyoruz ya. Çamur atan yok, gerçekleri anlatıyoruz, gerçekleri.

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) - Siyasi saiklerle kredi iddiaları asılsızdır.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Demirören yok mu, Demirören?

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) - Siyasi saiklerle kredi verildiği iddiası tamamen bürokrasimize, kamu bankalarındaki yöneticilere ve sistemimize bir ithamdır. Kamu bankaları geçmişte olduğu gibi, bugün de liyakatli kadrolarıyla sadece ekonomiye katkı sağlayacak projelere ve işletmelere kredi vermektedir. AK PARTİ döneminde kamu bankaları büyümüştür, güçlenmiştir. 2002 yılında kamu bankaları zarar yazarken bugün, güçlü bilançoları, sermaye yeterlilikleri ve uluslararası notlarıyla övünülecek bir seviyeye çıkmıştır. Bu başarı, muhalefetin iddia ettiği gibi, yandaşlara kıyakla değil doğru finans politikaları, yerli üretimi destekleyen yatırımlar ve istikrarlı ekonomik büyümeyle elde edilmiştir. 2023 yılında sadece Ziraat Bankası tarım sektörüne...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Açıkkanı, lütfen tamamlayın.

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

2023 yılında sadece Ziraat Bankası 200 milyar Türk lirasının üzerinde kredi desteğini esnaflarımıza, çiftçilerimize sağlamıştır. Esnaf kredilerinde Halkbankın katkısı, sanayi yatırımlarına Vakıfbankın sağladığı destekler tartışmasıdır.

Gerçek niyet, kurumlara güveni sarsmak ve algı oluşturmaktır. Muhalefetin bu önergesinde asıl maksat ekonomi yönetimi değil kurumlarımızı hedef alarak millet nezdinde güvensizlik oluşturmaktır; kamu bankalarının itibarıyla oynayarak yatırımcıların, üreticinin, çiftçinin moralini bozmak, dolaylı olarak Türkiye ekonomisini sabote etmektir. Ne yazık ki bu tarz önerilerde çözüm önerisi yoktur; sadece yıkıcı eleştiriler, siyasi hamaset ve kamuoyunda ses getirme çabası vardır diyor, yüce Meclisimizi, aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Açıkkanı, teşekkür ediyorum.

Sayın Günaydın, buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkanı'nın YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Hatibi dinledik; daha doğrusu, hatibin cep telefonundan okuduklarını duyduk. Ben, Halk Bankasında memurluktan başlamış, müdürlüğe kadar yükselmiş bir babanın evladıyım. Dolayısıyla kamu bankasından alınan maaşla 3 çocuk aynı anda üniversitede okuduk. Kamu bankalarına saygı duyarız. Esnafın, çiftçinin bizim eleştirilerimizden dolayı morali bozulmuyor; esnafın, çiftçinin kredi alamadığı için, tarlasını süremediği için morali bozuluyor. "Kamu bankalarını niye bu hâle getirdik?" diye düşünmek yerine, haklı eleştirileri kamu bankalarına yönelik bir saldırı olarak almak herhâlde başka bir akla uygun. Şimdi soruyorum ben: Yahu, Başakşehir'den sonra, İBB'ye Belediye Başkanı olarak atadığınız, 2019'da işsiz kalan Mevlüt Uysal'ın banka yönetim kurulunda ne işi var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Günaydın, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - RTÜK Başkanının kamu bankası yönetim kurulunda ne işi var kardeşim? Abdülkadir Aksu'nun, eski İçişleri Bakanının kamu bankası yönetim kurulunda ne işi var? Eski Meclis Başkan Vekili Sadık Yakut'un kamu bankası yönetiminde ne işi var? Bunlar, sadece liyakatsiz atamalar değil, aynı zamanda eskilere iş bulma çabasıdır. Dolayısıyla esnaf, çiftçi kredi bulamazken sen buraları arpalık hâline getiriyorsun. Eski milletvekilin 100 milyon dolara sattığı AVM'yi beş yıl sonra 48 milyon dolara aynı bankadan satın alıyor ve buradaki açık ahlaksızlıkları biz eleştirdiğimiz için kamu bankasına saldırı yapıyoruz öyle mi? Ben bir kere daha söylüyorum: Halk Bankasının ekmeğiyle büyümüş bir adamım; bugün, oraya yapılan açık saldırıları eleştirmek benim kamusal görevimdir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 21 milletvekili tarafından, kamu bankalarının özel ve tüzel kişilere sağladığı kredilerin hangi kıstaslara göre hangi miktarlarda verildiği, söz konusu kredilerin ne kadarının geri ödenmediği, ödenmeyen krediler için sorumlu Hükümetin ne gibi yaptırımlarda bulunduğu araştırılması ve bu durumun ülke ekonomisine verdiği zararların tespit edilerek konunun her yönüyle incelenmesi amacıyla 8/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, Irak'ın kuzeyinde sürdürülen Pençe-Kilit Harekâtı kapsamında 2022 yılında şehit düşen Üsteğmen Nuri Melih Bozkurt'un naaşına hâlâ ulaşamadığı

olması, üç yıl sonra yapılan bir arama sonrasında 12 Mehmetçik'imizin metan gazına maruz kalıp şehit olması ve 7 askerimizin zehirlenerek hastaneye kaldırılması olayının tüm yönleriyle araştırılması, benzer faciaların önlenmesi, harekât güvenliğinin ve personel sağlığının en üst düzeyde korunması amacıyla 7/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

8/7/2025

Türkiye Büyük Millet Meclis Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/7/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, Irak'ın kuzeyinde sürdürülen Pençe-Kilit Harekâtı kapsamında 2022 yılında şehit düşen Üsteğmen Nuri Melih Bozkurt'un naaşına hâlâ ulaşılamamış olması, üç yıl sonra yapılan bir arama sonrasında 12 Mehmetçik'imizin metan gazına maruz kalıp şehit olması ve 7 askerimizin zehirlenerek hastaneye kaldırılması olayının tüm yönleriyle araştırılması, benzer faciaların önlenmesi, harekât güvenliğinin ve personel sağlığının en üst düzeyde korunması amacıyla 7/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 8/7/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Buğra Kavuncu'ya söz veriyorum.

Sayın Kavuncu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz günlerde Irak'ın kuzeyindeki Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde meydana gelen ve şüpheli bulduğumuz bir olayla metan gazı zehirlenmesi sonucu 12 evladımızı, 12 Mehmetçik'imizi kaybettik, bir kez daha Allah'tan rahmet diliyoruz. Şehitlerimizin ailelerine, milletimize başsağlığı diliyoruz ancak başsağlığı dilemekle görevimiz yerine gelmiş olmuyor. Bu kürsüde bulunmamızın bir sorumluluğu var. Bütün şehitlerimizin hikâyesi ayrı, her birinin bambaşka, farklı hikâyesi var ama 12'sinin de tek bir ortak noktası var; o da hepsi yoksul çocukları, hepsinin evleri sıvalı ve bütün evlerde de Türk Bayrağı var. Kamuoyunun vicdanını yansıtmak, milletin sesini duyurmak ve bu olayla ilgili hesap sormak da bizlerin bir diğer görevi. Bakın, bunu soracağız. Belki Gara'daki şehitlerimizin hesabı da sorulsaydı, o konu da detaylı bir şekilde incelenmiş olsaydı bugün biz bu hadiseyi konuşmuyor olabilirdik. Bu Millî Savunma Bakanı terör örgütü PKK'nın saldırısı olduğunda, çok açık olan bir olayda şehit olan askerimiz için "'Drone' Mehmetçik'e çarptı." ifadesini kullandı yani bugün bu araştırma önergesini istemek konusunda ne kadar haklı olduğumuzun çok somut örneğidir bu. "Drone"la şehit olan bir askerimize "'Drone' çarptı." gibi hafif bir ifade kullandı çünkü bu Millî Savunma Bakanı terör örgütü PKK'nın saldırısında yaralanan askerlerimizle ilgili tek bir kelime edemedi. Şimdi, önümüzde şehit olan 12 askerimiz var. Sayın milletvekilleri, 2025 Türkiye'sinde biz hep askerî gücümüzle, varlığımızla övünüyoruz ancak bu övüncü yaşarken nasıl böyle bir kayıp yaşayabiliriz? Bir askerî birlikte hâlâ metan gazı birikimini tespit edecek bir sensör yok mu? Varsa neden çalışmadı? Solunum cihazları ordumuzun envanterinde yok mu? Varsa neden kullanılmadı? Hani çok övünüyoruz ya "Onu yaptık, bunu yaptık." diye, biz de gurur duyuyoruz. Bu, çok basit teçhizatlarla 12 evladımızı da şehit olmaktan, hayatını kaybetmekten koruyabilir, kurtarabilirdik. Bu birliklerdeki güvenlik prosedürleri ne durumda? Eğer anlatıldığı gibi bir olay varsa anlaşılması inanın çok zor. Eğer bize anlatıldığı gibi değilse ki bir sessizlik, suskunluk hâkim, onu anlamak da mümkün değil. Sorumlular hakkında başlatılan idari ve bir adli soruşturma olduğundan bahsediliyor. AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Özlem Zengin mağarada geçmişten kalmış gıdalardan çıkan gazın böyle bir zehirlenmeye sebep olabileceğinden bahsetti. Tabii, bunların hepsi bir varsayım ve hani açıkça söyleyeyim, bana da çok inandırıcı gelen bir konu değil. Bir varsayım da bulunduğunuzu biliyorum, onun için bütün yönleriyle araştırılması lazım. Araştırılmadığı zaman başka kapıları...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Buğra Bey, şahsi görüşüm değil, Bakanlığın bana verdiği bilgiyi söyledim.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Biliyorum siz yorum yaptınız evet ama yani teknik olarak bir gıdadan 12 Mehmetçik'in zehirlenme ihtimali inanın soru işaretleriyle dolu. Onun için bu araştırma önergesini veriyoruz, araştırılsın. Şeffaflık yoksa eğer kamuoyunun aydınlatılmadığı her olay daha büyük güvenlik zafiyetine ve bilgi kirliliğine yol açıyor.

Bir diğer mesele ise uzunca bir süredir terörsüz Türkiye algısının bu tür olaylarda bir rehavete dönüşme riski ve ihtimali. Bu ülkenin Savunma Bakanlığı terör örgütünün saldırısını, bu saldırının faillerini ve bu saldırıdan etkilenen askerlerimizi neden açıklamadı? Yoksa bütün bunların "terörsüz Türkiye" denilen süreçle bir alakası mı var? Nasıl bir zafiyet söz konusu, 12 askerimizin şehadetiyle ilgili bilmediğimiz şeyler mi var? Bu mudur devlet ciddiyeti? Bu mudur milletin ordusuna sahip çıkmak? Bu mudur millî güvenlik? Bakınız, ne acıdır ki -üzülerek söylüyorum- bu olayda sadece askerlerimiz değil devletin onuru da boğulmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - İYİ Parti Grubu olarak bu kürsüden tekrar vurguluyoruz: Bu olay daha öncekiler gibi örtbas edilemez. Bu facia ihmaller zinciridir. Bu milletin ordusu sahipsiz değildir. Şehitlerimizin aziz hatırası önünde saygıyla eğiliyor, ailelerine sabırlar diliyoruz. Sorumluların yargı önüne çıkarılmasını talep ediyoruz. Gazi Meclisi de bu öneriye sahip çıkmaya çağırıyoruz çünkü en başta, yetim olduğu için yetim bir çocuğa burs veren -ki çok yaralayıcıdır, bunu paylaşacağım, sosyal medyada da yayınlandı- Özkan Özkanlı, bakın, WhatsApp mesajlaşması; "Ne zaman başlayalım göndermeye?" Bursu talep eden kişi de diyor ki: "Özkan, senin durumun müsait değil, istersen zorlama." O da diyor ki: "Benim durumum yeter, 34 bin lira alıyorum, iki yıl alacağım ve ben bu bursu ödeyeceğim."

Bu çocuklardan bahsediyoruz, Allah gani gani rahmet eylesin diyorum. Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Âmin, âmin.

Sayın Kavuncu, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz talebi, YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Elif Esen'e ait.

Sayın Esen, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubu adına söz almış bulunuyorum. İçimize kor gibi düşen 12 şehidimiz için -her biri ailelerinin biricigi- önce her birinin ailelerine, babalarına, annelerine, tüm aile ve sevdiklerine ama dahası tüm ülkemize başsağlığı dileklerini iletmek istiyorum.

Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde 12 Mehmetçik'imizi metan gazına kurban verdik. Bir anne, bir kardeş, bir vatandaş, bir milletvekili olarak sormak zorundayım: Bir çatışma olmadan, bir pusu olmadan nasıl bir ihmalin ve organizasyon eksikliğinin sonucu olarak biz bu evlatlarımızı kaybettik? Bunun yankılanmalarını beynimizde hissediyoruz, muhtemelen izleyen vatandaşlarımız da defalarca bu soruları hem konuşmuş hem de düşünmüşlerdir. Biz bu Meclis koltuklarında oturuyorsak bu halkın canı, evladı, askeri bizim sorumluluğumuz altındaysa soracağız, sorgulayacağız, açıklama isteyeceğiz ve vatandaşlarımız adına bu hesabı sizlerden soracağız değerli iktidar sıralarındaki milletvekili arkadaşlarımız. Bu olayda gereken askerî ve siyasi sorumluluk alınmış mıdır, soracağız. Çatışmasız şehit vermek nasıl açıklanır, soracağız. Ordu içinde yapılan soruşturmanın bilgisi topluma ne kadar yansıyor, soracağız. 12 gencecik, hayalleri olan evladımız için, toplum vicdanının soğuması için sormak zorundayız. Bu operasyondan birkaç yıl önce şehit olan Piyade Üsteğmen Nuri Melih Bozkurt'un naaşı aranmak için biz bu evlatlarımızı kaybettik. Öte yandan, uzmanlar alınan bilgilerde şöyle diyorlar: "Metan gazı açıklaması yetersiz." Bu nedenle, bu elim olayın açıklanması için gereken ne varsa yapılmalı, bundan sonra tekrarlanmaması için gereken önlemler alınmalı, şayet şehitlerimizin ölümünde ihmal yahut başka nedenler varsa sorumlular bedelini ödemeli. Çünkü yine uzmanlar diyor ki: "852 rakımlı tepede, mağarada eğer metan gazı varsa ilk giren birkaç asker havasızlık nedeniyle fenalık geçirip boğulma emareleri gösterir ve derhâl mağarayı terk etmeleri mümkündür. 12 şehit verilene kadar askeri mağara içinde tutarak ölümlerine sebep olmak akılcı bir komutanlık idaresi değildir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Esen, lütfen tamamlayın.

ELİF ESEN (Devamla) - Mağarada cesetler olduğu söyleniyor, bunların metan gazı oluşturmuş olabileceği söyleniyor. Peki, uzun zaman bu cesetler bu mağarada kaldıysa bu naaşın alınması için giden askerler niçin bu konuda korunaksız ve önlemsiz bırakıldı? Sormak zorundayız, sahadaki Mehmetçik canıyla bedel öderken siyasetteki Mehmet efendi tek bir sorumluluk almadan bu konu kapatılamaz. Gerçi, bu iktidar döneminde IŞİD'in yakarken kameraya aldığı 2 gencecik şehidimizin hesabının da sorulamadığını biliyoruz. Askerimiz sadece sınırlarımızı korumakla sorumlu değildir, aynı zamanda devletin ve milletin onurudur. Bu bir güvenlik açığıdır. Bu bir planlama zafiyetidir. Şimdi, bir yol ayırmındayız ve bu yol ayırımında şehitlerin emanetine sahip çıkmak iktidar ve muhalefet olarak hepimizin sorumluluğu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ELİF ESEN (Devamla) - Bunu nutuk atmakla, hesap sormakla, kürsüden konuşmakla kapatamazsınız.

Şimdi iktidar sıralarına sesleniyorum: Bu sözü sizden kim verecekse buyursun, kürsüye çıksın ve lütfen bu olay aydınlansın. Bir anne, bir kardeş olarak ben Mehmetçiklerimizin hesabının bu kürsüden sorulmasını istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Esen, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk'e ait.

Sayın Çelenk, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine Kuzey Irak'ta sürdürülen bir operasyon esnasında yaşanan çok acı, çok vahim bir olayla karşı karşıyayız. Onlarca eve yeniden ateş düştü, bütün ülkenin yüreği yandı, yürekler yandı fakat o evlere düşen yangını yaşamamış olanlar tahayyül edemez. Hayatını kaybedenleri rahmetle ve üzüntüyle anıyorum. Gözü yaşlı ailelerine sonsuz sabır ve gazdan rahatsızlanarak hastanede tedavi görmekte olanlara acil şifa diliyorum.

Sayın milletvekilleri, bu sabah yanı başımızdaki Meclis Parkı'nda büyük bir kadın buluşması vardı. Dün gece Türkiye'nin dört bir yanından yola çıkan yüzlerce kadın Meclis Parkı'nda buluştu ve "Barışa ihtiyacım var." diyen bir basın açıklaması yaptı. Bu barış ihtiyacının ne kadar, ne kadar yakıcı bir ihtiyaç olduğunu yaşanan bu metan gazı olayı da bize bir kez daha gösterdi. Yüzlerce kadın, yüzlerce anne bir daha hiçbir eve ateş düşmemesinin bu ülkenin en büyük ihtiyacı olduğunu söylediler, Meclisi göreve çağırdılar ve silahların bırakılmasını takip eden yeni barış sürecinin sağlıklı bir biçimde inşası için somut taleplerini dile getirdiler.

Somut taleplerden biri ve en önemlisi sınır ötesi harekâtlara, özel güvenlik bölgesi uygulamalarına ve askerî yığınağa son verilmesi yönündeydi. Silahların bırakılması hazırlığı yapılırken operasyonlara son verilmediği ve savaş siyaseti sürdürüldüğü için yine canların yitirildiği de dile getirilenler arasındaydı. Barışı bu şekilde inşa edemeyiz. Yaşanan kayıplar barış isteğini kuvvetten düşürüyor, toplumun bir kesimini diğer kesimiyle, annelerin bir kısmını diğer kısmıyla karşı karşıya getiriyor ve barış imkânını hepimizden uzaklaştırıyor. Bu çok acı olay sonucunda gördük ki savaş sadece silahla değil ihmalle, tedbirsizlikle, yorgunlukla,

suskunlukla da can alıyor. Bu ülkede uzun süredir devam eden çözümsüzlük ortamı her kesimi derinden yaralayan kayıplara neden oluyor. Her yeni ölüm yalnızca bir hayatın değil geride kalan tüm olasılıkların, hayallerin ve seslerin de yitilmesi anlamına geliyor.

Bugün bir kez daha yineliyoruz: Bu son olsun, bu son ölüm, son kayıp ve son çaresizliğimiz olsun. Biz DEM PARTİ olarak, ölümleri birbirinin karşısına koymadan, acıları birbiriyle yarıştırmadan, anneleri birbirine karşı konumlandırmadan her hayatın kıymetli olduğunu bir kez daha hatırlatmak istiyoruz. Hiçbir acı bir diğerinin yerine ikame edilemez. Hiçbir yas bir diğerini bastırmak için kullanılmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çelenk, lütfen tamamlayın.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) - Geride kalanların birbirine karşı konumlandırılması toplumsal ayrışmayı derinleştirir ve bizi barıştan da uzaklaştırır. Tüm toplumu acılar arasında değil umutta ve çözümde buluşmaya çağırıyoruz.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çelenk, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'a ait.

Sayın Ceylan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin, yüreğimizi yakan 12 vatan evladımızın 6 Temmuzda şehit olmasının araştırılması üzerine vermiş olduğu önergede söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bu önerge kıymetli bir önerge, desteklediğimiz bir önerge, çünkü bu olayda gerçekten açıklamaya muhtaç bazı şeyler var. 12 erimiz orada metan gazı zehirlenmesine maruz kalarak kendi arkadaşlarının naaşını almak için girdikleri mağarada maalesef ki zehirlenerek öldüler. Şimdi, burada açıklanması gereken şeyler olduğu için ve TSK içerisinde bu soruşturmanın da yeterince adil, yeterince liyakatli yapılmadığını düşündüğümüz için bunun kesinlikle araştırılmasını istiyoruz.

Değerli vekiller, bizler bu çocuklara bunu borçluyuz. Bu çocuklar top oynamak için veya piknik yapmak için orada değildiler. Ülkemizi savunmak için, vatani görevini yapmak için orada bulunuyorlardı ve maalesef ki şehit oldular. Bakın, olayda araştırılması gereken çok önemli yönler var: Birincisi, acaba bu komando koluna mağaraya giriş eğitimi verilmedi mi? Bakın, ilk defa TSK bir mağaraya girmiyor. Neden böyle bir giriş oldu, neden böyle bir tedbirsizlik oldu? 12 kişi teker teker girmeleri gereken, kontrollü girmeleri gereken bir mağaraya neden hep birlikte girdiler? Niye orada mağaraya giriş öncesi bir jeolojik gaz risk değerlendirilmesi yapılmadı? Bildiğimiz kadarıyla bu rutin yapılması gereken bir denetim. Mağaranın insansız sistemlerle niye ön keşfi yapılmadı? Eğer yapıldıysa, gaz testi yapıldıysa bu test neticesi ne çıktı? Bunun neticesinde bu sürekli takip edildi mi, bir anda mı arttı veya eğer düşükse buraya yapay havalandırma sistemi niye kurulmadı? Veya özellikle bu çocukların gaz maskesine ulaşmasında sorun mu vardı, niye gaz maskesi yoktu veya olmayabilir mi? Niye oksijen tüpü yoktu? Bakın, hep söyledik, dedik ki: "Şu askerî sağlık sistemini bitirmeyin." Niye orada bir sağlık teknisyenimiz yoktu? İşte, anlatmak istediğimiz buydu. Asker doktor, orada o timle beraber yer alan bir asker olacaktı ve bu doktor rütbesi veya sağlık teknisyeni pozisyonunda olacaktı; siz bunu da kaldırdınız. Niye orada sağlığa ulaşımı yoktu bu askerlerimizin? Ve içeriye girdiler; içeride acaba kablosuz, kablolu bir konuşma olanağı içeriyle, dışarıyla yok muydu? Bunun olmaması mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ceylan, lütfen tamamlayın.

ÖZGÜR CEYLAN (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Göz göre göre yaşanan bu olumsuz vakanın araştırılması bu çocuklara bizim borcumuzdur. Bakın, bugün basına düştü; "Acaba kapının patlatılması sonucu ortaya çıkan karbonmonoksit zehirlenmesinden mi şehit oldu bu çocuklar?" diye kamuoyu merak ediyor. Ve mesela, neden bu çocukların kurtarılması için maden işçileri gitti? Yani ordumuzun bu konuda herhangi bir eğitimli kolu, timi veya komutanlığı yok mu? Neden böyle bir şey oldu? Bizim bunları araştırmamız lazım değerli arkadaşlar, bu çocuklara verdiğimiz sözü tutmamız lazım. Meclis olarak bu iradeye sahip çıkmalıyız, bu işin siyasi boyutunu üstlenmeliyiz ve varsa ortaya çıkacak gerçeklerle bu işin aydınlanmasını sağlamalıyız. Maalesef ki AKP yönetimindeki TSK adil ve düzgün soruşturma yapmaktan uzaktır, bunun bizim elimizle yapılması gerekmektedir. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ceylan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Isparta Milletvekili Mehmet Uğur Gökgöz'e ait.

Buyurun Sayın Gökgöz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımız; İYİ Parti grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum; sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

6 Temmuz 2025 Pazar günü Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinden gelen acı haber hepimizin yüreğini dağladı. Teröristler tarafından kullanılmış olan bir mağarada yapılan arama tarama faaliyeti esnasında metan gazı zehirlenmesine bağlı olarak 12 kahraman askerimiz şehit oldu. Şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet; acılı ailelerine, Türk Silahlı Kuvvetlerimize ve aziz milletimize sabır ve başsağlığı diliyorum. Hâlen tedavi gören kahraman askerlerimize acil şifalar temenni ediyorum.

Bizler biliyoruz ki zor bir coğrafyanın evlatlarıyız. Bu toprakları bu toprakların ruhuyla yaşamak ve yaşatmak tarihimizin her evresinde zor olmuştur. Bu zorluğu göğüslemede en büyük gücümüz ve dayanağımız olan Türk Silahlı Kuvvetlerimizin şanına yakışır şekilde geride mensubunu bırakmaması, bir ferdi için bile defalarca operasyon düzenlemesi ne kadar asil bir millet olduğumuzun kanıtıdır. 6 Temmuz günü 2022 yılında şehit olmuş Üsteğmen Nuri Melih Bozkurt'un aziz naaşına ulaşmak için düzenlenen operasyon da yine böyle bir ulvi görev, fedakârlık ve cesaret örneğiydi. 2022 yılında PKK tarafından hastane ve sığınak olarak kullanıldığı bilinen mağaraya geçtiğimiz gün düzenlenen operasyonda gerekli keşif ve planlamalar yapılmış, gaz ölçüm cihazı kullanılmış fakat gazın yoğunluğu ve mağaranın yapısı nedeniyle bu elim olay meydana gelmiştir. Detaylı inceleme ve idari soruşturma ivedilikle başlatılmıştır, en kısa zamanda sonuçlar kamuoyunun bilgisine sunulacaktır. Bununla birlikte, "terörsüz Türkiye" menziline doğru önemli adımlar atılıyorken yaşanan bu elim hadiseden fitne çıkarmak isteyenleri de görüyoruz. Yürekerimiz

dağlanırken bu acıdan faydalanmak ve her acıyı kendisine siyaset zemini yapmak isteyenlerle mücadelemize bugüne kadar nasıl devam ettiyse bundan sonra da daha da azimle ve kararlılıkla devam edeceğiz. Partimizin iktidar olduğu ilk günden beri, yirmi üç yıldır aynı yerde, aynı kararlılıkla ve bugün her bakımdan çok daha güçlü Millî Savunma Bakanlığımızın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gökgöz, lütfen tamamlayın.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) - ...ve İçişleri Bakanlığımızın yaptığı başarılı operasyonlarla ülkemizde terörü bitirmekle kalmayıp sınırlarımızda da teröre tahammülümüzün olmadığını bütün dünyaya gösterdik. Bugün dünya hızla değişmekte, coğrafyamızda ise merkezinde Türkiye'nin yer aldığı yepyeni bir denklem kurulmaktadır. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın "İç cepheyi tahkim edelim." duruşuyla birlikte Sayın Devlet Bahçeli'nin de kararlı duruşuyla "Terörsüz Türkiye" süreci hızlı bir şekilde başlamış oldu. Aziz milletimiz şunu iyi bilsin ki bugüne kadar her süreci nasıl başarıyla atlattıysak bu süreci de kararlılıkla tamamlayacağız.

Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gökgöz, teşekkür ediyorum.

Şimdi, İYİ Parti grup önerisini, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Sayın Başkan, kabul...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Olmuştur Başkanım.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Vallahi çoğunluk bizde.

AYYÜCE TÜRKER TAŞ (Adana) - Kabul...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - İhtilaf var.

BAŞKAN - Evet, değerli milletvekilleri, izin verin... İzin verin...

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Başkanım, Allah için kabul edin.

BAŞKAN - Divanda da benim kanaatimde de burada bir ihtilaf var...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Göz var, ızan var!

BAŞKAN - ...onun için elektronik cihazla oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, yerel yönetimlere yönelik yargısal operasyonların yaratacağı tahribatların araştırılması amacıyla 8/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

8/7/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/7/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

8 Temmuz 2025 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından, yerel yönetimlere yönelik yargısal operasyonların yaratacağı tahribatların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (12667 grup numaralı) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 8/7/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'a söz veriyorum.

Sayın Çandar, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aylardır, özellikle 19 Marttan bu yana her sabah "Acaba bu sabaha karşı hangi belediye başkanlarının evlerine baskın yapıldı, kimler gözaltına alındı?" diye uyanıyoruz. Son olarak Cumhuriyet Halk Partisinin Adana, Antalya, Adıyaman Belediye Başkanları ve İzmir'in bir önceki Belediye Başkanı Tunç Soyer hedef alındı. Olan bitenin bir yolsuzluk ve rüşvet operasyonu olduğuna hiç kimse inandıramaz; hiç kimse bize, yargının bağımsız olduğundan dem vurup yargı kararını beklememiz gerektiğini söylemesin. Türkiye'de maalesef, yargının bağımsız olmadığını, hukuk devletinin yerinde yeller estiğini bilmeyen akıl ve vicdan sahibi hiç kimse yok. Dış dünyayı nasıl

inandıracağınız? Dolar birdenbire 40'a, euro 47'ye niçin fırladı? Hiç mi bu uygulamalarla ilişkisi yok zannediyorsunuz? Biz DEM PARTİ olarak bu uygulamayı gayet iyi biliyoruz. 2016 yılında yürürlüğe konulan OHAL KHK'siyle başlanan kayyum uygulamasıyla 95 DBP'li, 2019 yılında ise 48 HDP'li belediyeye kayyum atandı. Bu uygulama 31 Mart 2024'ten sonra da devam etti; Van Büyükşehir, Mardin Büyükşehir, Batman, Hakkâri, Siirt, Dersim ve ilçeler Halfeti, Ovacık, Kağızman, Mersin Akdeniz Belediyelerine kayyum atandı. 2014'ten bu yana yani on bir yıldan beri tutuklu belediye başkanı sayısı 17 yani bu konuda en iyi biz DEM PARTİ'liler hâlden anlarız. Şimdi, 19 Mart 2025 sonrasında 13 Cumhuriyet Halk Partili Belediye Başkanı tutuklanmış durumda; bu, bizler için çok tanıdık bir tablo. Eğer yerel yönetimlerde hukuka aykırı bir durum söz konusuysa soruşturma açılır, yargı süreci işletilir; suç sabit bulunursa hüküm verilir, tutuklama olabilir. Türkiye'de tam tersi yapılıyor, sabaha karşı gözaltı, tutuklama -ortada delil de yok- aylar boyu hazırlanamayan iddianame, istemi arkadan gelsin; böyle bir uygulama olabilir mi? Bakın, DEM PARTİ Genel Başkanı Tuncer Bakırhan cumartesi günü Muğla'da bir konuşma yaptı, demokrasi dersi niteliğinde. Bir yerinde "Türkiye'ye bakın, iş insanı tedirgin, siyasetçi tedirgin; Türkiye'nin bugünkü 1'inci partisi Cumhuriyet Halk Partisidir, onun belediyeleri tedirgin. Hırsızlık, yolsuzluk varmış; bunlar varsa mahkemeler var, açar soruşturmayı -belediye başkanıdır, nereye kaçacak- cezası kesinleşir, sonra alırsın yerine belediye meclisinden birini seçersin. Ama eğer hırsızlık, yolsuzluk arıyorsan vallahi kayyum belediyelerine git; hırsızlığın, yolsuzluğun âlâsı orada var. Madem bu kadar hırsızlığı, yolsuzluğu kendine dert ettin, Siirt'te borçsuz bıraktığımız belediyenin şu anda 500 milyon borcu var; al sana hırsızlık, yolsuzluk, önce oradan başla, sonra muhalefete gel. Mardin'deki usulsüzlük, Van Belediyesindeki kadar bu ülkede hırsızlık ve yolsuzluk mu var! Neden o zaman orayı araştırmıyorsun?" Tuncer Bakırhan böyle söylüyor. Bu uygulamalar Türkiye'nin bir hukuk devleti değil polis devleti olduğu görüntüsünü ve izlenimini veriyor ve ülkeyi âdeta bir korku tüneli içine sokuyor. Yerel demokrasi demokrasinin temelidir. Barış ve demokratik toplum hedefine yürümekte olduğumuz şu dönemde yerel demokrasiyi, yerel yönetimleri ve halk iradesini engellemeye yönelik yargı operasyonlarının Türkiye ve demokrasi açısından yaratacağı büyük tahribatın ve buna karşı alınacak önlemlerin araştırılması şarttır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çandar, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'a ait.

Sayın Torun, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ Grubunun vermiş olduğu grup önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Takdir edersiniz ki belediyelerle ilgili yapılan adli ve idari operasyonlar son seçimden sonra başlayan bir uygulama değildir. Gerekçede de belirtildiği üzere, 2016 yılından beri Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da birçok belediye başkanı tutuklanmış, görevlerinden alınarak yerlerine kayyumlar atanmıştır. Bu kayyum politikası bugün hâlâ devam etmektedir ancak son yerel seçimlerden sonra CHP'li belediye başkanlarına yönelik yolsuzluk iddialarıyla baskınlar, gözaltılar, tutuklamalar başlamış, her geçen gün bunlara yenileri eklenmeye devam etmiştir. Soruşturmaların başlama zamanı, seçilen şehirler, uygulanan yöntemler, yöneltilen iddialar toplum nezdinde pek çok tartışmaya sebep olmuştur. Vatandaşlarımız, rüşvet ve yolsuzluk gibi kamu malına kasteden suçlamaların varlığından ciddi anlamda rahatsız olmakla birlikte bu iddiaların yalnızca tek bir partinin mensuplarına yöneltilmiş olmasına da anlam verememektedirler. Şimdi ben de vatandaşlarımızın temsilcisi olarak iktidar partisinin milletvekillerine aynı soruları yöneltmek istiyorum.

Arkadaşlar, yolsuzluklara karşı savaş mı açtınız, vatandaşın tek kuruşunun dahi zayı olmaması konusunda yüksek hassasiyete mi sahipsiniz, rüşvet çarklarına "Dur!" demek mi istiyorsunuz; buyurun, hodri meydan. Son on yılda görev alan bütün siyasilere, bürokratlara, bunların birinci ve ikinci derece yakınları için, Cumhurbaşkanından belediye meclis üyesine kadar -nereden buldun yasası çıkarılsın- herkes yurt içinde ve yurt dışında edindiği malları nereden ve nasıl edindiğinin hesabını versin, var mısınız? Bunu yaparsanız bizler de AK PARTİ'nin yargıyı bir sopa olarak kullanmadığına, gerçekten vatandaşın parasına sahip çıkmak için çırpındığına şahitlik ederiz.

Diğer meseleye gelirse, vatandaşlarımız haklı olarak soruyorlar, "Belediye başkanları neden evlerinden alınıyor, neden tutuksuz yargılanmıyor? İddianameler neden hazırlanmıyor? Yoksa burada amaç üzüm yemek değil de bağcıyı mı dövmektir?" diye endişe ediyorlar. Bu endişeyi izale etmek de gayet basit. Barış sürecine verdiği destekle takdir toplayan Sayın Özgür Özel'in teklif ettiği ve bugün Sayın Devlet Bahçeli'nin de dile getirdiği gibi, iddianameleri hızlıca hazırlayın ve tüm yargılamaları canlı olarak yayınlayın ki tüm vatandaşlarımız muhatap olunan iddiaları da sanıkların savunmalarını da rahatça izlesin, halkımızın vicdanı mutmain olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Torun, lütfen tamamlayın.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Sayın milletvekilleri, barışı konuştuğumuz, yüz yıllık sorunları çözmek için çalıştığımız bir dönemde hak ve hürriyetlerin genişlemesini konuşmamız gerekirken terörsüz Türkiye sürecini sekteye uğratabacak bu adımlarda ısrarcı olmak akıl kârı mıdır?

Kardeşliği tahkim etmenin yollarını ararken, iç cepheyi tahkim ederken vatandaşlarımızı bölecek, kutuplaşmanın önünü açacak siyasi operasyonları kınıyor, hukukun Anayasa'da açıkça belirtildiği gibi bağımsız ve tarafsız bir şekilde yürütülmesini bekliyoruz. Kayyumların olmadığı, rüşvetin ve yolsuzluğun kol gezmediği, imar rantlarıyla birilerinin zenginleşmediği bir belediye idaresi için hangi kanuni düzenlemeler gerekiyorsa yapmak için biz hazırız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Torun, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'a ait.

Sayın Olgun, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlarken Pençe-Kilit Harekât bölgesinde şehit olan şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Bugün burada belediyelerde yaşanan operasyonların hukuki mi, siyasi mi olduklarına, tarafsız yürütülüp yürütülmediğine dair verilen bir araştırma önergesini konuşuyoruz.

Öncelikle şunu belirtmek isterim: Bu ülkede hiçbir şahsın yargılanmama diye bir hakkı yoktur, herkes işlediği suçun cezasını çekmelidir ama vahim olanı, yolsuzluklara karşı yürütülen soruşturmaların artık yolsuzluktan bile daha büyük bir adaletsizlikle yürütülmesidir. En azından kamuoyunun inandığı algı da budur.

Öncelikle şunu söylemek isterim: Bu ülkede yolsuzluk var mıdır? Evet, bu ülkede yolsuzluğun âlâsı vardır, bunu hepimiz biliyoruz. Şimdi, bu önergeyle sorulan soru şu: Yargı belediyeler arasında eşit davranıyor mu, hukuki davranıyor mu? Biz İYİ Parti olarak tutuklu yargılamalara da görevden alınan belediye başkanlarının yerine Belediye Kanunu'na göre belediye meclisinden bir başkan vekili seçilmeyip kayyum atanmasına da karşı bir partiyiz ve hepimiz biliyoruz ki bu uygulamaların hukuki hiçbir yeri ve mantığı yoktur.

Ceza soruşturması ve kovuşturması neye göre yapılır? Anayasa ve Ceza Muhakemesi'ne göre. Kanun size soruşturma açtığınız her kişiyi "Şafak vakti evinden, ailesinin yanından gözaltına al." mı diyor? Hayır. Şimdi, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun var. Bu kanun kime uygulanıyor? Cumhuriyet belediyelerine. Diyeceksiniz ki: "Efendim, bazı suçlar izne tabi değil." Tamam, peki, iddia düzeyinde olan suçun vasıflandırılmasını kim yapıyor? Cumhuriyet savcısı. Ergenekon ve Balyoz kumpas davalarında memleketin Genelkurmay Başkanı hakkında iddia neydi? Terör örgütü lideri olmak. Şimdi de suçun adı yine aynı, örgüt. Ancak memlekette günlerdir kamuoyunu bu kadar meşgul eden, Türkiye Büyük Millet Meclisinde her gün konuşulan bu konuda... Memlekette bir de Hâkimler ve Savcılar Kurulu var, görevi ne hakikaten? Yani bunca iddia, isnat varken bir müfettiş görevlendirelim de bunlar neymiş diye araştıran var mı, o da yok. Belediyelerin dolaylı olarak bağlı bulunduğu İçişleri Bakanlığı var, belediye başkanlarının yargılanmasına izin veren makam. Peki, bu Bakan diyor mu, "Ya, sen bu adamları her gün topluyorsun arkadaş, niye topluyorsun? Gel bana bir anlat bu adamların suçunu." diyen var mı? O da yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Olgun, lütfen tamamlayın.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Şimdi, herkesin hukuk garantisi olması gerekiyor arkadaşlar. Bugün hepimiz biliyoruz ki ceza yargılamasında mahkemelerin ve cumhuriyet savcılıklarının da yetki alanı var. Allah'ın aşkına, bugün Seyhan'ın, Adana Büyükşehir, Adıyaman'ın Belediye Başkanlarının İstanbul'da ne işi var, orada niye yargılanıyor? (CHP sıralarından alkışlar) Yani bu olayları gördükten sonra, bunları gördükten sonra hiç kimse bu kovuşturmaların ve soruşturmaların siyasi değil hukuki olduğuna vatandaşı da bizi de inandıramaz.

Hukuk bir gün herkese lazım olacak diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Olgun, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'e ait.

Sayın Bülbül, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'nın rafa kaldırıldığı, hukukun artık ikili bir hukuk hâlinde, siyasi görüşlere göre değerlendirildiği, yargı aparatlarıyla, saraydan gelen talimatlarla, yerel yönetimde 31 Martta 1'inci parti olan Cumhuriyet Halk Partisinin belediye başkanlarına yargı tacizleriyle yargı operasyonlarının yapıldığı bir dönemde hukuku konuşuyoruz. Çok zor. Allah rahmet eylesin. Süleyman Demirel'in bir sözü vardı, "Camiye siyaset girerse ibadet biter, mahkemeye siyaset girerse adalet biter." demişti. Evet, arkadaşlar, AK PARTİ'nin yirmi üç yıllık iktidarında artık mahkemeye siyaset açıkça girdi. Yargının siyasallaştığı ve açıkça sarayın talimatlarına göre yargıçların karar verdiği; Anayasa'da vicdanına, hukuka ve Anayasa'ya göre karar verecek yargıçların olmadığı ve hukukun bir kenara itildiği, hukuk devletinin arandığı bir dönemde biz bunları tartışıyoruz. Açık ve net, şimdi, bakıyorum ben AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlara, şu anda iktidar sizsiniz, iktidar olarak size sormak istiyorum: Bu yargı mercilerinde, bu mahkemelerde yargılanmak ister misiniz? İstemediğinizi biliyorum çünkü bu yargı mercileri, bu mahkemeler açıkça yargının ve yasamanın yürütmeye bağlı olduğu, saraya bağlı olduğu bir hukuk düzeninde Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi denen, 2018'de getirilen bir hukuk sisteminde, hukukun olmadığı bir sistemde var.

Bu çerçevede, yapılması gereken şu: Demokrasi ve özgürlükler, hukuk devleti, bunlar açıkça kazanım olarak ortaya konmazsa hiçbirimizin güvencesi yok, hiçbir hukuki güvencemiz yok; milletvekili olsak dahi, yani belediye başkanı olsak dahi hiçbir hukuki güvencemiz yok. Yani düşünebiliyor musunuz, bu Türk milleti tek kişinin vereceği, sarayın vereceği talimatlarla yürütülebilecek bir organizma, bir devlet yapısı içerisinde olabilir mi? Tarihten gelen yapısına ters bu olay. Ne yapıyorsunuz? Bakıyorsunuz, millet iradesiyle gelen belediye başkanlarına kayyum atmasına gidiyorsunuz. Daha önce HDP üzerinde millet iradesiyle gelen belediye başkanları konusunda Van'da, Siirt'te, Batman'da, Mardin'de, birçok yerde kayyum atamasında bulundunuz. Daha sonra, 31 Martta milletin iradesiyle yüzde 38'le 1'inci parti olan ve bütün anketlerde 1'inci parti olarak açıkça ortaya çıkan Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarına engel olmak amacıyla Cumhuriyet Halk Partisinin kurumsal kimliğine ve belediye başkanlarına haksız bir şekilde yargı aparatlarıyla saldırıyorsunuz ama unutmayın, bunun hesabı mutlaka sorulacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bülbül, lütfen tamamlayın.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - Ve açıkça şunu söylemek istiyorum: Anayasa 137, Türk Ceza Kanunu 24; hukuksuz, kanunsuz emirleri yerine getiren hangi makamda olursa olsun, hangi yetkide olursa olsun bunun hesabı Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında sorulacak. (CHP sıralarından alkışlar) Buradan bürokratlara sesleniyorum, yargı mercilerine sesleniyorum: Bugünün yarını var; yarın bunun hesabını vermemek için hukukun içinde kalın, hukukçu olun.

Bu çerçevede, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sağ olun, var olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bülbül, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'a ait.

Sayın Arslan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ Grubu tarafından verilen araştırma önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde arama tarama çalışması esnasında mağarada metan gazına maruz kalarak şehadete yükselen kahraman askerlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Ailelerinin ve aziz milletimizin başı sağ olsun. Tedavileri devam eden hastalarımızı biraz önce hastanede ziyaret ettim. Hemşehrimiz Ferhat Yurtalan'a ve diğer gazilerimize de Rabb'imden hayırlı şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; siyaset yargı süreçlerinin tarafı değildir. Konumuz siyasal değil kriminaldir. Hukuk önünde herkes eşit olduğu hâlde, niçin siyasi sıfatı nedeniyle belediye başkanlarına imtiyaz bekleniyor? Hiç kimse suç işlemekten başıışık değildir. Hukuk devletlerinin sürecini beklemek en doğru olanıdır.

Türkiye demokratik bir hukuk devleti olarak adaletin herkese eşit şekilde sağlanması için güçlü bir yargı sistemine sahiptir. Kendi partilileri tarafından yolsuzlukla suçlanan, cumhuriyet savcılığına şikâyet edilen belediye başkanlarına soruşturma açılması hukukun gereğidir. Suç işlendiğine dair bir iddia varsa savunmanın yapılacağı yer sokaklar değil yargı makamlarıdır. Yargının kendi içerisinde hak arama yolları sonuna kadar açıktır. Suç şüphesi doğuran eylemler karşısında savcılıkların harekete geçmesi, ilgili birimlerin görevini yapması hukuk devletine olan inancın gereğidir.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Vekil, pratikte nasıl olduğuna bakalım, siz kanunu okumayın bize.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) - DEM PARTİ tarafından CHP'li belediyeleri de içererek gündeme getirilen eleştirilerin temelinde belediyelerin hiçbir şekilde denetlenemeyeceği, dokunulamayacağı yönünde bir anlayış yatmaktadır.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Siz herhâlde adliyelere hiç gitmiyorsunuz!

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) - Bu anlayış ne demokratiktir ne de hukukidir. Yerel yönetimler tarafından yürütülen hizmetlerin şeffaf, hesap verebilir ve denetlenebilir olması esastır ancak görüyoruz ki burada esas kaygı yargı süreci değil siyasi pozisyonları koruma telaşıdır. DEM PARTİ grup önerisinde yer alan "CHP'ye yönelik yargısal operasyonlar" ifadesinin kabulü mümkün değildir. Hukukçu bir milletvekili olarak söylemek isterim ki Türk yargısının motivasyon kaynağı operasyon değil hukukun üstünlüğüdür. Biz AK PARTİ olarak hukuk devletinin gücüne ve tarafsız yargının varlığına her zaman inandık, inanmaya da devam ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Bir gün bu devran döner, bu söylediklerinizi hatırlatırız.

BAŞKAN - Sayın Arslan, teşekkür ediyorum.

Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, hatip önergemize atıf yaparak birkaç şeye vurguda bulundu ve en nihayetinde de belediyelerin dokunulmaz olduğuna dair önergemizin bu minvalde kurulduğunu söyledi, başka şeyler de söyledi ama biz böyle bir şey söylemiyoruz. Hiç kimse dokunulmaz değildir, hiç kimse için suç işlediğinde aklansın ya da görmezden gelinsin demiyoruz. Dediğimiz şu: Birincisi, hukukun üstünlüğünü esas alın, en temel ilke bu. İkincisi, masumiyet karinesini esas almanız gerekiyor. Üçüncüsü de tutuksuz yargılama esastır, tutuklama bir istisnadır. Bu kadar büyük kentlerde bu kadar üst üste operasyonlar yapıyorsanız, Adıyaman'daki Belediye Başkanını alıp İstanbul'a götürüyorsanız, Adana'dakini alıp İstanbul'a götürüyorsanız burada artık bir hukuktan, bir yolsuzluk soruşturmasından bahsetmemiz mümkün değil. Burada siyasi saiklerle yürütülüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Kars) - Toparlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Kars) - Sonuçta, bahsettiğimiz, halkın seçilmiş iradesi; sıradan, alelade bir şeyden bahsetmiyoruz. Milyonlarca insanın oy verdiği seçilmiş belediye başkanlarından bahsediyoruz. Sabah kapısını kırmak, onu derdest etmek, gözaltına almak, götürüp günlerce gözaltında tutmak, sonra da tutuklamak, aylarca onun iddianamesini yazmamak, bir de masumiyet karinesini ihlal eder şekilde, suçluymuş gibi basına servis etmenin hiçbir şekilde hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmayacağının altını çizmemiz gerekiyor. Bugün benim başıma gelir, yarın senin başıma gelir. Hukuk herkes için gereklidir. Gücü eline geçiren, her güçlü olan karşıdaki güçsüzü, karşıdaki insanı ezmek için, siyasi rakibini elemek için hukuku kullanırsa burada hukuk devleti ilkesi altüst olur. Bu, demokrasiye darbedir, hukuk devleti ilkesine darbedir. Hukuk, adalet herkese lazım, hepimize lazım. Biz bunu söylüyoruz, önergemiz de bunu söylüyor.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

40.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hatibi dinledim, bazen hukukçu olmak gerekmez, aynı memlekette yaşamak ve meseleleri bir vicdan gözüyle değerlendirebilmek yeter. Şu anda 2019'dan beri Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığını yapmakta olan Zeydan Karalar bir sulh ceza hâkimi önünde. Bu adamın suçlanması ne? On yıl evvel Aziz İhsan Aktaş'la bir sözleşme akdedilmiş ve bu çerçevede para ödenmiş. Peki, soru şu kadar basit: Adı geçen ve savcılık iddianamesine göre bir terör örgütü, bir

örgüt yöneticisi olan Aziz İhsan Aktaş ile Trabzon Büyükşehir Belediyesi, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi, Isparta il Belediyesi, Elâzığ il Belediyesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Günaydın, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - ...Başakşehir, Beşiktaş, Haliliye ilçe belediyeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Yargıtay, Sayıştay, Türk Hava Yolları iş yapıyor; bu adam buralarda tertemiz ama aynı adam CHP belediyesiyle çalıştığı zaman rüşvet veriyor, rüşvet alıyor, ihaleye fesat karıştırıyor. Ne anlatıyorsunuz kardeşim? Bu operasyonlar üzerinden mi bizi susturacaksınız? Bu operasyonlar üzerinden mi bizi ikna edeceksiniz? Milleti bunlar üzerinden mi bir noktaya getireceksiniz? Yaptığınız açıkça bir siyasal operasyondur. Ben size söyleyeyim: En son seçimde aha bu kadar kalmıştınız, bir sonraki seçimde bunu da bulamayacaksınız; bunu da söyleyeyim. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, yerel yönetimlere yönelik yargısal operasyonların yaratacağı tahribatların araştırılması amacıyla 8/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisinin oylamasından önce yoklama yapılmasına dair bir önerge vardır, önergeyi okutup imza sahiplerini arayacağım ve yeter sayıda imza sahibi varsa yoklama yapacağım.

Okutuyorum:

8/7/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanına

Görüşülmekte olan önergenin oylanmasına geçilmeden önce yoklama yapılmak suretiyle toplantı yeter sayısının aranmasını arz ve talep ederiz.

Gökhan Günaydın
İstanbul
İbrahim Arslan
Eskişehir
Mehmet Tahtasız
Çorum
Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu
İstanbul
Ömer Fethi Gürer
Niğde
İzzet Akbulut
Burdur
Nurten Yontar
Tekirdağ

Veli Ağbaba
Malatya
Sibel Suiçmez
Trabzon
Nimet Özdemir
İstanbul
Mühip Kanko
Kocaeli
Nail Çiler
Kocaeli
Yunus Emre
İstanbul
Fahri Özkan
Kırklareli

Aliye Timisi Ersever
Ankara
Özgür Ceylan
Çanakkale
Süleyman Bülbül
Aydın
Harun Özgür Yıldızlı
Kocaeli
Ali Fazıl Kasap
Kütahya
Cumhur Uzun
Muğla

BAŞKAN - İsmi okunan sayın milletvekili işaret buyurursa tespitte kolaylık olur.

Sayın Günaydın? Burada.

Sayın Ağbaba? Burada.

Sayın Ersever? Burada.

Sayın Arslan? Burada.

Sayın Suiçmez? Burada.

Sayın Ceylan? Burada.

Sayın Tahtasız? Burada.

Sayın Özdemir? Burada.

Sayın Bülbül? Burada.

Sayın Yanıkömeroğlu? Burada.

Sayın Kanko? Burada.

Sayın Yıldızlı? Burada.

Sayın Özkan? Burada.

Sayın Yontar? Burada.

Sayın Gürer? Burada.

Sayın Çiler? Burada.

Sayın Emre? Burada.

Sayın Akbulut? Burada.

Sayın Uzun? Burada.

Sayın Kasap? Yok.

BAŞKAN - Dolayısıyla öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, Cumhuriyet Halk Partili yerel yönetimlere yapılan sistematik müdahalelerin araştırılması amacıyla 8/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

8/7/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/7/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Gökhan Günaydın tarafından, Cumhuriyet Halk Partili yerel yönetimlere yapılan sistematik müdahalelerin araştırılması amacıyla 8/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1294 sıra no.lu) Meclis Araştırması Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 8/7/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Yunus Emre'ye söz veriyorum.

Sayın Emre, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, Kuzey Irak'ta şehit düşen askerlerimize rahmet diliyorum, ailelerine sabır diliyorum, milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Geçtiğimiz hafta sonu, yine, belediye başkanlarımıza ve belediye yöneticilerine operasyonlarla karşılaştık; siyasal amaçlarla yargının kullanılmasının yeni bir örneğini gördük. AKP döneminde bunun çok örneklerini gördük; Van Yüzüncü Yıl Üniversitesindeki yargılama süreciyle başlayan Ergenekon, Balyoz, askerî casusluk davasıyla devam eden birçok örneğini gördük.

(Uğultular)

BAŞKAN - Sayın Emre, izin verir misin.

Değerli milletvekilleri, gerçekten Genel Kurulda büyük bir uğultu var. Lütfen, hatibi saygıyla dinleyelim, hatibin anlaşılmasına mâni olacak ses yüksekliğinde konuşmayalım. Saygıyla dinlemeye davet ediyorum.

Sayın Emre, buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçmişte de bugüne benzer şekilde yargı süreçlerine medya manipülasyonları eşlik ediyordu, galiba tek fark geçmişin bavulda belge taşıyan örgüt üyelerinin yerini bugün sosyal medya trolllerinin almasından ibaret.

Değerli arkadaşlarım, aylardır devam eden operasyonların siyasî anlamı ve mesajı çok açık; temel amaç, Türkiye'nin ana muhalefet partisine siyaset yaptırmamak ve siyasî faaliyetlerini felce uğratmak. Adını koymak durumundayız, son gelişmelerin adını koymak durumundayız. Aslında sorun bir rejim sorunu değerli arkadaşlarım, geçmişte seçimler yoluyla iktidara gelenlerin bugün seçimleri kaybettiklerini gördüklerinde sandığı milletin önünden almak istemeleri. Tekrar söylüyorum: Adını koymak durumundayız, Türkiye'de bir rejim değişikliği planı uygulamaya konulmuştur.

2017 Anayasa değişikliğiyle ülkemiz demokrasiden uzaklaştırılmıştı. Özgürlükler bakımından ciddi sorunlar bulunmasına ve ülkemizde siyasî rekabet adil ve özgür olarak gerçekleşmemesine rağmen bugüne kadar siyasî hayatımızda en azından gerçek rekabet koşulları vardı. Bunu nereden görüyoruz? En önemli veri 2018 ve 2023 seçimlerinde seçimlere yüksek halk katılımıydı.

Peki, bugün karşılaştığımız olayı, siyasî rekabetin gerçek olmaktan çıkarılması girişimini nasıl değerlendirmek durumundayız?

Değerli arkadaşlar, iktidar gerçek siyasal muhalefet istemiyor, muvazaa partilerinden oluşan bir siyasî arenayı özlüyor ve bu nedenle de yargı eliyle partimiz üzerinde yoğun bir baskı uyguluyor. Başta Cumhurbaşkanı adayımız Ekrem İmamoğlu olmak üzere belediye başkanlarımız görevden uzaklaştırılıyor, tutuklanıyor; Genel Başkanımıza yeni yeni davalar açılıyor, partimiz kurultay tartışmalarıyla sıkıştırılmaya çalışılıyor. Her şey ortada, ne olup bittiğini çok iyi biliyoruz; CHP'ye yönelik uzun süreli, çok aşamalı ve çok cepheli bir yıpratma savaşı yürütülüyor.

Değerli arkadaşlar, bu kötülüğü milletimize yapmayın. Bütün sorunlarına rağmen on yıllardır bütün vatandaşlarımız Türkiye'yi yönetenlerin sandıktan çıktığını bilirlerdi. Bugün sandıktan çıkacak kişinin aday yapılmaması girişimiyle karşı karşıyayız, bugün sandıkta kazanacak partinin bir asliye hukuk mahkemesi kararıyla fiilî olarak kapatılması tehdidiyle karşı karşıyayız. Bugün hedef, CHP'ye siyaset yaptırmamaktır ama yöntem, 12 Eylülcülerin yaptığı gibi partinin kapısına kilit vurup resmî bir kapatma kararı almak değildir; Cumhurbaşkanı adayını, belediye başkanlarını cezaevine kapatmak, haksız soruşturmalara partimizi meşgul etmek gibi yöntemlerle aynı amaç aslında yerine getirilmeye çalışılıyor.

Değerli arkadaşlarım, yerel yönetimlere yönelik sistemli bir saldırıyla karşı karşıyayız. Terörsüz Türkiye konusu gündeme getiriliyor; terörsüz Türkiye için, Kürt sorununun çözümü için Mecliste bir komisyon kurulması isteniyor ama bu şartlar içerisinde yargı bağımsızlığı ve demokratik ilkeler ayaklar altına alınarak yerel yönetimlere yönelik bir saldırı kampanyası yürütülüyor. Kayyum yönetimleri ülkemizde hâlâ varlığını sürdürüyor. Bu şartlarda Kürt sorunu nasıl çözülecek? Kürt sorununun çözümü için önemli bir gereklilik de yerel yönetimlerin güçlendirilmesidir değerli arkadaşlar. Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı Ekrem İmamoğlu cezaevindeyken Türkiye'de yerel yönetimler nasıl güçlendirilecek? Türkiye'nin en büyük ilçesi Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer cezaevindeyken yerel yönetimler nasıl güçlendirilecek? Türkiye'nin en gelişmiş ilçesi Şişli'nin Belediye Başkanı Emrah Şahan cezaevindeyken yerel yönetimler nasıl güçlendirilecek?

Değerli arkadaşlarım, Esenyurt ve Şişli gibi belediyeler dâhil olmak üzere Türkiye'de birçok belediyede kaymakamlar kayyum olarak belediye başkanlığı koltuğunda otururken yerel yönetimler nasıl güçlendirilecek?

Bugün, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Sayın Demirtaş'la ilgili önemli bir karar verdi. Yanlış hatırlamıyorsam, bu 4'üncü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı Demirtaş'la ilgili. Peki, bu karar ne söylüyor? Diyor ki: "Siyasi çoğulculuğu bastırmak ve demokratik tartışmayı sınırlamak için tutuklu olarak bulunuyor." diyor.

Değerli arkadaşlarım, tekrar dikkatinizi çekmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUNUS EMRE (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Emre, lütfen tamamlayın.

YUNUS EMRE (Devamla) - Dünyanın en prestijli mahkemesi, Selahattin Demirtaş'ın cezaevinde siyasi çoğulculuğu Türkiye'de bastırmak ve demokratik tartışmayı sınırlamak için tutulduğunu söylüyor. Yarın öbür gün bu türden kararlar yine Türkiye'nin önüne gelecek değerli arkadaşlarım.

Hafta sonu yapılan gözaltılarla Cumhuriyet Halk Partili belediyelere ve Cumhuriyet Halk Partililere yönelik yıpratma ve imha savaşı yürütüldüğü açıklıkla görülmüştür. Mesele, CHP'nin ya da belediye başkanlarımızın meselesi değildir. Mesele, rejim değişikliği için yola çıkmış kişilerin durdurulması ve Türkiye'nin tekrar bir demokrasi hattına oturtulması meselesidir. Böyle olduğu için de sadece CHP'nin meselesi değildir; demokrasiye, millî iradeye, hukukun üstünlüğüne inanan bütün vatandaşlarımızın meselesidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Emre, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz talebi, YENİ YOL Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Mesut Doğan'a ait.

Sayın Doğan, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MESUT DOĞAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, hepimiz biliyoruz ki dünyanın hiçbir yerinde hiçbir yetki karşılıksız verilmez. Eğer bir kişiye, bir siyasetçiye veya bir iktidara bir yetki veriliyor ise onun karşılığında mutlaka bir ödev, bir görev, bir sorumluluk da isteniyor demektir. Bu yetki-sorumluluk arasındaki ilişki bakımından en hassas durum şu: Eğer bir kişi veya bir iktidar yetkisini kendisine tevdi edilen sorumluluğun dışında kullanıyor ise o, ihanet içinde demektir ve görevine yapabileceği en büyük ihaneti yapıyor demektir. Her seçim döneminde sandıkta insanlarımız iktidara bir yetki verirler, iktidarların da görevi o yetkiyle beraber sorumluluklarını yerine getirmektir ama belki de bugün AK PARTİ iktidarının yapmakta olduğu en büyük yanlış yetkiyi millet için, ülke için kullanmaktan ziyade sadece ve sadece iktidarını korumak için kullanıyor olmasıdır. Şunu belirtmek isterim ki 86 milyon insanın hakkından ve gücünden kaynaklanan imkânı bir siyasetçinin kendini güçlendirmek için veya rakibini zayıflatmak için kullanması ahlaki olmayan bir davranıştır.

Biz Saadet Partisi olarak 1994 yılında belediyeleri kazandığımızda, ilk gün belediyelerin odalarına "Rüşvet alan da veren de melundur." tabelasını asarak işe başlamış bir siyasi geleneğin devamıyız. Bundan yola çıkarak herkes bilir ve biz -sonuna kadar savunduğumuz biz düstur olarak- elbette ki yolsuzluğa sonuna kadar karşıyız, usulsüzlüğe sonuna kadar karşıyız ama aynı zamanda adaletsizliğe de karşıyız. Bugün belediyelere bir operasyon yapılıyor ama ne hikmettir ki operasyon yapılan belediyeler içerisinde iktidar partisi yok veya daha öncesinde yaşadık, yaşamaya devam ediyoruz; bu ülkede darbeye teşebbüs etmiş bir terör örgütüyle ilgili operasyonlar yapılıyor yani FETÖ'ye yönelik operasyonlar yapılıyor ama içinde hiçbir AK PARTİ'li yok. Bu, milletin aklıyla dalga geçmektir ama zorlayarak kendinizi savunmak için şunu diyor iseniz, "Ya, biz değil, bu konularda adım atan yargıdır." diyor iseniz bunu da söylemeniz mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Doğan, lütfen tamamlayın.

MESUT DOĞAN (Devamla) - Eğer bu ülkede yargının atmış olduğu tüm adımlara ve vermiş olduğu kararlara saygılı iseniz neden peki mahkemelerin suçsuz ilan ettiği insanların görevlerine dönmelerine kanun hükmünde kararnameyle engel oluyorsunuz?

Sözün özü, yirmi üç yıl önce yalandan da olsa millete umut vererek gelmiş olduğunuz iktidarı devam ettirmek için milleti korkutmaya kalktınız ki bu, kendinize de ülkeye de yapabileceğiniz en büyük kötülüktür diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Doğan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'a ait.

Sayın Türkkan, buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, buradan 12 şehidimize rahmet dilemek istiyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Bugün itibarıyla, aralarında İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Ekrem İmamoğlu başta olmak üzere 11 Cumhuriyet Halk Partili Belediye Başkanı tutuklu, 4 Belediye Başkanı ve 1 Belediye Başkan Vekili gözaltında. Zannediyorum Adıyaman'la ilgili bir karar verilmiş, diğerleriyle ilgili henüz bir karar duymadım ben.

Enteresan bir durum. Bakın, Belediye Başkanını tutukluyorsunuz, yetmiyor, Başkan Vekilini tutukluyorsunuz; Belediye Başkanının avukatını tutukluyorsunuz, yetmiyor, avukatın da avukatını gözaltına alıyorsunuz. Yani, ne kadar enteresan bir düzene geldik.

Böyle bir tabloya bakınca burada bunun bir yolsuzlukla mücadele olmadığını çok rahat görebilirsiniz. Bu, bir hukuki süreç işi değil; hukukçular var burada, daha iyi görebilirler. Bu "terörle mücadele" adı altında sunuluyorsa size yalnız gülerler; her gün Abdullah Öcalan'la enseye tokat muhabbet ederken buraya "terörle mücadele" diyemezsiniz, millet sizi ondan meneder bir kere. Bu bir proje, muhalefete diz çöktürme projesi, iktidara biat etmeyi tasfiye etme projesi. Bu her alanda böyle; iş dünyasında da böyle, siyasette de böyle. İktidara biat etmiyorsanız, diz çökmüyorsanız sizi mahvedeceğiz söylemleri bu.

Şimdi size bir isim vereceğim, Aziz İhsan Aktaş; bu adam çay ocağı işletmecisi, birdenbire bu adam kamu ihaleleriyle büyüyen birisi. 15 milyar liralık ihale almış şimdiye kadar. Bunun 12 milyarını AK PARTİ'li belediyelerden almış, 3 milyarını CHP'li belediyelerden almış ama ne kadar ilginç bir şey ki bütün rüşveti de 3 milyar liralık iş aldığı CHP'li belediyelere vermiş. Yahu, evde anlatsanız vallahi çocuklarınız size güler "Ya, baba yapma, bu kadar da olur mu?" der. (CHP sıralarından alkışlar) Anlatmayın sakın, çocukları hayalisükûta uğratmayın. Şimdi soruyorum: Bu adamı kim palazlandırdı ya? Şimdi dışarıda, saldırdı. Onun himayesinde kimler var, bir de ona bakmak lazım. Bu adamın himayesinde, bakmakla mükellef olduğu, kendisine yandaş yaptığı AK PARTİ'liler var mı; onlar da kim, bir de ona bakmak lazım. Ama bir gün bağımsız yargı gelecek, onları da ortaya çıkaracak.

Şimdi, eğer ortada bir suç varsa buna hiç kimsenin itirazı olmaz ama siz sadece muhalefeti hedef alıyorsanız bunun ismi "hukuk" falan değil bunun ismi "sopa" olur. Size tarihten bir örnek vereceğim, Mohaç Savaşı; tarihin en kısa savaşıdır, bir gün sürmüştür sadece, Osmanlı'nın büyük bir zaferidir. Kanuni ve Pargalı var; savaş planı yapıyorlar, Pargalı diyor ki: "Şuradaki şu alanı askersiz alan bırakalım." Kanuni şaşırıyor, "Ya, savaş anında onlar arkadan çevirir." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Türkkan, lütfen tamamlayın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Pargalı diyor ki: "Hayır, orada karşıya bir nefes alanı bırakmamız lazım, bir kaçış alanı bırakmamız lazım. Eğer olmazsa bunlar göğüs göğüse öyle bir mücadele ederler ki bizi yerle yeksan ederler." Bakın, buradan şunu söyleyeceğim size: Siz muhalefete, halkın yarısının iradesine bir nefes borusu bile bırakmıyorsunuz. İşte, bırakmadığınız o halk, o millet sizinle ölümüne mücadele eder ve sizi yerle yeksan eder. Sakın yapmayın! Sakın yapmayın! Bugün bir partiyi değil, bir belediyeyi de değil, bu milletin seçme hakkını, adalet duygusunu ve millet iradesini savunuyoruz biz, savunduğumuz bu ve bunu açıkça söylüyorum. Bunu daha önce sosyal medyada da yazdım: Sayın Erdoğan'a, Türk milletine kötülük yapmak üzere plan yapan bir gizli el var; evet, onun iradesi dışında da gelişen bir gizli el var. Gelin, Sayın Erdoğan'ın etrafını kuşatan bu gizli elin bu millete kötülük yapmasına fırsat vermeyin.

Hepinize teşekkür ediyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkkan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'a ait.

Sayın Kunt Ayan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de seçmen iradesinin en fazla gasbedildiği partinin vekili olarak konuşuyorum. 2016 yılında ilan edilen olağanüstü hâl sürecinden bu yana kayyum siyaseti DEM PARTİ'li belediyelerle başladı. Bugün hâlen 11 belediyemiz kayyumlarla yönetiliyor ve milyonlarca DEM PARTİ'li seçmenin iradesi açıkça gasbediliyor. Elbette ki bu kötü deneyimin hiçbir siyasi parti tarafından deneyimlenmesini istemeyiz. Sadece istememekle de kalmayız, aynı zamanda bu zihniyetle, bu kayyum anlayışıyla da mücadele etmeye devam edeceğimizi ifade edelim.

Evet, değerli arkadaşlar, Abdurrahman Tutdere; kimdi Abdurrahman Tutdere? 80 bin kişinin hâlen konteynerlerde yaşadığı Adıyaman Belediyesinin Başkanıydı. O, AKP tarafından daha önce talan edilen Adıyaman'ı ayakta tutabilmek için, depremzedelere yardım edebilmek için mücadele eden bir Belediye Başkanıydı. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Az önce ev hapsi kararı verildi kendisi hakkında ve bu mücadelesi aslında ne yapılmaya çalışıldı? Güya "yolsuzluk" adı altında sekteye uğratılmak istendi.

Yine, Zeydan Karalar; iki dönemdir Adana gibi büyük bir kentin seçilmiş Belediye Başkanı. An itibarıyla Sulh Ceza Hâkimliğine tutuklama talebiyle gönderilmiş durumda.

Muhittin Böcek; Antalya halkının oylarıyla göreve gelmişti. Ne yaptınız peki siz? Adına "hukuki operasyon" dediniz. Oysaki tamamen siyasi saiklerle, hukuk kılıfı altında tutuklamalar ve gözaltılar gerçekleştiriyorsunuz. Gizli tanık beyanları ve mesnetsiz iddialarla yürütülen bu süreç bir yargılama değil açıkça bir tasfiye operasyonudur. (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülkede her siyasi operasyonun ardından Adalet Bakanı çıkıp açıklama yapıyor, diyor ki: "Türkiye bir hukuk devletidir." Daha henüz yapmadı bu açıklamayı, eli kulağında, yapacak. Ben bu açıklamayı yaptıktan sonra soracağım şu soruların cevabını da istiyorum Sayın Yılmaz Tunç'tan -henüz eli kulağında- bakın, soruyorum soruyu: Neden bu gizli tanık dışında hiçbir delil olmayan dosyalardan belediye başkanları aylarca hatta yıllarca tutuklu kalıyor? Neden masumiyet karinesi yok sayılarak dört bir yandan algı operasyonu yapılıyor? Üç günde bir "Bu ülke hukuk devletidir." diyeceğinize çıkın, bunun açıklamasını yapın. "Sadece muhalif partilere soruşturma açılmıyor." dediler. Hemen İçişleri Bakanlığı bir açıklama yaptı, dedi ki... Yani şunu biz söyleyelim: Türkiye'de 1.394 belediye var,

bunun 505 tanesi AK PARTİ'ye ait. İçişleri Bakanlığı şöyle bir açıklama yaptı: 2024 yılı itibarıyla 59 AKP'li belediye başkanı hakkında soruşturma izni verildiğine dair bir açıklama yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kunt Ayan, lütfen tamamlayın.

DİLAN KUNT AYAN (Devamla) - Peki, soruyoruz o hâlde ya: Bu 59 AKP'li başkandan hangisinin evi sabah saat beşte yüzlerce polis tarafından basıldı? Hangisi gözaltına alınırken canlı yayınlarda linç edildi? Hangisi daha ifade vermeden tutuklama kararı verildi? Neden AKP'li belediyelerde bu yolsuzluk görmezden geliniyor diye soruyoruz size? Yine, masumiyet karnesi neden sadece iktidar mensupları için geçerli? Bunun cevabını vermeniz gerekiyor sizin. Biz buradan açıkça ifade ediyoruz: Bu açık açık, iktidardan düşme korkusuyla yapılan operasyonun tam da ismidir. Evet, çok açık söylüyoruz: Seçme hakkı gasbedilemez. Yerel yönetimler siyasi kararlarla zapt altına alınamaz. Bu yalnızca bir siyasi parti mücadelesi değil demokrasiye, hukuk devletine, halk iradesine sahip çıkma iradesidir. Biz bu mücadeleyi her alanda sürdürmeye devam edeceğiz. Kayyumlar gidecek, halk kalacak! (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kunt Ayan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili İsmail Erdem'e ait.

Sayın Erdem, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikli olarak, metan gazı sebebiyle şehit düşen kahraman askerlerimize Allah'tan rahmet diliyorum; ailelerine, askerlerimize ve yüce milletimize başsağlığı diliyorum.

CHP Grubunun sunduğu Meclis araştırması önergesi siyasi kaygılarla hazırlanmış, gerçeklerle örtüşmeyen iddialardan ibarettir. Bu iddialara karşı tutumumuzu ifade etmek ve önergeye katılmadığımızı belirtmek üzere söz almış bulunuyorum. Önergede yer alan söylemler hukuk devleti ilkesine ve yargının bağımsız işleyişine karşı ağır ithamlar içermektedir. Kamuoyunu siyasi mağduriyet algısı üzerinden yönlendirme çabasıdır. Öncelikle şunu belirtmek isterim: Seçimle göreve gelen herhangi bir kişinin görevden alınması veya uzaklaştırılması sevinilecek bir durum değildir, hangi partili olursa olsun.

Değerli milletvekilleri, CHP'nin öne sürdüğü gibi, bir sistematik baskı veya seçilmiş iradeye müdahale söz konusu değildir.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Allah Allah!

İSMAİL ERDEM (Devamla) - Türkiye Cumhuriyeti devleti demokratik bir hukuk devletidir. Belediye başkanları dâhil tüm kamu görevlileri hakkındaki soruşturmalar yargının bağımsız kararlarıyla yürütülmektedir. Hiçbir kimse siyasi görüşünden dolayı değil, hakkında somut iddialar veya deliller varsa yargılanmaktadır. İstanbul ve birçok belediye yönetimi hakkında somut iddialar varken ve konular yargıya intikal etmişken bu davaların siyasi olduğunu düşünmek doğru değildir. Eğer bir belediye başkanı kamu kaynaklarını kötüye kullanıyor, usulsüz ihale yapıyor, yasa dışı yapılarla ilişki kuruyorsa onun hukuk önünde hesabını vermesi gerekir.

Kıymetli milletvekilleri, CHP'nin önergesinde yer alan birçok unsur çarpıtılmıştır. Örneğin, sokak hayvanlarına ilişkin düzenleme belediyelere yük getirmek için değil vatandaşlarımızın can güvenliği ve kamu sağlığını korumak için hazırlanmıştır. Enerji yatırımları veya kreşlerle ilgili konular da tamamen teknik ve kurumsal koordinasyonu esas alan düzenlemelerdir. Çıkarılan tüm yasalar tüm belediyeleri bağlar; CHP'si, AK PARTİ'si, MHP'si veya DEM'lisi değil tüm belediyeler ve kamu kuruluşları için geçerlidir. İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerde vatandaşlarımız hizmet beklerken belediyeciliği sosyal medya yönetimine indirgemek vatandaşa karşı bir saygısızlıktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hukuk devletinde kamu görevlileri görevini hukuk ve kanunlar çerçevesinde yürütmekle sorumludur. Yargı makamları delil varsa kim olursa olsun gereğini yerine getirmek zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Erdem, lütfen tamamlayın.

İSMAİL ERDEM (Devamla) - Sadece CHP'li değil tüm partili belediye başkanları hakkında incelemeler, soruşturmalar yapılmaktadır ve görevinden alınan farklı partiden de belediye başkanları vardır, geçmişe bir bakmakta fayda var.

Sonuç olarak, bu önerge başarısız belediyeciliği perdeleme ve siyasi sorumluluktan kaçma çabasıdır. Hukuku yıpratmak, yargıyı töhmet altında bırakmak kimseye fayda sağlamaz. Milletimiz kimin gerçekten hizmet ettiğini çok iyi bilmektedir. Bir kişi, herhangi birisi olabilir, bilerek isteyerek yanlış yaparsa kim olursa olsun onun arkasında durulmamalıdır der, yüce Meclisi saygıyla muhabbetle selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Erdem, teşekkür ediyorum.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Toplantı yeter sayısı talep ediyoruz.

BAŞKAN - Evet, 20 kişi ayakta mı bir bakalım.

Evet, önerinin oylamasından önce yoklama talebi vardır, bakacağım.

Sayın Günaydın, Sayın Kanko, Sayın Timisi Ersever, Sayın Arslan, Sayın Suiçmez, Sayın Tahtasız, Sayın Özdemir, Sayın Bülbül, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Çan, Sayın Yontar, Sayın Uzun, Sayın İsmail Atakan Ünver, Sayın Taşkent, Sayın Emre, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Kılınç, Sayın Arpacı, Sayın Karasu, Sayın Çiler.

Şimdi yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, pusula gönderen sayın vekillerin Genel Kuruldan ayrılmamasını rica ediyorum. Burada olup olmadıklarını ayrıca arayacağım.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Süre bitti Başkanım, süre bitti!

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, süre bitti ama listede karşılaştırma yapıyorlar pusulalar ile elektronik sistemden girenleri, ondan sonra açıklayacağım.

Değerli milletvekilleri, şimdi pusula gönderen sayın milletvekillerinin isimlerini ve seçim bölgelerini okuyorum:

Yusuf Ziya Aldatmaz, Bartın? Burada.

İbrahim Özyavuz, Şanlıurfa? Burada.

Evet, değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, Cumhuriyet Halk Partisi yerel yönetimlere yapılan sistematik müdahalelerin araştırılması amacıyla 8/7/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisi vardır, öneriyi okutup işleme alacağım.

Öneriyi okutuyorum...

(YENİ YOL milletvekillerinin Başkanlık kürsüsü önünde toplanmaları)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, siz uzmanlarla konuşun, bir sorun yok. Her zamanki uygulamamız, doğru yaptık, bir yanlışlık yok.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Başkanım, ama Başkan sayılmıyor ki.

BAŞKAN - Efendim, sayılmıyor, ben sayılmıyorum. Bura, 2 kişi sayılıyor.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - O 2 kişinin 1'i sisteme giren arkadaşımız Başkanım, sisteme girende mükerrer var.

BAŞKAN - Yahu arkadaş, öyle değil ya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Öyle Başkanım.

BAŞKAN - Lütfen yani...

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, yapılan yoklama işleminde İç Tüzük'e ve Anayasa'ya aykırı bir durum olmadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Bizim yıllardır uyguladığımız, İç Tüzük'te... Divanda olan 2 kâtip üye daima var sayılır. Divanda varlar, var sayılırlar ve 20 üye geldiği zaman 22 yapar, 178 olduğu zaman da 200'e tamam olur; bu, Meclisin devamlı kadim uygulaması çünkü burada olan birisinin yok sayılabilmesi mümkün değil. Ben, Başkanlık Divanını yöneten olarak oy kullanmıyorum ama 2'si var. O yüzden de işlemimizde İç Tüzük'e ve Anayasa'ya bir aykırılık yoktur, yapılan işlem tamamen doğrudur.

Tekrar Genel Kurulun bilgisine arz ediyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

5.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 215, 216, 124, 206 ve 189 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 2'nci, 3'üncü, 4'üncü, 5'inci ve 6'ncı sıralarına alınmasına, bastırılarak dağıtılan 217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ise kırk sekiz saat geçmeden aynı kısmın 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine; 216 ve 217 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine, 217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

BAŞKAN - Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini okutup işleme alacağım.

Öneriyi okutuyorum:

8/7/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/7/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Özlem Zengin
İstanbul
AK PARTİ Grubu
Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 215, 216, 124, 206 ve 189 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 2'nci, 3'üncü, 4'üncü, 5'inci ve 6'ncı sıralarına alınması, bastırılarak dağıtılan 217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ise kırk sekiz saat geçmeden aynı kısmın 1'inci sırasına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

8 Temmuz 2025 Salı günü (bugün) birleşiminde 217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

9 Temmuz 2025 Çarşamba günü birleşiminde 217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

16 Temmuz 2025 Çarşamba günü birleşiminde 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

17 Temmuz 2025 Perşembe günü birleşiminde 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Haftalık çalışma günlerinin dışında, 18 Temmuz 2025 Cuma, 19 Temmuz 2025 Cumartesi, 20 Temmuz 2025 Pazar ve 21 Temmuz 2025 Pazartesi günleri saat 14.00'te toplanması ve bu birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan işlerin görüşülmesi,

18 Temmuz 2025 Cuma günü birleşiminde 216 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

19 Temmuz 2025 Cumartesi günü birleşiminde 216 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

20 Temmuz 2025 Pazar günü birleşiminde 124 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

21 Temmuz 2025 Pazartesi günü birleşiminde 206 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

22 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde 189 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

22 Temmuz 2025 Salı günü birleşiminde 189 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 23 Temmuz 2025 Çarşamba günü birleşiminde 189 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

23 Temmuz 2025 Çarşamba günü birleşiminde 189 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 24 Temmuz 2025 Perşembe günü birleşiminde 189 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

216 ve 217 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetvellerdeki şekliyle olması,

217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla iki konuşmacı tarafından kullanılabilmesi önerilmiştir.

217 Sıra Sayılı Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
BÖLÜMLER	BÖLÜM MADDELERİ	BÖLÜMDEKİ MADDE SAYISI
1.BÖLÜM	1 ila 11 inci maddeler	11
2.BÖLÜM	12 ila 22 nci maddeler	11
TOPLAM MADDE SAYISI		22

216 Sıra Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 635 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		
BÖLÜMLER	BÖLÜM MADDELERİ	BÖLÜMDEKİ MADDE SAYISI
1.BÖLÜM	1 ila 12 nci maddeler	12
2.BÖLÜM	13 ila 24 üncü maddeler	12

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, İç Tüzük'ün "Yoklama" başlıklı 57'nci maddesinin üçüncü fıkrasına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, önerinin görüşmelerine geçilmeden önce, biraz önce izahat verdiğim hususla ilgili, İç Tüzük'ün "Yoklama" başlıklı 57'nci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi "Oturumu yöneten Başkan ve diğer Başkanlık Divanı üyeleri toplantı yeter sayısına dâhil edilir." hükmünü amirdir. Buna göre, 20 tane yoklama isteyenlerin imzası, geri kalanı da 177 yapıyor, 3 tane de burada, Divanda bulunan üye ancak iktidar grubuna mensup üyelerimiz daima yoklamaya girdikleri için o da kontrol ediliyor, düşülüyor; dolayısıyla 178 olduğunda -şimdi Nermin Hanım burada var, ben varım, başka zaman başka arkadaşlar, bizler de yoklamaya girmediklerimiz için otomatik olarak yoklamada var sayılıyor İç Tüzük gereği- 178'i bulduğumuzda yoklama yeter sayısı var demektir.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

5.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 215, 216, 124, 206 ve 189 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 2'nci, 3'üncü, 4'üncü, 5'inci ve 6'ncı sıralarına alınmasına, bastırılarak dağıtılan 217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ise kırk sekiz saat geçmeden aynı kısmın 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine; 216 ve 217 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine, 217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Şimdi öneri üzerinde ilk söz talebi, YENİ YOL Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'e ait.

Sayın Ekmen, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubunun çalışma önerisi üzerine söz almak için huzurunuzdayım.

Aslında iki hafta önce de AK PARTİ bir öneri vermişti ve iki hafta önce biz burada 31 Temmuz'a kadar Meclisin hangi disiplinle çalışacağına dair bir kararı AK PARTİ'li arkadaşların oylarıyla almıştık. Bugün gelen bu öneri ile bir önceki arasındaki fark ne? Bence aradaki fark şu: Yönünü bilememek, menzilini bilememek, ne yapacağını bilememek. Başkanlık sistemine geçeceğimiz zaman Cumhurbaşkanlığı sisteminde yürütme ile yasamanın birbirinden kati bağlarla ayrılacağı konuşulmuştu. Biz, bugün itibarıyla, yürütmenin yasamadan koptuğunu, yürütme ile yasama arasında Sayın Bakanların Mecliste temsili dâhil hiçbir konuda olumlu bir örneğe rastlanmadığını ama yasamanın da yürütmenin tahakkümünden kurtulamadığını görüyoruz. Mesela, arkadaşlar, dört haftadır her Danışma Kurulunda kıymetli AK PARTİ'li Grup Başkan Vekillerine diyoruz ki 1 Temmuz'da Meclis kapanıyor, bu Meclisi ne kadar süreyle çalıştırmak istiyorsunuz, hangi gündemle çalıştırmak istiyorsunuz? Yani istişareden vazgeçtik, bir kanun teklifinin gruplarla konuşulmasından, komisyonda tekliflerin dikkate alınmasından, Genel Kurulda değişiklik önerilerinde ortaklaşmaktan vazgeçtik; bu Meclisi hangi güne kadar ve hangi gündemle çalıştırmak istiyorsunuz? Alabildiğimiz bir cevap yok. Yirmi altı saat kesintisiz Maden Yasası görüşüldüğünde Komisyon Başkanı gece dörtte bu minvalde yaptığım bir konuşmaya "Biz de bilmiyoruz ki." diye cevap verdi. Evet, işte tam anlamıyla vahamet budur, siz de bilmiyorsunuz ki. Meclisin gündemini AK PARTİ grup yönetimi tayin edemiyorsa, şu arkada yapılan Danışma Kurulu toplantılarında "Arkadaşlar, üç hafta daha toplanacağız, şu 3 paketi geçirmek istiyoruz." diyemiyorsa bu Meclisi kim yönetiyor? Hadi kimin yönettiğinden vazgeçtim, hangi akılla yönetiyor? (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Mesela soruyorum size: Trafik cezalarındaki artırıma dair Karayolları Kanun Teklifi niçin İçişleri Komisyonuna gitmedi, Adalet Komisyonuna geldi? Bir sayın bakan ile bir komisyon başkanı arasındaki problem İç Tüzük'ün ihlalini doğuracak bir şeye sebebiyet verebilir mi? O teklifin Adalet Komisyonunda ne işi var? Soruyorum size: Geçen hafta "Maden Yasası'nı buradan geçireceğiz." dediniz, bu hafta niçin geri çekiyorsunuz? Geçen yıl bugünlerde Öğretmenlik Mesleği Kanunu için kıyamet koptu, kanun tamamlanamadan süre geçti. Soruyorum size: İki hafta önce 31 Temmuz'a kadar çalışmak istiyordunuz, şimdi 23 Temmuz'a kadar çalışmak istiyorsunuz. Bence temmuz ağustos sürekli çalışalım ama problem ne? Problem, bu yıl boyunca yargısal operasyonlar nedeniyle Meclisin çalışmasına izin vermediniz. Yeri geldi, MHP yeter sayı istedi; yeri geldi, AK PARTİ bilerek Meclisi boşalttı ve Meclisi çalıştırmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ekmen, lütfen tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Şimdi ise alelacele işler yapılmaya çalışılıyor.

Şimdi, buyurun size bir fırsat: Az sonra İç Tüzük 37'ye göre, İstanbul Milletvekili Sayın İsa Mesih Şahin'in nevrusun bayramı olarak kabulüyle ilgili teklifi doğrudan görüşülecek; CHP'nin teklifi var, Sayın Serkan Bayram'ın, AK PARTİ'nin teklifi var; DEM'in birçok teklifi var, YENİ YOL'un, Selçuk Özdağ'ın teklifi var, MHP bu konuyu destekliyor, Sayın Cumhurbaşkanının beyanları var.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Biz de destekliyoruz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - İYİ Parti de destekliyor.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Az sonra İç Tüzük 37'ye göre biz bunu doğrudan kabul etsek ve nevrusun resmî bir bayram olarak ilanını kabul etsek neyiniz eksilecek? İlla da altında sizin imzanız olan bir teklif mi geçecek buradan? Ha, HÜDA PAR'lı arkadaşlar da orada oturuyorlar.

Türkiye'den gidip soykırımda katilce savaşan ve insan öldürenlerle ilgili hiçbir adım atılmadı. Burada İç Tüzük 37'de bir tiyatro oynandı, o önerge doğrudan görüşmeye alındı, niçin ilerlemiyor? Niçin Türk vatandaşı olup hâlâ Gazzeli çocukları öldüren katiller aramızda dolaşıyor? Neyin bedelini ödüyorsunuz? Bilemiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Yönünü bilmeyene, menzilini bilmeyene kimse yardımcı olamaz, biz de olamayız. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ekmen, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, İYİ Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'a ait.

Sayın Kırkpınar, buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Mevcut iktidar partisi yani AK PARTİ'nin getirdiği bu önergeyi aslında neye benzetiyorum biliyor musunuz? Bugünkü ekonomi yönetimine. Ama ben sayısal üstünlüğünüzün nerelere taşıdığını, nelerle Meclisi meşgul ettiğinizi, canınızın istediği zaman ortadan kaybolduğunuzu... Bir kanun maddesi oylanacaksa şu arkada gördüğünüz kapılardan -karşıdan bakıyoruz- hızlı bir şekilde içeri girip "Biz ne kullanacağız?" diye birbirinize soruyorsunuz.

Ben şimdi size İzmir'den bahsedeyim: İzmir Aliağa'da sökümlü planlanan asbestli, İngiliz Kraliyet donanmasına ait "HMS Bristol" adlı gemiden bahsetmek istiyorum çünkü Aliağa'da zehirli gemilerin sökümlü halk sağlığını hiçe sayan kara bir düzen olmaktan öte artık ulusal bir güvenlik meselesi hâline gelmiştir. İzmir Aliağa'ya getirilen "HMS Bristol" adlı savaş gemisi âdeta zehirli bir mirasın sembolüdür. Bu gemi, İngiltere'nin kendi topraklarında sökmediği, sökmediği yalnızca paslanmış bir savaş gemisi değil aynı zamanda asbest ve toksik maddelerle dolu bir enkazdır. HMS Bristol envanterinde yüzlerce noktada asbestli malzeme tespit edilmiştir; bu maddeler, bulunduğu geri dönüşü olmayan sağlık sorununa yol açan maddelerdir. Bu gemi, kanserojen bir bomba gibi Aliağa'ya demirlemiştir. Bu, halk sağlığına karşı açık bir tehdittir. 1973'te hizmete giren HMS Bristol 2020'de emekliye ayrılmıştır. Gemi açık ihaleyle Türkiye'ye gönderilmiştir. Peki, neden Türkiye seçilmiştir? Çünkü biz hâlâ emperyalist ülkelerin zehirli hurdalık politikalarına sessiz kalıyoruz çünkü ucuz iş gücü, zayıf çevre denetimleri ve hukuki boşluklar gelişmiş ülkelerin zehirli atıklarını bize yönlendirmesini kolaylaştırıyor. Para hırsızın yüzünden doğamıza, halk sağlığına ve gelecek nesillerimize ihanet ediyorsunuz. Son yirmi yılda İngiltere'den Türkiye'ye gönderilen 25 savaş gemisi Aliağa'da söküldü. Türkiye, gelişmiş ülkelerin zehirli atık çöplüğü müdür? Basel Sözleşmesi'ne taraf olan ülkemiz tehlikeli atıkların ithalatını yasaklamışken neden bu sözleşmenin hükümlerini fiilen ihlal etmektedir. Buradan yetkililere sesleniyorum: HMS Bristol'ün söküm işlemi derhâl durdurulmalıdır. Sorumlular yargı önüne çıkarılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kırkpınar, lütfen tamamlayın.

HÜSMEN KIRKPINAR (Devamla) - Tesislerin lisanslandırılması ve faaliyetlerinin denetlenmesi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının sorumluluğundadır. Aliağa'daki gemi söküm tesisleri neden hâlâ kuru, havuzsuz, denetimsiz ve şeffaflıktan uzak şekilde çalıştırılmaktadır? Gemiye ait tüm denetim raporları ve envanter bilgileri kamuoyuyla paylaşılmalıdır. Gemi söküm işlemleri yalnızca Türk bandıralı gemiler için yapılmalıdır. Aliağa'daki 22 gemi söküm tesisi, çevresel ve sağlık denetimlerinden geçirilmelidir. Türkiye'nin onuru bu kadar ucuz değildir. Türkiye zehirli gemilerin mezarlığı olmayacak kadar değerlidir.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kırkpınar, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'e ait.

Sayın Sakik, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SİRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, sevgili milletvekili arkadaşlarım; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

12 genç asker yaşamını yitirdi. Ben bunlara Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine sabır diliyorum. Acaba bu kadar önemli görüşmelerin yapıldığı, diyalog ve müzakereyle sorunların çözüldüğü, silahlara veda edildiği bir süreçte bu askerleri ölüme gönderenlerin, onların ölümünde imzası olanların bu topraklarda günahı yok mudur? Diyalog ve müzakereyle sorunlar çözülürken sürekli bu ölümü yoksul Anadolu çocuklarına yaşatanlar vallahi tarih önünde de yargı önünde de mahkûm olacaklar.

Sevgili arkadaşlar, bugün, tam bundan otuz dört yıl önce Halkın Emek Partisini kurduğumuzda yol arkadaşım olan Vedat Aydın'ın ölüm yıl dönümü. Vedat'ı alıp götürdüler, bir itirafçının beyanlarıdır. Sizden ricamdır, ekranlarının başında olanlar, sizden de ricam; Google'a girin, Youtube'a girin ve burada "Murat Demir" diye girin, bakın, devletin nasıl cinayetler işlediğini görürsünüz. Şimdi, Murat Demir anlatıyor: "Diyarbakır'daydık, bize talimatlar verildi. Gece Vedat Aydın'ı evden aldık. Vedat'ı öldürmemiz için talimat verilmişti. Nedeni de şuydu: Kürtlere gözdağı verecektik, bir daha kimse sokaklarda olmasın. 5 Temmuz akşamı evden alıp götürdük. Kimler vardı? JİTEM'den Yeşil vardı, Cem Ersever vardı, JİTEM'den birçok insan vardı. Vedat'ı aldık, götürdük, Elâzığ'ın Maden ilçesine götürdük. Orada bir gece boyu ona işkence ettik, ayın 6'sında onu katlettik ve 7'sinde biz de gidip Vedat'ın cenazesini aldık. Ayın 10'unda da Vedat'ı Diyarbakır'da büyük bir cenaze töreniyle... Ama biz şunu hesaplayamadık: Oraya 300-500 insan gelir, onların üzerine de ateş ederiz, Kürtler korkar ve ürkerler..." Onlar Kürtleri tanımıyorlardı, Sur'a cenazeye 300-500 bin insan gelmişti, ben de oradaydım ve hepimizin üzerine ateşler açıldı, onlarca arkadaşım orada yaşamını yitirdi, ben de ağır yaralıydım. Hepimizi yere yatırmışlardı, taşıyorlardı; uzun uzun bıyıklı insanların ellerinde uzun namlulu silahlar vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Sakik, lütfen tamamlayın.

SIRRI SAKİK (Devamla) - "Öldürün Kürtleri." diyorlardı ve o gün onlarca Kürt katledildi, onlarca Kürt.
SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Sırrı yapma ya, yapma!
SIRRI SAKİK (Devamla) - Evet, evet; bunlara bakın.
SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Yapma ya!
KEMAL ÇELİK (Antalya) - Yalan!
SIRRI SAKİK (Devamla) - Niye tepki gösteriyorsunuz? Bir tarihî dönemi anlatıyorum size.
SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Biz neler konuşuyoruz, sen ne konuşuyorsun ya!
SIRRI SAKİK (Devamla) - Bir tarihî dönemi anlatıyorum.
SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Şimdi bunun zamanı mı?
SIRRI SAKİK (Devamla) - Başkanım, lütfen müdahale eder misiniz.
BAŞKAN - Siz Genel Kurula hitap edin.
KEMAL ÇELİK (Antalya) - Ya, provokatörlük yapma ya!
SIRRI SAKİK (Devamla) - Şimdi, geçmişimizi bileceğiz. Ben devlet içerisinde örgütlenip halkı katledenleri söylüyorum. Siz niye rahatsız oluyorsunuz bundan? Neden rahatsız oluyorsunuz?
SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Zamanlama yanlış, zamanlama.
SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - İleriye bak, ileriye!
SIRRI SAKİK (Devamla) - Ben o gün bunları yaşayan birisiyim, yaralı birisiyim ve bunlar niye sizi rahatsız ediyor?
KEMAL ÇELİK (Antalya) - Sen ne yapmak istiyorsun? Niyetin ne senin, senin niyetin ne? Neden rahatsızsın sen?
SIRRI SAKİK (Devamla) - Onlar bu dönemde yapıldı diye sizin bunların üstünü örtmek gibi bir göreviniz mi var?
KEMAL ÇELİK (Antalya) - Ayıp, ayıp!
SIRRI SAKİK (Devamla) - Şimdi, peki, siz nasıl yüzleşeceksiniz? Neden? Bakın, 20 bin faili meçhul cinayet oldu ve işte bu cinayetlerin failleri kimler? Devlet içerisinde örgütlenip JİTEM'i kuran ve orada...
KEMAL ÇELİK (Antalya) - Onlar bitti.
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BAŞKAN - Sayın Sakik, teşekkür ediyorum.
SIRRI SAKİK (Devamla) - Bakın, o dönemi anlatıyorum ama sizin döneminizde de aklandılar, hepsi zamanaşımından aklandı. Niye rahatsız oluyorsunuz?
BAŞKAN - Sayın Sakik...
KEMAL ÇELİK (Antalya) - Provokatörlük yapma, provokatörlük yapma!
SIRRI SAKİK (Devamla) - Ben o dönemi anlatıyorum.
BAŞKAN - Sayın Sakik, süreniz doldu.
SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Zamanlama yanlış. Zamanlama iyi değil, zamanlama.
BAŞKAN - Evet, değerli milletvekilleri, sayın hatibin süresi doldu, lütfen...
SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Zamanı değil.
SIRRI SAKİK (Devamla) - Siz de devletten geliyorsunuz ya, devlete tek bir laf etmezsiniz.
BAŞKAN - Sayın Sakik...
SIRRI SAKİK (Devamla) - Devlet içerisinde örgütlenen karanlık bir birim vardır, adı "JİTEM"dir.
BAŞKAN - Sayın Sakik...
SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Yanlış konuşuyorsun.
SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Zamanlama iyi değil.
SIRRI SAKİK (Devamla) - Sizin de bizim de başımıza belaları ören onlardır.
BAŞKAN - Sayın Sakik, süreniz doldu, lütfen...
SIRRI SAKİK (Devamla) - Lütfen ya...
SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Bakın, yanlış konuşuyorsun, yanlış zamanda konuşuyorsun.
SIRRI SAKİK (Devamla) - Ayıp ya!
SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Haddini bil!
SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Zamanlama iyi değil, zamanlama.
SIRRI SAKİK (Ağrı) - Bununla barış sağlayacaksınız değil mi? Buna bile tahammülünüz yok sizin ya!
BAŞKAN - Evet, şimdi diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Ednan Arslan'a ait.
Sayın Arslan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)
CHP GRUBU ADINA EDNAN ARSLAN (İzmir) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.
Ben de konuşmama başlamadan önce, şehit olan 12 askerimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı, sabır diliyorum.
Milletimizin başı sağ olsun.

Ben bugün burada birçoğunuzun çok yakından tanıdığı birisinden bahsetmek istiyorum: Adıyaman Belediye Başkanımız Abdurrahman Tutdere. Abdurrahman Tutdere hem 27'nci hem de 28'inci Dönemde bu Parlamentoda görev yapmış; beyefendiliğiyle, nezaketiyle, birçok arkadaşımızla kurmuş olduğu iyi ilişkilerle herkesin gönlünü kazanmış bir kardeşimiz. Ben burada Abdurrahman Tutdere için kötü söz söyleyecek bir parlamenter olduğuna da inanmıyorum ama gelin görün, o bizim sevdiğimiz, bu Parlamentonun bir parçası olan Abdurrahman Tutdere'nin evine adi bir suçlu gibi sabahın beşinde baskın yapılarak çocuklarının yanında gözaltına alındı. İşte bunu tam da burada bulunan hiçbir parlamenterin kabul etmemesi gerekiyor, hiç kimsenin kabul etmemesi gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, bu Abdurrahman Tutdere, Adıyaman depreminde yeğeni enkaz altındayken eniştesiyle beraber, çocuğuyla beraber "Ya, bir kepçe bulayım da bir torpil yapayım da burada onları kurtarayım." dememiş, tüm Adıyaman'a eşit bir şekilde hizmet etmeye çalışmış; soğuk dememiş, yağmur dememiş, çamur dememiş, yardımları organize etmeye çalışmış bir kardeşimiz. Bütün gün bunları yapıp maalesef -yan yana yatıyorduk- gece üçte yorganı kafasına çekip sabahlara kadar ağlayan bir

kardeşimizdi. İşte, Adıyaman'ı bu kadar çok seven bir kardeşimizi sizler sabahın beşinde apar topar gözüaltına aldınız ve dört gün boyunca da o Vatan Emniyetinin bodrumunda maalesef tutsak ettiniz; bunu kabul etmiyoruz. Abdurrahman'ın günahı ne peki? (CHP sıralarından alkışlar) Abdurrahman'ın bir tek günahı var, yıkılmaz dediğiniz o Adıyaman kalesini başınızdan aşağı yıktı, o yüzden Abdurrahman Tutdere'yi siz sabahın beşinde gözüaltına almaya çalışıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Sizler üniversitede sıcak odalarınızda çayınızı yudumlayıp organizasyon yaptığınızı zannederken Abdurrahman Tutdere Adıyamanlı hemşehrileriyle çadırların içerisinde gelecek olan yardımları organize ediyordu. Bakın, ben İzmir Milletvekiliyim ama Adıyamanlılar kadar Adıyaman'ı öğrendim. Ne Sincik'i kaldı, ne İnlice'si kaldı, ne Bulam'ı kaldı, ne Pınarbaşı'sı kaldı, ne Gerger'i kaldı, ne Tut'u kaldı, ne Besni'si kaldı, ne Yaylakonak'ı kaldı; Recep köyünü bilmezsiniz, oradaki en ücra köye kadar gitti bu kardeşimiz ve siz bu kardeşimize bunu reva görüyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Arslan, lütfen tamamlayın.

EDNAN ARSLAN (Devamla) - Şimdi, ne yaptınız peki Abdurrahman'a? Ev hapsi verdiniz. Ya, şunu artık görün, görün: Abdurrahman ile Adıyamanlıların arasına barikat kuramazsınız. (CHP sıralarından alkışlar) Onun Adıyaman sevgisini alaşağı edemezsiniz. Onun Adıyaman'la başını koparamazsınız. Ben eğer Abdurrahman'ı tanıyorsam dumanla haberleşir, o Belediyeyi gelir aslanlar gibi yönetir, o yıkım hâlinde verdiğiniz Belediyeyi. Bakın, depremde yerle bir oldu o Belediye, zaten ondan öncesinde ekonomik bir enkaz vardı. Abdurrahman, Adıyaman için dilenci oldu, park istedi, yol istedi, asfalt istedi, Adıyaman'a destek istedi, yardım istedi. Siz ise ne yaptınız? Bu Adıyaman sevdalısı kardeşimizin evinin önüne sabahın beşinde polis gönderdiniz. Ne yaparsanız yapın, Abdurrahman'a da bize de vız gelir tırıs gider. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Arslan, teşekkür ediyorum.

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler

1.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, (2/2636) esas numaralı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/110)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Şimdi önergeyi okutuyorum:

7/7/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/2636) esas numaralı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 37'nci maddesi gereğince doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını talep ederim.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

BAŞKAN - Önerge üzerinde teklif sahibi olarak İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin konuşacaktır.

Sayın Şahin, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Pençe-Kilit harekât bölgesinde şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine sabır diliyorum, yaralı askerlerimize de acil şifalar diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Değerli milletvekilleri, Türkiye millî birlik, beraberlik ve kardeşlik adına tarihî bir eşikten geçiyor. Bu kardeşliğe, bu kucaklaşmaya sembolik bir katkı sunmak için bu kanun teklifini Meclise sundum. Bütçe görüşmelerinde genel başkanların da olduğu oturumda teklifime destek istemiştiniz. Türkistan'dan Mezopotamya'ya, Anadolu'dan Rumeli'ye ortak değerimiz, ortak sevincimiz, ortak kültürümüz olan nevrüz millî bayramımız olsun demiştiniz. Sayın Cumhurbaşkanımızın da bu konuda bir çağrısı olmuştu. Muhalefetten de iktidardan da bu konuda kanun teklifi veren milletvekilleri var. Dolayısıyla hem iktidarın hem de muhalefetin bu kanun teklifine destek vereceğini düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, bugün terörsüz bir geleceğin, silahların değil sözlerin konuştuğu bir iklimin kapısını açıyor. Bu coğrafyada artık kavga değil kucaklaşma büyüsün istiyoruz. Nevruzun resmî bayram olması işte bu ruhun sembolü olacaktır. Nevruz, sadece bir takvim günü değildir. Nevruz, toprağın yeniden dirildiği, çiçeğin dalları süslediği, insanın insana yeniden yaklaştığı o eşsiz andır. Malazgirt'te aynı sancağın gölgesinde yürüyenler, Çaldıran'da aynı istikamete bakanlar, Kurtuluş Savaşı'nda omuz omuza duranlar, 15 Temmuzda aynı selaya koşanlar, işte o büyük ve şanlı tarihin evlatlarıyız biz. Nevruz, bu milletin ortak bayramıdır. Türkistan'da da yakılır o ateş, Van'da da yakılır; Iğdır'da da, Osmaniye'de de, Edirne'de de yakılır. Nevruz, bu coğrafyanın kültürel zenginliğini, çok sesli kardeşliğini kutladığı bir gündür ve bugün bu kardeşliği daha da güçlendirecek bir adımı atmanın tam da zamanıdır.

Saygıdeğer milletvekilleri, nevrüz sadece baharın değil işte tam da bu barışın ve kardeşliğin habercisidir, bir çağrıdır nevrüz. Bugün Türkiye artık başka bir eşığe dayanmıştır. Terörün değil barışın konuşulduğu, kırıntıların değil kucaklaşmaların çoğaldığı, farklılıkların tehdit değil zenginlik sayıldığı bir toplumsal iklimin kıyısında. İşte bu teklif tam da bu iklime açılan bir

kapıdır, Nevruzun resmî bayram ilan edilmesi bu çağrının bir sembolüdür; sadece bir günü değil bir fikri, bir yaşam biçimini ve bir birlik iradesini yüceltmenin adıdır ve bugün bu Meclis bu adımı atabilecek temsil gücündedir. Bugün bu Meclis sadece yasama görevini yerine getiren değil, aynı zamanda toplumu bir arada tutan bir iradeyi ortaya koyabilecek güçtedir. Gelin, bu toprakların sesine, bu toprakların tarihine, töresine kulak verelim; kardeşliğimizi takvimlere kazıyalım, 85 milyonu birbirine yaklaştıracak bu anlamlı adımı birlikte atalım. Bu ülkenin en çok ihtiyaç duyduğu şey toplumsal barıştır. Barış sadece çatışmanın bitmesi değil ortak bir duyguda da buluşabilmektir. Barış kalplerin birbirine açılması, geleneklerin paylaşılması, geçmişin ve geleceğin ortaklaştırılmasıdır. Biz bu topraklarda daimî bir kardeşlik ikliminin bir daha hiç sönmeyecek şekilde doğacağına yürekten inanıyoruz ve bundan bir siyasi beklenti değil millî bir heyecan duyuyoruz. Allah'ın izniyle başaracağız, bu topraklarda kutuplaşma değil kucaklaşma kazanacak, kardeşlik kazanacak ve Türkiye kazanacak. Gelin, 85 milyonu birbirine daha da yakınlaştıracak; sıra ile gurbeti, şehir ile köyü, genç ile yaşlıyı aynı sofrada buluşturacak bu adımı birlikte atalım, Nevruz'u resmî bayram yapalım.

Değerli milletvekilleri, terörsüz Türkiye süreciyle ortak bir barış iradesinin, bir kardeşlik ikliminin bir daha bitmeyecek şekilde doğacağına inanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Şahin, lütfen tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) - Bizim derdimiz kardeşliktir. Millî birlik ve kardeşlik adına geçmişte bu Mecliste yapılan tarihî bir konuşmadan alıntıyla sözlerime son vermek istiyorum: Horon bizim horonumuz, zeybek bizim zeybeğimiz, halay bizim halayımız, zılgıt bizim zılgıtımız. Bizi birbirimizden ayırmak kimin haddine? Bizim kardeşliğimize kastetmek kimin haddine? Bizi birbirimize düşürmek, düşman eylemek kimin haddine?

Bu duygularla, gelin, bu topraklarda kardeşliğimizi büyütecek bu sembolik adımı birlikte atalım, Nevruz'u resmî bayram yapalım diyor, kanun teklifimize sizlerden destek beklediğimi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

III.- YOKLAMA

(YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, yoklama talebimiz var efendim oylama öncesinde.

BAŞKAN - Sayın Bilici, Sayın Özdağ, Sayın Kaya, Sayın Kavuncu, Sayın Torun, Sayın Esen, Sayın Çalışkan, Sayın Kırkpınar, Sayın Ekmen, Sayın Kaya, Sayın Atmaca, Sayın Aydın, Sayın Karatutlu, Sayın Karaman, Sayın Yılmaz, Sayın Karal, Sayın Kanko, Sayın Timisi Ersever, Sayın Arslan, Sayın Tahtasız.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkanım...

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım...

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN - Evet, değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, oylamadan önce...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım... Sayın Başkanım, bir söz talebi var.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, (2/2636) esas numaralı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/110) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Oylamadan önce bir söz talebim var.

BAŞKAN - Oyladım, bitti Mehmet Bey.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Duymadınız bizi.

BAŞKAN - Ben duymadım tabii.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Tekrar oylama yapın o zaman.

BAŞKAN - Efendim, oylama açısından sıkıntı yok, her şey tamam.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Efendim, ben arkadaşlara, Sayın Cumhurbaşkanımızın daha önce Nevruz'u millî bayram olarak ilan ettiğini hatırlatacaktım.

BAŞKAN - Duydular zaten, konuşmanızda da hatırlattınız.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Talimata aykırı oy mu kullanacaklar şimdi?

BAŞKAN - Peki, değerli milletvekilleri, birleşime kırk dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.26

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 106'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan, Adıyaman Milletvekili Resul Kurt ve Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç ile 50 milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Adıyaman Milletvekili Resul Kurt ve Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç ile 50 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3186) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 217)¹

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 217 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır. Alınan karar gereğince, teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresi en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir.

Şimdi teklifin tümü üzerindeki söz taleplerini karşılayacağım.

Teklifin tümü üzerindeki ilk söz talebi YENİ YOL Grubuna ait.

YENİ YOL Grubu adına ilk söz İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'ya ait.

Sayın Kaya, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisinin Meclisin tatilde olduğu bir dönemde, çok önemli yasa değişikliklerini görüşmek üzere bizi olağanüstü toplantıya davet ettiği bu günde Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarında sadece 1 milletvekili arkadaşım var, Sayın Oğuz Üçüncü, saygıyla selamlıyorum sizi; 272 AK PARTİ'li milletvekilini temsilen tek kişi olarak şu an Genel Kuruldasınız, önünüzde saygıyla eğiliyorum, çok teşekkür ederim kanun teklifinize göstermiş olduğunuz saygıdan dolayı. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, biz burada çok önemli bir yasa teklifini görüşüyoruz. Adalet ve Kalkınma Partisinden 1, şu anda da Milliyetçi Hareket Partisinden çok değerli 1 vekil arkadaşımız geldi, Cumhuriyet'ten toplam 2 milletvekilinin bulunduğu bir Genel Kurulda kanun teklifi görüşüyoruz. Ondan sonra, yoklama benzeri talepleri sizin de içerisinde bulunduğunuz Meclis Başkanlık Divanı "Ya, sık sık yoklama istemek bir hakkın kötüye kullanımıdır..." Peki, yoklama yok diye sadece 2 vekille burada bulunmak bir hakkın kötüye kullanımı değil midir Sayın Başkanım? Sadece 2 vekille bulunup ondan sonra oylama sırasında içeri doluşmak... Esas hakkın kötüye kullanılmasını arıyorsanız orada arayın onu diye buradan bir kez daha teklif ediyorum.

Şimdi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle kanun teklifi verme hakkı sadece milletvekiline şeklen tanınsa da AK PARTİ uygulamalarında sadece bakanlıkların teknik bürokratları tarafından hazırlanan yasa metinlerinin bugün burada bulunmayan, dışarıda birazdan oy kullanmak için içeriye girecek olan Adalet ve Kalkınma Partili arkadaşlarımızın imza sürecini tamamladığı şekli metinlerle burada konuşuyoruz. Zaten kanun verme teklifini baypas etmişsiniz, şimdi de maalesef Meclis gündemini tayin etme hakkını da -değerli AK PARTİ'li Vekil Arkadaşımız Oğuz Üçüncü, ben sana söylüyorum, sen burada bulunmayan 270 civarındaki AK PARTİ'liye anlatırsın- aldınız, gündemi de değiştirmiş oldunuz, gündemi belirleme yetkisini de elinden aldınız.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Salonda tek bir AK PARTİ'li arkadaş var, Oğuz Üçüncü; bravo(!)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Şimdi, İklim Yasası 9 Nisanda geri çekildi. Kim çekti, niye çekti; belli değil. Daha sonra, üç hafta önce pazartesi günü birden aklınıza esti, İklim Yasası'nı gündeme aldınız. Geçen hafta burada Maden Yasası'nı görüştük. Burada Sanayi Komisyonunun değerli üyeleri vardı, hepsini pistten çektiniz, şimdi de başka Komisyon üyelerini piste alıyorsunuz. Ya, buna bir karar verin artık; bu Meclisin çalışma düzenini kim belirliyor, nasıl belirliyor; neye göre pistten alıp tekrar piste Komisyon üyesi veriyorsunuz, ben anlamakta gerçekten zorlanıyorum. Dolayısıyla müzik değişince dans değişecekse yukarıdan gelen talimatla Meclis gündemini değiştirmek de maalesef sizlere nasip olmuş oldu. Çok gerilere gitmeye gerek yok. İşte, İklim Yasası'ndaki durum bu, Maden Yasası'ndaki durum bu. Ya, siz bu Meclise "Trafik Yasası" diye bir yasa teklifi getirdiniz, Komisyonunda uzun müzakerelerle görüştünüz, ses seda yok, Trafik Kanunu Meclis gündemine alınmadı. Torba yasa garabeti diye bir garabeti çıkardınız bu Meclisin başına, ilgili kanun teklifinde tam 10 değişik kanunda madde düzenlemeleri var. Zaten yürürlük ve diğer maddeyi kaldırdığımız zaman toplam 20 maddelik bir kanun teklifi, 10 tane değişik kanunda düzenleme yapılıyor. "Torba kanun" dediğiniz şey... İç Tüzük'ün 91'inci maddesinde istisna olarak getirilen bir temel kanun var, torba kanunu artık genel bir kural hâline getirdiniz. Bir de şimdi, az evvel Sayın Meclis Başkan Vekilimiz sunulan öneri çerçevesinde "Bunu İç Tüzük'ün 91'inci maddesi çerçevesinde görüşüyoruz." diye bir kararı burada bizlere okudu. Ne diyor 91'inci madde: "Bir hukuk dalını sistematik olarak bütünüyle veya

¹ 217 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

kapsamlı olarak değiştirmek biçimde genel ilkeleri içermesi." Hangisi genel ilkeleri içeriyor? İki tane oradan sipariş alıyorsunuz, iki tane oradan sipariş alıyorsunuz, bir tane oradan sipariş alıyorsunuz; torbalarını Bakanlıklar dolduruyor, size ıvalı veriyor, sırtlayıp Genel Kurula getiriyorsunuz, bunu da bize "temel kanun." diye yutturuyorsunuz; bu da bir hakkın kötüye kullanımı. Niye? Çünkü İ Tüzük'n 81'inci maddesinde kanun tekliflerinin nasıl görüşüleceği belli, grupların konuşma süreleri belli, verilecek değişiklik nergelerinin sayısı da belli. Siz 81'inci maddede tanınan hakları muhalefetin elinden almak için her kanun teklifinizi buraya "temel kanun" diye getiriyorsunuz. Bu, bir hakkın kötüye kullanımı değil midir Allah'ınızı severseniz? Muhalefetin sizi sıkıştırmak için, Genel Kurula getirmek için yoklama taleplerine, aman ha... Bir hakkın kötüye kullanımı olarak arkadan dolanıp "Nasıl buraya hiç vekil arkadaşların gelmemesini temin edebiliriz?" diye Meclis Başkanının gündemine sokuyorsunuz ama gerek torba yasada gerek 91'inci maddedeki temel kanunla ilgili hakkı her hafta kötüye kullanmaktan maalesef bir geri adım atmıyorsunuz. Dolayısıyla "Sizin nerenizi düzeltelim?" diyoruz ama düzelecek maalesef hiçbir tarafınız yok. Burada Türkiye Büyük Millet Meclisinin milletvekillerinin iradelerine hep beraber sahip çıkmanız lazım.

Bir diğer önemli husus, yasaları Cumhurbaşkanlığı hkmet sisteminde kim teklif eder? Milletvekilleri. Çalışma Bakanı emekliye yapılacak asgari zamlarla ilgili bir oranı açıklıyor, sonra da çocuklarla dalga geçer gibi "Tabii, takdir Türkiye Büyük Millet Meclisinin hakkıdır." diyor. Ben de burada değerli AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlara ve Milliyetçi Hareket Partili milletvekili arkadaşlara sesleniyorum: Hiç olmazsa bu emeklilik maaşını -biliyorum, böyle çok daha artıracak bir imknınız yok, ne cebinizde para var ne btcenizde bu para var ama- hiç olmazsa 1 lira artıralım ki son sözü söyleme hakkının, kanun yapma hakkının Türkiye Büyük Millet Meclisinde olduğunu o alışma Bakanına da bu kanunları hazırlayan -bugün komisyon sıralarında bir kısmı oturan- değerli bürokrat arkadaşlara da hatırlatalım. Kanun yapma hakkı Türkiye Büyük Millet Meclisine mi ait yoksa Bakanlığın teknik bürokratlarına mı ait? Bir kanuni düzenlemeyle emeklilerin asgari alması gereken maaşı belirleme yetkisi alışma Bakanına mı ait yoksa Türkiye Büyük Millet Meclisine mi ait? Bunu da dosta düşmana gösterelim diyorum ama maalesef bunu da yapacak bir imkna sahip olmadığınızı bir kez daha ifade ediyorum.

Bir diğer önemli husus, 15 tane ihtisas komisyonu var ya değerli AK PARTİ'li vekil arkadaşlarım. 1 kişi daha geldi, dolayısıyla Sayın Oğuz nc'ye hitap ediyorum ve ona emanet ediyorum, 270 kişiye... Hani duyanlar duymayanlara ifade etmiş olsun.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - 1 arkadaş daha geldi.

BÜLENT KAYA (Devamla) - İşte, 1 arkadaş daha geldi ama yine de Oğuz Bey bu yükü sırtlansın. Emanetimidir size Sayın Oğuz nc, diğer 270 AK PARTİ'li vekile lütfen anlatın çünkü şu an sizden başka bir diğer değerli vekil arkadaşımın dışında iktidar sıralarında kimse yok. Bunu size emanet ediyorum, siz de bunu onlara söyleyin. 15 tane ihtisas komisyonumuz var değil mi? Ya, her kanunu Plan ve Bt Komisyonuna getiriyorsunuz temel kanun diye. Burada Millî Savunmayla ilgili düzenlemeler var, Gençlik ve Sporla ilgili düzenlemeler var, Turizmi Teşvik Kanunu'yla ilgili düzenlemeler var, İş Kanunu'yla ilgili düzenlemeler var, Sosyal Sigortalarla ilgili düzenlemeler var. Sayın Sadullah Kısacık Plan ve Bt Komisyonu yemiz, maşallah, 15 ihtisas komisyonunun bütün yükünü kendisi sırtlıyor, artık her konuda uzman oldu. Dolayısıyla Meclisi boşuna uğaştırmayın. 15 tane ihtisas komisyonu kurup, her komisyon başkanının altına bir araba verip, komisyon başkanlarına ve başkan vekillerine de başka imknlar verip bu milletin btcesini boşuna harcamayın. Çoğu alışmıyor zaten, bırakın tek bir komisyon olsun, o da Plan ve Bt Komisyonu olsun, bütün yasa teklifleri zaten orada temel kanun olarak görüşülüyor. Dolayısıyla Millî Savunmayla ilgili de Plan ve Bt Komisyonu karar versin, Kültür ve Turizmle ilgili de Plan ve Bt... Hatta yargıyla ilgili de Plan ve Bt Komisyonunda görüşmeler yapıyorsunuz. Dolayısıyla gelin, bu ülkeyi bu israftan kurtaralım, bu 15 tane ihtisas komisyonunu kaldıralım, Türkiye Büyük Millet Meclisinde tek bir ihtisas komisyonu olsun; sizi de bu dertten kurtaralım, bütün kanun teklifleriniz aynı komisyondan geçsin. Zaten noktasına, virgülüne dokunmadan bunları bu Meclisten geçiriyorsunuz. Gerçekten söylemekten benim hicap ettiğim bu hususları dikkate alan olur mu? Çok da emin değilim ama tarihe not düşmek adına, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki iktidarıyla muhalefetiyle bütün milletvekillerinin hakkına, hukukuna sahip çıkma adına bu kürsüden bunları söyleyip kayda geçirmeyi bir borç olarak biliyorum. İnşallah, bunu duyan iktidar partisinin milletvekilleri de burada "Milletvekilleri bürokratların, bakanların el kaldırıp el indiren makineleri değildir." şeklinde bir hükme varırlar da buradan artık bunu konuşuruz ki zaten Sayın Cumhurbaşkanı Adalet ve Kalkınma Partisini büyük hayallerle kurduğu zaman ne diyordu? "Bizim iktidarımızda, bizim partimizde milletvekilleri el kaldırıp el indiren makineler değildir." diyordu. Bugün geldiğimiz noktada muhalefetin herhangi bir teklifine el kaldırıp el indirebilecek bir AK PARTİ'li milletvekili arkadaş var mı ya da iktidar partisinden gelen bir kanun teklifine "Hayır, ben el kaldırmıyorum." veya "Elektronik oylamada oy kullanmıyorum." diyen tek bir vekil var mı? Tam tersine "Aman ha, o torbada benim de ismim olsun, ne olur ne olmaz, maazallah, Cumhurbaşkanının önüne gittiği zaman ben burada oy vermemiş olan biri durumuna dşmeyeyim." diye koştura koştura bu kanun tekliflerine oy veriyorsunuz. Böyle bir Meclisin itibarı olmaz, bu Meclisi ne yürütme dikkate alır ne yargı dikkate alır ne bürokrat dikkate alır ne de millet dikkate alır. Milletvekilleri kendi saygınlığına kendisi sahip çıkmak zorundadır. İşte, bugün hâlâ on dakikalık konuşmamıza rağmen, 270 ksur AK PARTİ'li arkadaşımızdan hâlâ sadece 2'si Genel Kurulda. Bu mudur Allah aşkına kanun teklifine sahip çıkmak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN - Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

Birazdan yine buralar boş görüldüğü zaman yoklama, karar yeter sayısı talebinde bulunulacak, Sayın Meclis Başkanımız kürsüye inip çıkmaktan yorulacak. Eminim, o da bu durumdan muzdariptir, o da kendi kanun teklifinin arkasında duramayan iktidar partisinin bu devamsızlığından şikyetidir ama elbette tarafsızlık gereği bir görüş serdetme imknına sahip olmadığınızı ama onun da vicdanına bu durumun sığmadığınızı çok iyi biliyorum.

Dolayısıyla değerli AK PARTİ'li arkadaşlar, gelin, hiç olmazsa bu kanun teklifinde tek bir şey yapalım; emekli maaşlarındaki Hkmetin getirdiği rakamı 1 lira artıralım, sadece 1 lira. Emin olun, o zaman çok şeyin değişmekte olduğunu hep beraber görmüş olacağız.

Beni sabırla dinleyen Sayın Oğuz Üçüncü ve diğer AK PARTİ'li vekil arkadaşım olmak üzere 2 vekil arkadaşı saygıyla selamlıyorum, bütün muhalefet gruplarını da saygıyla selamlıyorum.

Çok sağ olun. Teşekkür ediyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Ertuğrul Kocacık ve Ceyda Bölünmez Hanım'a da teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

YENİ YOL Grubu adına ikinci söz Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'a ait.

Sayın Kısacık, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, Pençe-Kilit Harekât bölgesinde metan gazı zehirlenmesi sonucu şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum, ailelerine sabır diliyorum.

Şimdi, yine bugün bir torba yasa teklifinin maddelerinin görüşmelerine başlıyoruz. Tabii, biz burada söylemekten usandık ama maalesef iktidar hâlâ aynı kültürü devam ettirmekten bir türlü usanmadı. Bakın, bu görüşeceğimiz kanun teklifinde 10 ayrı madde, 1 KHK maddesi, toplam 11 kanunu ilgilendiren maddeleri görüşeceğiz ve bugün görüşeceğimiz kanun teklifinin ilk 3 maddesi Türk Silahlı Kuvvetlerini ilgilendiren kanun maddelerinden oluşuyor. Bu kanun maddeleri Millî Savunma Komisyonuna gelmeden direkt Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor. Bakın, bu 3 madde ki önemli maddeleri içeriyor. Bir kere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin komuta kademesinin yaş haddinin yükseltilmesini içeriyor; önemli bir karar, stratejik bir karar, ileriye doğru bazı ilkelerin esnetilebileceğini gösteren bir karar ama buna rağmen bu karar Millî Savunma Komisyonunda görüşülmeden direkt Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor. Bu 3 maddenin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi Millî Savunma Komisyonuna hakarettir, Millî Savunma Komisyonu üyelerine hakarettir. Plan ve Bütçe Komisyonunda da söyledim, ben Millî Savunma Komisyonu Başkanı Sayın Hulusi Akar'ın yerinde olsam o gün istifa ederdim, o gün Komisyon Başkanlığından istifa ederdim. Benim kanun maddelerim görüşülecek, ana kanun maddelerim Millî Savunma Komisyonunda görüşülmeyecek, beni baypas edip Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülecek; ya, böyle bir usul yok. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - İçişlerinin raporu da Adalet Komisyonundan geçiyor!

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Tekrar söylüyorum: Ben eğer Millî Savunma Komisyonu Başkanı olsam o gün istifa ederdim. Ya, arkadaşlar, yasama kalitesinin de bir şerefi var; lütfen ya, böyle olmaz.

Bakın, aynı torbada Türk Silahlı Kuvvetleri Kanunu'nu da görüşüyoruz, Gençlik ve Spor da görüşüyoruz, Turizmi de görüşüyoruz, mesleki eğitim kurumlarını da görüşüyoruz; Çalışma ve Sosyal Bakanlığıyla ilgili kanunu, İş Kanunu'nu da görüşüyoruz. Değerli arkadaşlar, bakın, çıkardığımız yasaların kalitesi devletin, yönetimin kalitesini belirliyor ya! Ya, kaliteyi bu kadar ayaklar altına düşürmemiz gerçekten de gelecek nesiller için, bizim için bir utanç vesilesi.

Diğer taraftan, bu ilk 3 maddeyle Türk Silahlı Kuvvetlerinde bazı komuta kademelerinin yaş haddinin 67'ye, daha sonra da 72'ye kadar esnetilme şansı var. Şimdi, biz, bu ülkede 65 yaşındaki bir vatandaşa, sahip olduğu tapulu evini satmaya tapuya gittiği zaman diyoruz ki "Sen bunu satmaya yetkili değilsin, velayetin yok, bana rapor getir." diyorsunuz, sağlık raporu istiyoruz ama binlerce kişiyi, binlerce askeri yöneten komutanların kademelerinin yaşını 72'ye kadar yükseltme seçeneği veriyoruz, ihtimali veriyoruz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - İhtimal yok, kanun maddesi getiriyor işte onu.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Bakın, şunu söyleyeyim: Bir kere bu, genç kadroların, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde bulunan genç kadroların yükselme, terfi alma şevkini azaltır. Biz, tam tersine, genç kadroların daha erken terfi etmesini sağlayacak bir sistemi kurmamız gerekirken, burada yaş hadlerini daha da yükselterek yaşlı bir komuta kademesine doğru gidiyoruz. Değerli arkadaşlar, Orta Doğu'daki şu son savaşlara baktığınız zaman, savaşlarda artık ana belirleyici olan şey yapay zekâdır, teknoloji kullanımıdır. Bakın, yapay zekâyı ve teknolojiyi en iyi kullanan ordular daha başarılı oluyorlar. Biz bunları daha iyi kullanacak genç komuta kademelerini yukarıya taşımamız gerekirken geliyoruz burada yaş haddini daha da yükseltiyoruz. Değerli arkadaşlar, bakın, bunun için bu tür maddelerin aslında son derece enine boyuna tartışılıp değerlendirilmesi gerekiyor, eğer zaruriyet varsa da istisnai maddeler koymamız gerekiyor ama bunu bir ilke hâline getirmememiz gerekiyor.

Yine, bu kanun teklifinde görüşeceğimiz diğer bir konu en düşük emekli aylığı maaşlarının belirlenmesi, tekrar zam oranına tabi tutulması. Değerli arkadaşlar, şimdi, 16 milyon 500 bin emeklimiz var, bunların yaklaşık 4 milyon 11 bin kişisi şu anda en düşük emekli aylığı alan sınıfa giriyor, ciddi bir rakam. Bakın, bu ülkede yoksulluk sınırı 85.060 TL, açlık sınırı 26.115 TL; peki biz bu son zamlarla beraber, bakın son zamlarla birlikte emeklimize ne kadar maaş veriyoruz? En düşük emekli aylığı 16.881 TL. Şimdi, ben TÜRK-İŞ'e rica edeceğim, artık bu endeksler çalışmıyor, işe yaramıyor. Bir kere, yoksulluk sınırı lüks oldu, artık onu ağızımıza almıyoruz; 85.060 TL. O maaşı alan Türkiye'de kaç kişi var? Bakın, yoksulluk sınırının üstünde maaş alan kaç kişi var? Artık bu endeksin biz yanına bile yaklaşmıyoruz, bu endeks lüks oldu. Açlık sınırı 26.115 TL, şimdi bu endeks de çalışmıyor. Bu ülkede asgari ücret açlık sınırının altında, yine bu ülkede emeklimize verdiğimiz maaş açlık sınırının altında. TÜRK-İŞ'e buradan öneride bulunuyorum: Bu endeksler çalışmıyor, bundan sonra "ölüm sınırı" diye bir endeks yayınlasın çünkü artık emeklimizin aldığı maaş ölüm sınırına dayanmıştır, yaşama hakkına dayanmıştır. Onun için yeni bir endeks lazım bu ülkeye.

Diğer taraftan, kanunlara bakıyoruz, üzülerek söylüyorum ki AK PARTİ iktidarı tam sermayenin iktidarı olmuş, gelen kanunların hepsi sermayeye. İklim Kanunu geliyor, karbon ticareti için sermaye kanunu, madencilik kanununa bakıyorsunuz, aynı şekilde, maddelerine baktığınız zaman zeytinliklerin sökülmesi yani maden şirketlerinin artık daha rahat hareket etmesinin önü açılıyor, çevre gibi sorumluluklardan daha rahat sıyrılmalarının önü açılıyor. Şimdi, bu kanun teklifinde, bakıyorsunuz, turizmle ilgili bir madde var. Nedir bu? Turizm sektöründe çalışan yani otellerde, konaklama belgeli otellerde çalışan kişilerin yedi gün çalışma kuralını on güne esnetme, on güne esnetme. Şimdi, değerli arkadaşlar, bu, işçinin hakkına, işçinin alın terine, işçinin emeğine çökmektir, başka bir şey değil, bakın. Şimdi, yine burada da beş yıldızlı otel zincirlerinin kanununu görüşeceğiz biz, beş yıldızlı otel zincirlerinin. Bir kere, anayasal hak olarak dinlenme hakkını elinden alıyoruz; diğer taraftan, değerli arkadaşlar, turizm gibi yoğun tempo gerektiren bir sektördeki çalışana on gün çalışma süresi vermek, göreceksiniz, iş kazalarını da artıracak, verimliliği de

düşürecek, birçok sorunu da beraberinde getirecek. Daha Kartalkaya'daki canlarımızın acısı yüreğimizde tazeyken böyle bir kanun teklifini getirmenize gerçekten de inanamıyorum. Yani ne ara böyle bir şeye girdik, bakın, inanılır gibi değil.

Diğer taraftan, son düzenlemelere de baktığımız zaman artık devlette şöyle bir kültür oluştu; "Ben memurun, işçinin, emeklinin maaşından nasıl tırtıklarım? Enflasyonu nasıl düşük gösteririm, enflasyon sepetini açıklamadan enflasyonu aşağı çekip de memurun, emeklinin, işçinin hakkı olan maaşlarından nasıl çalarım?" kültürü oluştu. Bunun en güzel örneği doğal gaz. Bakın, doğal gazı yüzde 25 gibi devasa bir zam yapılıyor, bu zam 1 Temmuzdan itibaren yürürlüğe giriyor. Neden? Çünkü bunu haziran ayına koyduğu zaman bu, memurun, memur emeklisinin maaşına zam olarak yansıyacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kısacık, lütfen tamamlayayım.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ya, biraz vicdan olsa şöyle bir düşünürsünüz; memur, emekli daha zammını almadan doğal gazı zam geldi, şu anda zamli kullanıyor.

Şunu net olarak söyleyeyim: Bu devletin kaynakları doğru kullanıldığı zaman, yerinde harcadığı zaman bu devlet zengindir; emeklisine de işçisine de memuruna da esnafına da çiftçisine de bakar. Onun için memurun, memur emeklisinin maaşlarını, işçinin maaşını tırtıklamaz devlet. Biz devletiz ya, biz Türkiye Cumhuriyeti devletiyiz, biz büyük devletiz, bizim amacımız ne? Refahı yükseltmek, hakkı yükseltmek memurun, emeklinin, işçinin maaşından tırtıklamak değil diyorum, teşekkür ediyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Faizciye para ödemekten emekliye bütçe mi kalıyor Sayın Vekilim.

BAŞKAN - Sayın Kısacık, teşekkür ediyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar'ın tutuklandığı haberine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Evet, Türkiye Büyük Millet Meclisinde fiziken bulunuyoruz ama aklımız Çağlayan Adliyesinde idi. An itibarıyla Adana Büyükşehir Belediye Başkanımız, sevgili dostum, onurlu insan Zeydan Karalar'ın tutuklandığı haberi bize ulaştı. Zeydan Karalar 2019'dan bu yana Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığını yapıyor, 2014 ila 2019 yılları arasında da Seyhan Belediye Başkanlığı görevini yürütmüştü. Zeydan Karalar hakkında atılan iftira Seyhan Belediyesi döneminde Aziz İhsan Aktaş'ın firmasıyla yaptığı bir sözleşmeye ve ihaleye dayanıyor. Yani Zeydan Karalar'ı, Adana Büyükşehir Belediye Başkanımızı on yıl evvelki bir ihale nedeniyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Günaydın, lütfen tamamlayın, son kez uzatıyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Tamamlayacak bir şeyim yok Başkanım, son kez falan değil, sözüm bitecek, sözüm bitmeden beni burada hiç kimse susturamaz.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Artık bir haysiyeti kalmadı ya Meclisin!

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Söz bitmeden tamamlanmaz.

BAŞKAN - İç Tüzük'e göre hareket ediyoruz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - O "Aziz İhsan Aktaş" denilen kullanışlı aparat 15 milyar liralık bugüne kadar kamu ihalesi yapmış, onun 12 milyar lirası AKP'yle, 3 milyar lirası CHP'li belediyelerle. Siz AKP'li bir tek belediyenin üzerine gitmeyin; Trabzon'un, Maraş'ın üzerine gitmeyin ya da Isparta'nın, Elâzığ'ın üzerine gitmeyin... Isparta Belediye Başkanı hâlâ adamın ona armağan ettiği "A8 Long" arabaya, 19 milyon liralık arabaya binsin, sen dön Zeydan Karalar'ı gözaltından tutuklamaya sevk et ve tutukla. Bu düzenin adına "hukuk düzeni" demiyoruz, bu düzenin adına "adalet" demiyoruz. Savcıların arkasına saklanmaktan vazgeçin, vazgeçin! (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Darbecisiniz, darbeci! Darbecisiniz!

(CHP sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Utanmaz insanlar! Ayıp be, ayıp! Ayıp ya, kendinize gelin ya! Nedir bu ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - İnsanda biraz utanma olur!

(CHP sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Kapat Başkan, kapat, böyle devam etmez burası. Yazık, Yazık!

(CHP sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Neredeler? Neredeler? Korktular mı, neredeler?

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Adalet istiyoruz, adalet!

BAŞKAN - Meramınız anlaşıldı, kayıtlara da geçti.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bırakın, savcıların arkasına saklanmaktan vazgeçin! Onurlu insanlarla uğraşmaktan vazgeçin! Zeydan Karalar ne yapmış? Belediye Başkanlığından başka ne yapmış? Ayıptır, günahtır! Borsadan korktuğunuz kadar Allah'tan korkun!

(CHP sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN - Peki, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.10

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), Rümeysa KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 106'ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

[Başkanlık kürsüsü önünde toplanan CHP milletvekillerinin "Hak, hukuk, adalet!" şeklinde slogan atmaları, DEM PARTİ sıralarından ayakta alkışlar(!)]

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Adıyaman Milletvekili Resul Kurt ve Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç ile 50 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3186) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 217) (Devam)

BAŞKAN - 217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde yok.

Ertelenmiştir.

[Başkanlık kürsüsü önünde toplanan CHP milletvekillerinin "Hak, hukuk, adalet!" şeklinde slogan atmaları; DEM PARTİ, YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından ayakta alkışlar(!)]

BAŞKAN - Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 9 Temmuz 2025 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.11